

Bestuurs- verslag 2015

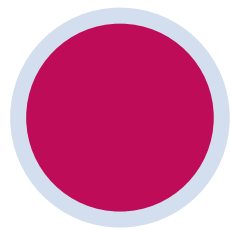
Theologische Universiteit
Apeldoorn

Theologische Universiteit

Apeldoorn

Denken om te dienen

Inhoudsopgave

1. WOORD VOORAF	6
2. VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT	8
3. ALGEMEEN	9
3.1 Organisatiestructuur.....	9
3.2 Overleg.....	12
3.3 Relatie kerken en werkveld	14
3.4 Klachtenregeling	15
3.5 Toekomst TUA	15
4. PERSONEEL	17
5. STUDENTEN	21
5.1 Studentenwerving	21
5.2 In- en uitstroom	22
5.3 Leeftijdsopbouw.....	24
5.4 Werkring alumni.....	24
6. ONDERWIJS	26
6.1 Opbouw studie en onderwijsintensiteit	26
6.2 Studentenoordeel over de opleiding.....	26
6.3 Excellentietraject	27
6.4 Studiesucces	27
6.5 Docentprofessionalisering.....	30
7. ONDERZOEK	31
7.1 Organisatie onderzoek	31
7.2 Onderzoeksoutput.....	32
7.3 Promoties TUA.....	32
7.4 Publicaties in eigen beheer	33
7.5 Conferenties onderzoeksgroepen.....	33
7.6 Midtermreview onderzoeksprogramma's	33
8. VALORISATIE	34
8.1 Algemeen.....	34
8.2 Valorisatie-output	35
8.3 Bijzondere bijeenkomsten	35
8.4 TUA Connect en TUA INzicht.....	36
8.5 AKZ+	36
8.6 PEP-cursussen	37
8.7 Activiteiten studentenvereniging PFSAR	38
9. INTERNATIONALISERING.....	40
9.1 Beleid	40
9.2 Buitenlandse studenten.....	40
9.3 Holland Scholarship	40
9.4 Officiële internationale contacten	40
9.5 Georganiseerde internationale congressen.....	41
10. BIBLIOTHEEK	42
11. HUISVESTING EN ICT	43
12. FINANCIËN.....	44
12.1 Bestuursverslag	44
12.2 Balans per 31 december 2015.....	49
12.3 Staat van baten en lasten over 2015	50
12.4 Kasstroomoverzicht over 2015	51
12.5 Waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen	52
12.5.1 Waarderingsgrondslagen	52
12.5.2 Resultaatbepaling	53

12.5.3 Kasstroomoverzicht	53
12.6 Diverse toelichtingen op de jaarrekening	54
12.7 Toelichting op de resultatenrekening.....	57
12.8 Verantwoording notitie helderheid	62
12.9 Bestuurs- en controleverklaring.....	63
12.10 Overige gegevens.....	65
13. BIJLAGEN	66
1. Samenstelling bestuur en personeel	66
2. Samenstelling onderzoeksgroepen	68
3. Samenstelling diverse universitaire gremia	70
4. Overzicht onderzoeksoutput	71
5. Relatie onderwijs en onderzoek	83
6. Promotiebegeleiding.....	87
7. Colleges, symposia en andere bijeenkomsten	90
8. Nevenactiviteiten en vertegenwoordigingen van de hoogleraren/docenten	95
9. Prestatieafspraken TUA 2012-2016 en stand van zaken.....	97

Woord vooraf

De Theologische Universiteit Apeldoorn (TUA), uitgaande van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland, biedt hierbij het bestuursverslag 2015 aan. Hierin legt zij verantwoording af over het gegeven onderwijs, het gedane onderzoek en de besteding van de financiële middelen.

De universiteit wil vanuit een christelijke levensovertuiging meebouwen aan een gezonde en goed functionerende samenleving. Om dat te bereiken, worden aan de universiteit mensen opgeleid en gevormd die een plaats kunnen innemen in kerkelijke gemeenten, scholen en maatschappelijke instellingen.

Opnieuw kreeg de TUA in de Keuzegids Universiteiten een hoge score. Voor de vierde keer op rij ontving de TUA-bachelor het predicaat 'Topopleiding'. In het verslagjaar stond de bacheloropleiding van de TUA zelfs bovenaan de lijst van theologieopleidingen in Nederland, met een totaalscore van 80, door de Keuzegids met twee plustekens aangeduid als 'sterke groep'.

Ook de master aan de TUA doet het goed, aldus de Keuzegids Masters. In 2015 stond deze bovenaan onder de driejarige beroepsgerichte opleidingen van Theologie en Religiewetenschappen. We zijn blij en dankbaar dat de studenten, zoals uit deze evaluaties blijkt, zo duidelijk met vreugde aan de TUA studeren.

De TUA is een gemeenschap waar mensen elkaar ontmoeten en leren kennen. In een enkel geval leidt dit tot verbindingen voor het leven. Zo is in het afgelopen jaar beleidsmedewerker Rianne Annot getrouwd met student Daan van Vliet. Regelmatig mogen we delen in de vreugde en dankbaarheid van nieuw leven in de jonge gezinnen van met name de studenten. Er zijn echter ook zorgen over de gezondheid van medewerkers of hun gezinsleden en er is verdriet vanwege het overlijden van geliefden. Hierin mogen we als TUA-gemeenschap dicht bij elkaar staan, om dit alles samen in dankzegging en voorbede bij God te brengen.

In het kader van internationalisering heeft de TUA via het Holland Scholarship twee beurzen ontvangen, een voor een 'uitgaande student' en een voor een 'inkomende student'. Mede met behulp hiervan volgt Nick de Graaf sinds het voorjaar van 2016 een masterstudie aan de North-West University te Potchefstroom (Zuid-Afrika) en verricht Dongwon Heo uit Zuid-Korea aan de TUA een promotieonderzoek.

Valorisatie is een onderdeel van de academische arbeid, waarmee de TUA vanwege de band met kerk en samenleving reeds lang vertrouwd is. Tegelijk wordt steeds gezocht naar nieuwe wegen en vormen van kennisverbreiding. Zo organiseerde op 11 en 12 juni de BEST-onderzoeksgroep (Biblical Exegesis and Systematic Theology) een conferentie over 'Sola Scriptura', met als kernvraag 'Wat betekent "sola scriptura" voor de gereformeerde theologie vandaag?' Op 7 september vond een studiemiddag plaats onder de titel 'Onderwijs en onderzoek Bijbels Hebreeuws. Voorbeelden uit de praktijk'. Deze bijeenkomst was georganiseerd door de Vereniging ter bevordering van de kennis van het Hebreeuws, samen met de TUA. Drukbezocht was de TUA-themadag op 7 november, over het onderwerp 'Sterven in Bijbels licht'. De ruim 200 gasten ontvingen hierbij een Apeldoornse Studie met een bundeling van de uitgewerkte lezingen.

De generale synode van de Christelijke Gereformeerde kerken heeft in maart 2015 opnieuw uitvoerig gesproken over samenwerking met andere theologische partners. Met een aantal duidelijke randvoorwaarden gaf de synode aan het college van bestuur de opdracht om voort te gaan met de actieve participatie aan de ontwikkeling van een plan voor een Gereformeerde Theologische Universiteit. Na de zomer zijn de besprekingen met de beoogde partners hierover geïntensiveerd, en werden werkgroepen ingesteld om deelrapporten voor te bereiden.

Al met al mogen we terugzien op een vruchtbaar en gezegend jaar waarin de werkzaamheden op het terrein van onderwijs, onderzoek en valorisatie aan de TUA goede voortgang mochten vinden.

Omdat het bestuursverslag van 2015 mede gebruikt wordt voor de realisatie van de afgegeven ambities in de prestatieafspraken van 2012, zal hier in de tekst van de relevante paragrafen expliciet op ingegaan worden. Om dit te accentueren is om deze tekst een kader geplaatst. In bijlage 9 is een en ander gebundeld.

31 mei 2016,
het college van bestuur,

ir. W.J.A. Hanekamp,
voorzitter college van bestuur

prof. dr. H.G.L. Peels,
rector/bestuurder

De raad van toezicht oefent binnen de Theologische Universiteit Apeldoorn de taken en bevoegdheden uit die volgens de Wet Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW) tot de verantwoordelijkheid van deze raad behoren. De generale synode van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland benoemt de leden van de raad van toezicht.

De samenstelling van de raad van toezicht was in 2015 als volgt:

Drs. R.W.J. Soeters (voorzitter)

Prof. dr. ir. K. van Breugel

Mw. drs. E.J. van Dijk (secretaris)

P.J. Klumpenaar, RA, op 3 maart opgevolgd door T. Loonstra, RA

Mr. H.M. Oevermans

Leden van de raad van toezicht ontvangen geen vergoeding voor hun activiteiten (zie het overzicht op pagina 60).

In het verslagjaar heeft de raad van toezicht zesmaal vergaderd in aanwezigheid van het college van bestuur. Belangrijke besluiten die genomen zijn:

- goedkeuring begroting 2015
- goedkeuring meerjarenbegroting 2014-2017
- goedkeuring jaarverslag en jaarrekening 2014

Er is gesproken over:

- toezicht op en positie van kerkelijk docenten
- toezicht op het meer aansluiten van de betekenis van de TUA (valorisatie) bij kerk en maatschappij
- bestuurlijke verantwoordelijkheid in de TUA
- functioneren leden college van bestuur

De raad van toezicht heeft eenmaal apart overleg met de universiteitsraad gevoerd. Ook is er contact geweest met het moderamen van de raad van toezicht van de Theologische Universiteit Kampen.

Daarnaast heeft de raad van toezicht een zelfevaluatie gehouden in overeenstemming met de code van goed bestuur universiteiten.

De raad van toezicht stelt vast dat het college van bestuur naar behoren heeft gefunctioneerd en dat het principe van onafhankelijkheid wordt geëerbiedigd.

Het college van bestuur heeft de raad van toezicht nadrukkelijk betrokken bij het proces om te komen tot een Gereformeerde Theologische Universiteit. De voortgang daarvan komt aan de orde in paragraaf 3.5.

Algeheel oordeel

De raad van toezicht constateert dat het onderwijs en onderzoek aan de Theologische Universiteit Apeldoorn in 2015 goede voortgang mochten hebben. Zij spreekt de wens uit dat de activiteiten van de universiteit, waarbij het gedachtegoed van de gereformeerde theologie centraal staat, mogen bijdragen aan een positieve ontwikkeling van onze maatschappij en het welzijn van de mensen daarin.

31 mei 2016,

namens de raad van toezicht,

drs. R.W.J. Soeters,
voorzitter

mw. drs. E.J. van Dijk
secretaris

3

Algemeen

‘Denken om te dienen’, dat is waar de TUA voor staat. De uitwerking daarvan wordt zichtbaar in het profiel van de TUA, dat beknopt verwoord is in onderstaande tabel.

Tabel 1

Profiel in steekwoorden.

Hoger doel	Gewaagd doel	Kernkwaliteiten	Kernwaarden
Waarvoor bestaat de TUA?	Waarheen gaat de TUA?	Waarin blinkt de TUA uit?	Waarvoor staat de TUA?
academische vorming van theologen, met name predikanten denktank voor gereformeerde visie op cultuur en samenleving	breed gereformeerd theologisch instituut met internationale verbindingen en uitstraling	Bijbelonderzoek en kennis van de Reformatie en haar geschiedenis met concentratie op studie van de bronteksten een context waarin wetenschap en persoonlijke gelovige betrokkenheid samengaan	wetenschappelijke kwaliteit dienst aan kerk en samenleving confessionele grondslag én oecumenische openheid

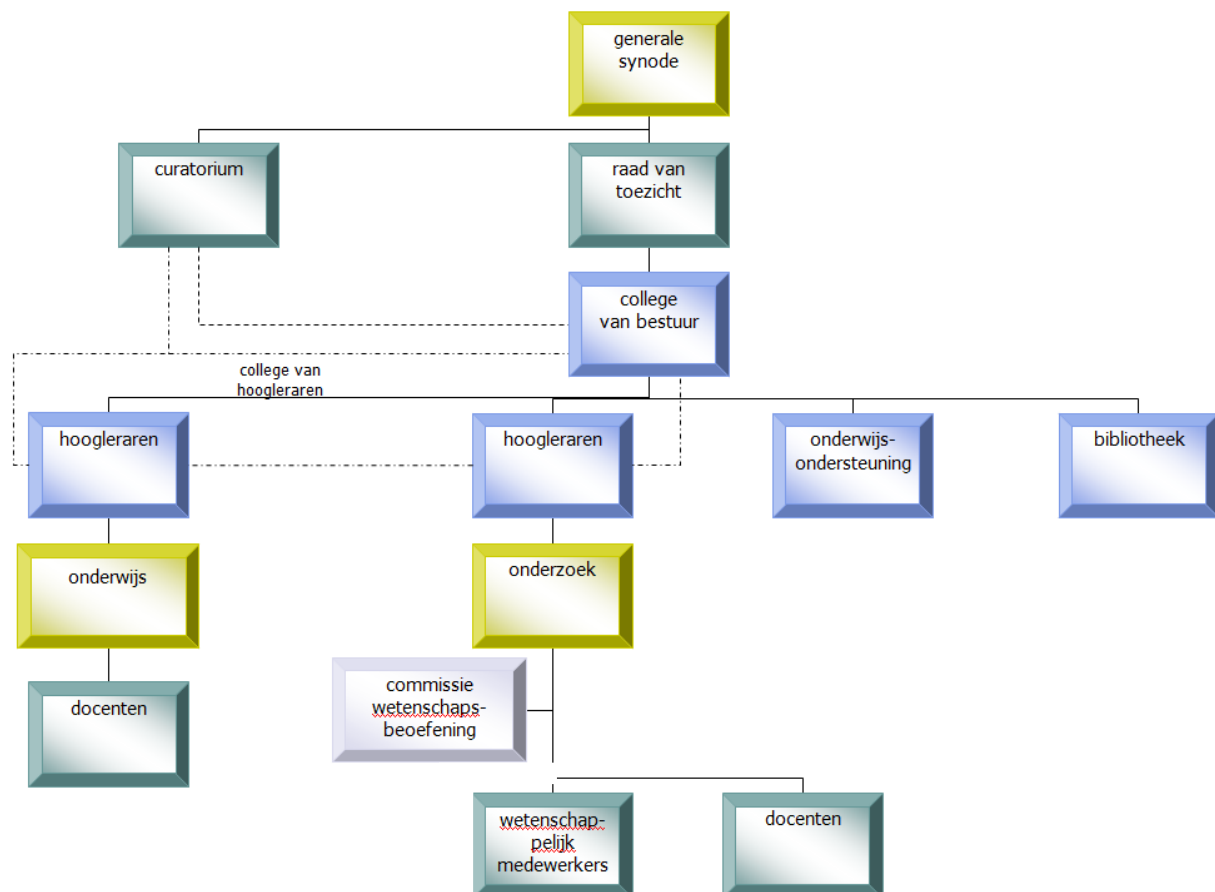
3.1 Organisatiestructuur

In het onderstaande organogram worden de relaties en verantwoordelijkheden tussen de verschillende geledingen van de TUA zichtbaar gemaakt.

Generale synode

De generale synode (GS) is de breedste kerkelijke vergadering van de Christelijke Gereformeerde Kerken (CGK) in Nederland. Zij houdt onder andere het finale toezicht op de TUA. Eens in de drie jaar komt de GS bijeen. In deze structuur leggen de raad van toezicht (RvT) en het curatorium (Cura) verantwoording af aan de GS van de CGK. De RvT benoemt het college van bestuur (CvB), bestaande uit twee personen: een algemeen bestuurder (tevens voorzitter) en een rector-bestuurder.

De benoeming van de hoogleraren geschiedt door de GS op voordracht van het Cura. De universitair (hoofd)docenten worden benoemd door het Cura, waarna achteraf goedkeuring gevraagd wordt aan de GS.

Figuur 1
Organogram TUA.

Curatorium

Het toezicht op het gereformeerd-confessionele karakter van de opleiding en op het onderwijs van de hoogleraren en docenten is in handen van het Cura. De curatoren bezoeken jaarlijks verschillende colleges waarover zij naderhand met de docent of hoogleraar doorspreken en rapporteren aan het Cura. Bij het masterexamen van de admissiale studenten is een delegatie van het Cura aanwezig. De werkzaamheden van de curatoren betreffen verder het toelaten van studenten die predikant willen worden tot het ambt (admissie-examen) en het begeleiden van de studenten die via dit examen zijn toegelaten tot de opleiding voor predikant in de CGK. Daarnaast verlenen zij aan studenten preekconsent en beroepbaarstelling in de CGK. Het Cura vergadert acht tot tien keer per jaar gedurende een of meer dagdelen. Contacten met de studenten worden onderhouden in de wandelgangen, via de mail en tijdens de huisbezoeken die curatoren afleggen bij hen die zich voorbereiden om predikant te worden in de CGK.

Het Cura bestaat uit negen predikanten uit de CGK, waarvan acht benoemd door de vier particuliere synoden en één door de GS. Het Cura rapporteert jaarlijks in een verslag aan de particuliere synoden en driejaarlijks aan de GS.

Raad van toezicht

De RvT bestaat uit vijf leden die benoemd worden door de GS en komt ongeveer vijf keer per jaar bijeen. De RvT legt verantwoording af aan de GS.

College van bestuur

Het CvB bestaat uit een algemeen bestuurder (tevens voorzitter) en de rector. De RvT benoemt, op voordracht van het college van hoogleraren en universitair hoofddocenten (Coho), de rector. Invulling van het rectoraat gebeurt in principe bij toerbeurt. Beide bestuurders zijn integraal verantwoordelijk voor de gehele organisatie, maar binnen deze integrale verantwoordelijkheid dragen zij afzonderlijk de eerste verantwoordelijkheid voor bepaalde taken. Voor de rector betreft

dat alle zaken die betrekking hebben op identiteit, onderwijs en onderzoek. Hij voert deze taak uit in overleg en in nauwe samenwerking met het Coho. De algemeen bestuurder is verantwoordelijk voor alle overige zaken, zoals onderwijsondersteuning, facilitair beleid en financiën. Het CvB vergadert in de regel tweewekelijks.

College van hoogleraren en universitair hoofddocenten

Het Coho komt circa acht keer per jaar bijeen onder leiding van de rector. Het Coho is verantwoording schuldig aan het CvB en het Cura en brengt adviezen uit aan deze gremia. Het Coho is belast met

- a) de dagelijkse leiding van het onderwijs en het onderzoek aan de universiteit;
- b) de coördinatie en onderlinge afstemming van de werkzaamheden van de hoogleraren;
- c) het gevraagd en ongevraagd adviseren van en functioneren als klankbord voor het CvB met betrekking tot de aangelegenheden van onderwijs en onderzoek;
- d) de vaststelling van uitvoeringsregels ten aanzien van onderwijs en onderzoek.

Elke hoogleraar en universitair hoofddocent is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het hem toegewezen wetenschapsgebied en voor de inhoud van het te geven onderwijs op dat terrein. De hoogleraren vormen het college voor promoties in de zin van de Wet Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW).

Examencommissie

De examencommissie (EC) wordt gevormd door een hoogleraar, een universitair hoofddocent, een docent vanuit de Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding (NGP), een externe deskundige en de studieadviseur, aangevuld met een ambtelijk secretaris. De EC is bevoegd om getuigschriften en vrijstellingen te geven. Zij behandelt instroomverzoeken van (buitenlandse) studenten, klachten over toetsen en is verantwoordelijk voor de kwaliteitsbewaking van examens en toetsen. De EC komt vier tot vijf keer per jaar in vergadering bijeen en heeft daarnaast veelvuldig overleg per mail. De EC rapporteert jaarlijks in een verslag aan het CvB over de werkzaamheden.

Opleidingscommissie

De opleidingscommissie (OC) evalueert het onderwijs en doet voorstellen voor verbetering van structuur, kwaliteit en studeerbaarheid van de opleiding. Zij adviseert met betrekking tot de onderwijs- en examenregeling (OER) en de jaarlijkse controle hierop. Zij adviseert het Coho en is verantwoording verschuldigd aan het CvB. De OC telt vier studenten, twee leden van het onderwijsgevend personeel, de beleidsmedewerker onderwijs en de studieadviseur. De rector is bevoegd de vergaderingen bij te wonen. De OC komt in principe vier keer per jaar bij elkaar.

Universiteitsraad

De TUA heeft een medezeggenschapsraad (universiteitsraad, kortweg UR) die functioneert volgens de richtlijnen in de WHW. De UR adviseert het CvB over bijvoorbeeld samenwerking met andere instellingen of het onderwijskundig beleid. De UR heeft instemmingsrecht als het gaat om bijvoorbeeld het profileringsfonds of het kwaliteitsbeleid en kan wijzigingen vaststellen in het OER. De UR rapporteert jaarlijks in een verslag aan het CvB over de werkzaamheden.

College van beroep voor examens

Klachten die te maken hebben met beslissingen over tentamens en examens, toekenning van studiepunten en toelating tot examens kunnen bij het college van beroep voor examens worden neergelegd. Het college heeft in 2015 niet hoeven te vergaderen.

Regeling wetenschappelijke integriteit

Binnen de TUA rust op alle betrokkenen bij het onderwijs en onderzoek een eigen verantwoordelijkheid voor de instandhouding van de wetenschappelijke integriteit. De algemene beginselen van professioneel wetenschappelijk handelen dienen daartoe te allen tijde te worden nageleefd. In de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening (VSNU 2005, aangepast in 2012) is een uitwerking gegeven aan deze beginselen die ook door de TUA worden onderschreven en gelden als richtlijnen voor de universiteit.

De TUA onderschrijft tevens de Notitie Wetenschappelijke Integriteit, Over normen van wetenschappelijk onderzoek en een Landelijk Orgaan voor Wetenschappelijke Integriteit (LOWI)

door VSNU, KNAW en NWO in 2001 gezamenlijk uitgebracht.

Met het oog op bundeling van expertise heeft de TUA besloten tot samenwerking over te gaan binnen het Netwerk van Levensbeschouwelijke Universiteiten (NLU), waarin naast de TUA de Theologische Universiteit Kampen (TUK), de Protestantse Theologische Universiteit (PThU) en de Universiteit voor Humanistiek (UvH) samenwerken. Elk van de levensbeschouwelijke universiteiten heeft een Klachtenregeling wetenschappelijke integriteit vastgesteld. Deze regelingen voorzien naast een vertrouwenspersoon per universiteit in een procedure die zodanig is ingericht dat een klacht wordt voorgelegd aan een commissie voor wetenschappelijke integriteit. De levensbeschouwelijke universiteiten hebben daartoe in gezamenlijkheid een commissie geïnstalleerd, die is samengesteld uit hoogleraren van de vier levensbeschouwelijke universiteiten. De commissie stelt naar aanleiding van de klacht een onderzoek in en adviseert het college van bestuur van de instelling waarbinnen de klacht aan de orde is gesteld.

Binnen de klachtenprocedure wordt de mogelijkheid geopend dat – ingeval een klager of beklagde het niet eens is met (een voornemen tot) een besluit van het CvB op grond van een advies aan het bestuur van de gezamenlijk ingestelde commissie wetenschappelijke integriteit – de klager of beklagde een klacht kan indienen bij het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (LOWI). Het LOWI brengt daarop advies uit aan het college van bestuur van de betreffende instelling.

Klachtenregeling

De student die zich in zijn belangen benadeeld acht, heeft diverse rechtsbeschermingsmogelijkheden. De student kan een klacht indienen, bezwaar maken of in beroep gaan tegen een genomen beslissing van een orgaan van de universiteit dan wel het ontbreken ervan. Dat kan op grond van de WHW en daarop gebaseerde regelingen. De TUA heeft een klachtenloket in de vorm van een e-mailadres ingericht waar studenten een kwestie schriftelijk kunnen voorleggen. Afhankelijk van aard en inhoud van het geschil of de klacht, wordt deze behandeld door het orgaan dat daartoe bevoegd is. Zie voor verdere informatie over de klachtenregeling hoofdstuk 3.4.

3.2 Overleg

Met het oog op de aansturing en monitoring van de werkzaamheden die nodig zijn om uitvoering te geven aan het in tabel 1 geschetste profiel, vindt er het nodige overleg plaats. Onderstaand een impressie van items die op verschillende tafels aan de orde gekomen zijn. De samenstelling van het Cura staat in bijlage 1, terwijl die van de OC, de EC en de UR in bijlage 3 te vinden is.

Tabel 2

Aantal vergaderingen in 2015 per gremium.

Gremia	Aantal vergaderingen
Raad van toezicht (RvT)	6
Curatorium (Cura)	9
College van bestuur (CvB)	19
College van hoogleraren en UHD's (Coho)	6
College van docenten (Codo)	2
Examencommissie (EC)	4
Opleidingscommissie (OC)	4
Universiteitsraad (UR)	6
Regiegroep GTU	11
Overleg Netwerk Levensbeschouwelijke Universiteiten (NLU)	1

Curatorium

De gesprekken met studenten die opgaan voor een admittie-examen en het verlenen van preekconsent en beroepbaarstelling zijn een belangrijk onderdeel van de taken van het Cura. Verder is het Cura intensief betrokken bij de begeleiding van de admittie studenten. Het Cura besloot in goed overleg met het Coho tot een aanpassing van het proponentsexamen. De belangrijkste aanpassingen zijn dat voortaan het examen niet wordt afgenomen door het Coho, maar door het Cura, in aanwezigheid van een afvaardiging van het Coho. In de opgave van de stof voor de examenvakken en in de vraagstelling wordt zoveel mogelijk afgestemd op de praktijk van het predikantswerk.

College van bestuur

De aard van de onderwerpen op de agenda van het college van bestuur (CvB) is zeer divers: van operationeel over personele invulling van colleges tot strategisch over toekomstige samenwerking met anderen. De agenda is onderverdeeld in primaire processen, organisatie & beheerszaken en externe contacten. Ook dit jaar heeft het CvB een besluitenlijst bijgehouden.

College van hoogleraren en UHD's

Belangrijkste agendapunten zijn de bespreking van (onderzoeksvoorstellen van) scripties en (de voorbereidingen op) promoties en zaken die betrekking hebben op (de aanvraag van) het preekconsent of de beroepbaarstelling. Andere onderwerpen die de aandacht van het college vragen zijn de invulling van de integratiecolleges, themadagen, TUA-dagen en conferenties, samenwerking met andere (buitenlandse) theologische instellingen en de vorm en inhoud van onderwijs en onderzoek. In 2015 is daarnaast gesproken over de vormgeving van het proponentexamen, het clusteren van kleinere vakken in de master, de invoering van een excellentiebeleid, het KNAW-rapport *Klaar om te wenden* en de update van de formele regelingen van de TUA. Ook de plannen voor een Gereformeerde Theologische Universiteit (GTU) in samenwerking met andere gereformeerde theologische opleidingen in Nederland kregen weer volop aandacht van het college.

College van docenten

Tijdens de twee bijeenkomsten met alle docenten kwam aan de orde: onderwijsevaluaties, uitreiking BKO-certificaten, implementatie van een elektronische leeromgeving, integratie van onderzoek en onderwijs, het excellentietraject, en de plannen ten aanzien van de GTU.

Examencommissie

In totaal werden bij de commissie in het afgelopen jaar 44 verzoeken ter behandeling ingediend, de helft minder dan het jaar daarvoor. Daarvan hadden 23 verzoeken betrekking op het aanvragen van vrijstelling van vakken, colleges of themadagen. Eenmaal werd een instroompakket goedgekeurd, driemaal werd goedkeuring verleend aan een vakkenpakket voor de masterfase. Enkele studenten uit de bachelorfase kregen toestemming om alvast colleges van vakken in de masterfase te volgen (5), terwijl anderen uitstel vroegen van het Bindend Studie Advies (BSA) (4). De overige verzoeken (8) hadden betrekking op concrete vragen rond scripties, tentamens of compensatie van gemiste themadagen.

Naast de beoordeling van de ingekomen verzoeken heeft met name de controlerende functie van de commissie de aandacht gehad. De presentiepercentages werden per collegeblok nagegaan. Tentamens, bachelorscripties en masterscripties werden steekproefsgewijs beoordeeld. Omdat in scripties veel (taal)fouten blijken voor te komen, heeft de commissie daarvoor een foutmarge vastgesteld. Tenslotte werd in 2015 de aanzet gegeven tot een fraudebeleid, waarvoor een protocol moest worden opgesteld.

Opleidingscommissie

De OC heeft vier keer vergaderd en onder andere aandacht besteed aan de aanpak van de aanbevelingen van de onderwijsvisiteatie, het aanbod van keuzevakken, de verhouding theorie en praktijk in de opleidingen en het ontwikkelen van een excellentietraject. Jaarlijks terugkomende agendapunten zijn de wijzigingsvoorstellen van het OER en studentenstatuut, vergelijking met andere theologische instellingen en de uitkomst van evaluaties als de vakevaluaties en jaargesprekken.

Universiteitsraad

De UR heeft zesmaal vergaderd. De voorzitter van het CvB heeft met de UR gesproken over de begroting, het OER en studentenstatuut, de evaluatiesystematiek, de studiekeuzecheck, het bestuursverslag van 2014, de protocollen bij overlijden, het privacybeleid en het bestuursstructuurconcept. De UR is vertrouwelijk op de hoogte gehouden van de voortgang van de besprekingen rondom de GTU. Op 1 oktober heeft de UR van de TUA een gezamenlijke vergadering met de UR van de TUK gehad, waarin mr. K. Jansen van Verus (voorheen Besturenraad) voorlichting en adviezen gaf over de rol van de UR in het proces van de vorming van de GTU.

De lijnen met de UR zijn kort en overleg verloopt in een plezierige sfeer. Wel is er zo nu en dan sprake van een aftasten welke plaats de UR exact inneemt in de organisatievorm van de universiteit, omdat als het om samenwerking met andere instellingen gaat de beslissingsbevoegdheid vanwege het kerkelijke karakter van de universiteit bij de GS ligt.

Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding (NGP)

Het CvB van de TUA heeft in het afgelopen jaar niet formeel vergaderd met het bestuur van de NGP. Dit was niet nodig, gezien de frequente contacten met twee NGP-bestuursleden in de Regiegroep voor de GTU.

De samenwerking met de NGP verloopt overigens goed. Jaarlijks vindt er overleg plaats tussen het Coho en de kerndocenten van de NGP.

Regiegroep Gereformeerde Theologische Universiteit

Onder leiding van prof. dr. ir. G. van Dijk hebben vertegenwoordigers van de beoogde participanten regelmatig met elkaar vergaderd over het proces hoe te komen tot een concreet plan voor de GTU. Dragende partijen zijn naast de TUA ook de TUK en de NGP. Medio 2015 heeft het hoofdbestuur van de Gereformeerde Bond (GB) aangegeven ook actief te willen participeren in de planvorming.

Dit proces vraagt niet alleen veel tijd van het CvB, maar ook van anderen die betrokken worden bij werkgroepen om deelfacetten nader uit te werken. Vooral de werkgroep opleidingen heeft in het najaar intensief vergaderd.

Combi-CvB met Theologische Universiteit Kampen (TUK)

Omdat de CvB's van de TUA en de TUK elkaar in het kader van de planvorming voor een GTU regelmatig ontmoeten, is er afgezien van een formele combi-CvB. Waar nodig zijn bilateraal zaken afgestemd.

Netwerk Levensbeschouwelijke Universiteiten (NLU)

Naast de TUA maken ook de TUK, de PThU en de UvH deel uit van dit netwerk. Er is eenmaal overlegd. Agendapunten waren de KNAW-commissie theologie en de Wetenschapsvisie OCW 2025.

3.3 Relatie kerken en werkveld

De opleiding bereidt studenten voor op het predikantschap, met name – maar niet uitsluitend – binnen de CGK en de Nederlands Gereformeerde Kerken (NGK). Daarnaast zijn afgestudeerden werkzaam op andere plekken in de samenleving. Dit betreffen functies in bijvoorbeeld het (godsdienst)onderwijs, de zending, het Bijbelvertaalwerk, het jeugdwerk en het evangelisatiewerk. De universiteit rekent het tot haar verantwoordelijkheid deze toekomstige beroepskrachten in de gelegenheid te stellen een academische opleiding te volgen, gevoed door fundamenteel theologisch onderzoek.

Relatie met de kerken

Met name met de CGK bestaat een langdurige relatie. Er is een sterke verbondenheid tussen kerk en universiteit. Dit wordt onder andere zichtbaar in een structurele financiële bijdrage van het kerkverband. Binnen de achterban van deze kerken is grote bereidheid om bij te dragen. Bijdragen vanuit de kerken worden gedeeltelijk aangewend voor specifiek kerkelijke uitgaven. Het surplus wordt toegevoegd aan het private deel van het eigen vermogen.

Op 11 april vond de eerste TUA-ambassadeursdag plaats. In een gemoedelijke sfeer kon met elkaar worden kennism gemaakt en van gedachten gewisseld. De ambassadeurs zijn benoemd om de

schakel te vormen tussen de universiteit en de plaatselijke kerken. In het najaar is daarnaast gestart met de werving van TUA-vrienden. Ook hierop is goed gereageerd.

Relatie met het werkveld

Er wordt een hartelijke relatie onderhouden met het werkveld. Het werkveld wordt betrokken bij het onderwijs wanneer de studenten het land in gaan om voor te gaan in kerkdiensten en wanneer zij een catechese- of gemeentestage doen in een van de kerkelijke gemeenten of een korte, oriënterende stage doen gericht op de beroepspraktijk. Indien relevant, wordt deskundigen gevraagd een bijdrage te leveren aan de colleges vanuit hun eigen praktijk.

Alumni

De universiteit onderhoudt goede contacten met haar alumni. Zij blijven o.a. betrokken bij de universiteit via de maandelijkse nieuwsbrief die zij ontvangen. Daarin worden zij geïnformeerd over activiteiten aan de TUA en uitgenodigd voor congressen en symposia die aan de TUA worden gehouden. Ook worden ze uitgenodigd voor de cursussen en studiedagen die georganiseerd worden door AKZ+, het Kennisplein voor geloof, kerk en theologie dat uitgaat van de Theologische Universiteiten van Apeldoorn en Kampen en VIAA (voorheen de Gereformeerde Hogeschool) in Zwolle. Verder is de TUA betrokken bij zogenaamde PEP-cursussen (Permanente Educatie Predikanten) van de TUK voor de predikanten van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt), waar ook predikanten van de CGK aan deel kunnen nemen.

3.4 Klachtenregeling

De student die zich in zijn belangen benadeeld acht, heeft diverse rechtsbeschermingsmogelijkheden. Deze zijn samengevat in één document dat op de website staat. In een covernotitie is de procedure rondom een klacht kort toegelicht. De student kan een klacht indienen, bezwaar maken of in beroep gaan tegen een genomen beslissing van een orgaan van de universiteit dan wel het ontbreken ervan. Dat kan op grond van de WHW en daarop gebaseerde regelingen. De TUA heeft een klachtenloket in de vorm van een e-mailadres ingericht waar studenten een kwestie schriftelijk kunnen voorleggen.

Klachten die te maken hebben met beslissingen over tentamens en examens, toekenning van studiepunten en toelating tot examens kunnen bij het college van beroep voor examens worden neergelegd. Het college heeft in 2015 niet hoeven te vergaderen.

De geschillencommissie van de TUA heeft vastgesteld dat zich over het afgelopen kalenderjaar 2015 geen geschillen hebben voorgedaan.

Ook de klachtencommissie seksuele intimidatie hoefde niet bij elkaar te komen. Bij de vertrouwenspersoon zijn eveneens geen meldingen binnengekomen.

We zijn blij dat er geen aanleiding was om van de klachtenregeling gebruik te maken.

3.5 Toekomst TUA

De TUA bevindt zich in een spannend proces. De GS van de CGK heeft op 26 maart groen licht gegeven om een plan uit te werken voor een coöperatieve samenwerking binnen een brede GTU. De bedoeling is dat de TUK, de NGP en de TUA hier in ieder geval in participeren. De synode gaf aan dat ook de GB en/of het Hersteld Hervormd Seminarie (HHS) een substantiële bijdrage dienen te leveren aan de nieuw te vormen opleiding. Op deze manier kunnen binnen de GTU, die verworpt is in de gereformeerde gezindte, zowel neocalvinistische als bevindelijk-gereformeerde theologie en spiritualiteit een plaats krijgen. Bij een coöperatie gaat het niet om een fusie, maar om 'samenwerken waar mogelijk en zelfstandig blijven waar nodig'. Dit laatste zal dan met name gestalte krijgen in de eigen predikantsmaster.

Na de zomer zijn de besprekingen over de uitwerking van dit plan begonnen. Onderwerpen om verder uit te werken zijn: een preambule met daarin de coördinaten van een gereformeerde Schriftbeschouwing, de opzet van een gezamenlijke bacheloropleiding en de randvoorwaarden voor een locatie. Ook de financiële onderbouwing is uiteraard een belangrijk punt van aandacht. Het ligt in de bedoeling – onder het voorbehoud van Jacobus – om medio 2016 het uitgewerkte plan gereed te hebben, zodat dit voor besluitvorming aan de orde kan komen in de GS en uiteraard ook bij landelijke vergaderingen van de andere participanten.

PROFIEL

De synode van de Christelijke Gereformeerde Kerken, van welke kerken de TUA uitgaat, zal in het najaar van 2016 bijeenkomen om een besluit te nemen over coöperatieve samenwerking met andere gereformeerde theologie-opleidingen in een Gereformeerde Theologische Universiteit.

4

Personeel

Personeelsbestand

In de personeelsformatie aan de TUA zijn over 2015 enkele wijzigingen te vermelden.

In dienst getreden:

- drs. A. Heystek (per 1 januari, 0,10 fte, docent)

Een reductie in omvang van de aanstelling:

- mw. dr. A. Drint (per 1 januari, van 0,56 naar 0,50 fte, docent)
- mw. E.L. Maljaars-de Pagter MA (per 1 januari, van 0,40 naar 0,10 fte, PR-medewerker)

Een uitbreiding van de aanstelling:

- mw. dr. J.J. Oosterhuis-den Otter (per 1 september, van 0,52 naar 0,70 fte, docent)

Een verschuiving van de aanstelling:

- mw. drs. C.T. Boerke (per 1 januari, 0,3 fte, van onderwijsondersteuning naar wetenschappelijk medewerker)

Een overgang naar een vast dienstverband:

- B.J.B. Brunsveld (per 1 januari, 0,19 fte, administratieve ondersteuning in het kader van Wajong-regeling)

Einde tijdelijk dienstverband:

- Mw. J.A.E. de Groot MA (per 31 augustus, 0,17 fte, docent)

Op 1 oktober 2015 bedroeg de totale personeelsformatie 15,91 fte.

Tabel 3

Personeelsformatie in fte's per 1 oktober.

	2015				2014
	M	V	Totaal fte	%	Totaal fte
Hoogleraren	3,0	0,0	3,0	18,9	3,0
Universitair hoofddocenten	2,0	0,0	2,0	12,6	2,0
Universitair docenten	1,99	1,54	3,53	22,2	3,48
Aio's	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Wetenschappelijk medewerkers	1,2	0,4	1,6	10,0	1,3
Student-assistenten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ondersteunend personeel	2,79	2,99	5,78	36,3	6,38
Totale formatie	10,98	4,93	15,91	100	16,16

In vergelijking met 2014 is de personele omvang met 0,25 fte licht afgenomen. Het aantal personen dat werkzaam is binnen de TUA blijft 27.

Naast de universitair docenten maakt de universiteit voor onderdelen van de studie die specifieke vakkennis vragen, gebruik van gastdocenten. In totaal gaat het daarbij om 2 personen.

De leeftijdsopbouw van het personeel zag er in 2015 als volgt uit:

Tabel 4

Leeftijdsopbouw personeel per 1 oktober 2015.

	20-30		31-40		41-50		51-60		61 e.o.		Totaal	
	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
Hoogleraren							2		1		3	
Universitair hoofddocenten			1				1				2	
Universitair docenten				1			5	3	1		6	4
Aio's												
Wetensch. medewerkers	1		1	1							2	1
Student-assistenten												
Ondersteunend personeel	1	2		1	1		2	2			4	5
Totaal	4		5		1		15		2		27	

De gemiddelde leeftijd van het personeel is 45,0 jaar.

Werkdruk

De GS 2010 heeft er nadrukkelijk op aangedrongen om de werkdruk voor hoogleraren te verlichten.

Naast het beschikbaar stellen van extra menskracht is ook meer dan eens een beroep gedaan op de hoogleraren om prioriteiten te stellen wat betreft hun werkzaamheden.

De GS heeft de RvT verzocht om inzicht te geven in 'het terugbrengen van het aantal nevenfuncties per hoogleraar'.

In tabel 5 staat een overzicht van deze nevenactiviteiten op basis van de ontvangen gegevens ten behoeve van het bestuursverslag 2015. Begin 2014 zijn er twee hoogleraren met emeritaat gegaan. Deze zijn niet meegenomen in onderstaande telling voor 2014. De twee universitair hoofddocenten zijn daar vanaf 2014 wel in opgenomen.

Tabel 5

Nevenactiviteiten hoogleraren en universitair hoofddocenten.

Nevenactiviteiten hoogleraren	2012	2013	2014	2015
Nevenfuncties ¹	35	39	32	39
Lidmaatschappen ²	8	8	16	10
Redactielidmaatschappen ³	20	18	15	20
Totaal	63	65	63	69

Het blijft lastig om nevenactiviteiten goed te wegen. Er is immers een verschil in tijdsbeslag tussen de verschillende activiteiten. Bovendien maken de hoogleraren werkweken van meer dan 40 uur. In sommige gevallen is sprake van een betaalde nevenfunctie. Het totaal aantal nevenactiviteiten blijft redelijk stabiel.

Een overzicht van de nevenactiviteiten is opgenomen in bijlage 8. Als het om een bezoldigde nevenactiviteit gaat, is dit expliciet aangegeven.

¹ Onder 'nevenfunctie' is te verstaan dat iemand echt 'in functie' is, m.a.w. dat er diensten verwacht worden in de zin van advisering, organisatie, input schriftelijk werk, etc. Dit geldt ook als de nevenfunctie 'slapend' is (bijv. maar één vergadering per jaar). Het kan gaan om een wetenschappelijke, kerkelijke of andere nevenfunctie.

² Onder 'lidmaatschap' is te verstaan dat iemand deel uitmaakt van een al dan niet wetenschappelijke vereniging, maar daar 'afnemer' is en geen functie bekleedt die tijd kost. Het kan gaan om een wetenschappelijk lidmaatschap of een lidmaatschap anderszins.

³ Wetenschappelijk of anderszins.

Ontwikkelgesprekken

Mede vanwege drukte rondom de planvorming van de GTU zijn in goed overleg de ontwikkelgesprekken opgeschort naar september 2016.

Ziekteverzuim

In tabel 6 staat het verloop van het ziekteverzuim. Dit percentage wordt berekend door het aantal verzuimde kalenderdagen te delen door het aantal beschikbare kalenderdagen. Daarop vindt een correctie plaats als de werkzaamheden gedeeltelijk hervat zijn.

Tabel 6

Verzuimoverzicht.

Jaar	Percentage
2013	0,49
2014	0,25
2015	1,52

Ten opzichte van voorgaande jaren is het verzuim in 2015 flink toegenomen. Dit heeft te maken met twee medewerkers die langdurig uitgevallen zijn: een docent vanwege een operatie en iemand van het ondersteunend personeel vanwege een sportblessure. Toch is het ziekteverzuim op de TUA relatief laag en meestal kortdurend.

Vanwege privéomstandigheden is de rector 6 weken met ziekteverlof geweest. Dit verzuim is in bovenstaande cijfers niet meegenomen. Bij de andere hoogleraren heeft geen ziekmelding plaatsgevonden.

Ontslag

In 2015 is het tijdelijk dienstverband van één docent beëindigd. Het betrof een tijdelijke aanstelling als vervanging van de docent Latijn, waardoor deze ruimte kreeg om in eigen tijd haar proefschrift af te ronden.

Er zijn geen lopende zaken ten aanzien van ontslagprocedures of uitkeringen na ontslag.

Sabbatical

Geen van de hoogleraren heeft dit jaar gebruikgemaakt van een sabbatical.

Promotie

Op 16 december promoveerde mw. dr. J.J. Oosterhuis-den Otter, docent klassieke talen, aan de VU op haar proefschrift 'Four Pseudo-Chrysostomian Homelies on Job (CPG 4564, BHG 939d-g), Transmission, Critical Edition, and Translation'.

Indirecte kosten

In de prestatieafpraak heeft de TUA aangegeven ernaar te streven om de inzet aan indirecte kosten te continueren.

Het verloop van de indirecte kosten is weergegeven in tabel 7.

Tabel 7

Indirecte kosten.

Fte's⁴	2011	2012	2013	2014	2015
Indirect	5,96	6,21	5,88	6,35	6,28
Totaal	17,05	18,49	17,05	17,03	17,01
Indirect / totaal	35,0	33,6	34,5	37,3	36,9

⁴ Het gaat om de fte-omvang op jaarbasis (in plaats van op één peildatum).

In 2012 was het aantal indirecte fte hoger vanwege vervanging rondom zwangerschap en anticiperen op vertrek wegens pensionering. Wel is de fte-omvang van de beleidsmedewerker onderwijs teruggebracht. In 2013 is het aantal indirecte fte minder vanwege een verschuiving van ondersteuning naar docentschap. In 2014 is het aantal indirecte fte hoger vanwege het in tijdelijke dienst nemen van een Wajonger. In 2015 is dit omgezet naar een vast dienstverband. Het betreft formatief 0,5 fte, wat overeenkomt met een verhoging van het aandeel directe kosten met bijna 2%. Ook de vervanging vanwege zwangerschaps-, bevallings- en daarna aansluitend ouderschapsverlof geeft een tijdelijke verhoging van het aandeel indirecte kosten van ongeveer 0,5%.

Het totaal aantal fte is in 2012 mede toegenomen door uitbreiding bij een docent en twee wetenschappelijk medewerkers. In 2013 is het totaal aantal fte afgenomen door het beëindigen van een aio-contract, het niet opvullen van het vertrek van een parttime docent en een teruggang in fte-omvang van een hoogleraar.

INDIRECTE KOSTEN

Het percentage indirecte kosten is licht gestegen. Vanwege enerzijds een terughoudend aanstellingsbeleid van wetenschappelijk personeel en anderzijds een noodzakelijke tijdelijke uitbreiding bij het ondersteunend personeel is dit te verklaren. Gezien de beperkte omvang van de TUA is het lastig om de ambitie van 32,5% te realiseren.

5.1 Studentenwerving

De studenten van de TUA zijn afkomstig uit diverse protestantse kerkverbanden. De vooropleiding en de leeftijd van de studenten variëren sterk. Deze gegevens zijn uitgangspunt voor de activiteiten ten behoeve van de werving van nieuwe studenten. Activiteiten die daartoe in 2015 zijn ondernomen:

- De promotiefilm van de TUA is vertoond tijdens de ambassadeursdag en aan diverse groepen die een bezoek aan de TUA brachten (CGK Zutphen en CGK Apeldoorn Andreaskerk). Ook tijdens een voorlichting die we mochten geven op Scholengemeenschap Pieter Zandt in Kampen is de film vertoond. Daarnaast 3x tijdens de HGJB-kerstconferentie. Verder is de film vindbaar via Google en op youtube vrij te bekijken. In totaal zijn onze twee films, bestaande uit een korte introductiefilm en de langere promotiefilm, in 2015 ruim 1000 keer bekeken. Studentenwerving is het allereerste doel van deze films.
- Een brochure over de opleiding wordt uitgedeeld en toegezonden aan belangstellenden.
- De TUA plaatst advertenties in de landelijke, regionale en plaatselijke christelijke en kerkelijke pers en in programmaboekjes van evenementen waar christelijke jongeren komen. In 2015 waren dit: De Wekker (2x), Onderweg (1x), de nieuwsbrieven van het LCJ (12x Nieuwsflits en 6x Youthmail) en het CGJO (4x Outline), EH Magazine (van de Evangelische Hogeschool, 2x), Ad Rem (de studentenkrant van de Christelijke Hogeschool Ede, 3x), Daniël (jongerenblad Gereformeerde Gemeenten, 2x), PIT (hervormd-gereformeerd jongerenblad, 2x), seizoensboek Dabar (1x), programmaboekjes EO jongerendag en Opwekking (beide 1x), conferentiegids LCJ (2x) en magazine HGJB-kerstconferentie (1x).
- De TUA staat met digitale banners op websites waar veelal christelijke jongeren komen. In 2015 waren dit de websites van Refoweb, stichting Jij daar!, het LCJ, Refolution (CGJO) (allen een heel jaar) en de Reformatorische omroep (een maand).
- Er wordt zoveel mogelijk geprobeerd gebruik te maken van free-publicity, zoals nieuwsberichten op websites, en het aankondigen van activiteiten, in agenda's op internet en op print. Ook is het fijn als anderen ons vermelden in een tweet of een Facebook bericht.
- De TUA was met een stand present op het LCJ jeugdappel 16+ en de opening van het Bijbeljaar in Gouda.
- Een belangrijke doelgroep bevindt zich in de bovenbouw van middelbare scholen en het streven is daarom om hier zoveel mogelijk ingang te vinden. In 2015 heeft in dit kader een voorlichting plaatsgevonden op Scholengemeenschap Pieter Zandt (Kampen)
- Tweemaal per jaar worden flyers en posters verzonden naar scholen binnen het christelijk voortgezet onderwijs en de kerkenraden van de CGK en NGK: in het najaar en in het vroege voorjaar. In 2015 is middels deze posters en flyers speciaal aandacht gevraagd voor de mogelijkheid om een dag mee te komen lopen op de TUA en zo te ervaren hoe het is om theologie te studeren.
- Van de mogelijkheid om een dagje mee te lopen met de colleges, gevolgd door een gesprek met de studieadviseur, wordt veel gebruikgemaakt. In 2015 ontvingen we in dit kader rond de 30 belangstellenden voor de opleiding.
- Ook via de jongerenorganisaties LCJ, CGJO en HJW worden flyers onder jongeren verspreid op landelijke activiteiten, catecheselessen etc.
- In 2015 is besloten om niet langer de jaarlijkse info-avond te organiseren. De functie van deze avonden lijkt meer en meer te zijn overgenomen door de meeloopdagen. Steeds minder belangstellenden meldden zich voor de info-avond aan, wat in 2014 al tot het besluit leidde om de georganiseerde info-avond niet door te laten gaan. Besloten is hier nu definitief mee te stoppen.
- De website van de TUA wordt goed bijgehouden, waarbij rekening gehouden wordt met de toegankelijkheid voor en informatiewensen van belangstellenden.

- In 2015 zijn in de plaatselijke CGK-gemeentes ambassadeurs aangesteld. Zij vormen de schakel tussen de universiteit en de kerken. Een van de zaken waarin zij de TUA van dienst kunnen zijn, is het attenderen op de studie aan de TUA.
- Onze beste ambassadeurs zijn echter de studenten zelf. Uit enquêtes onder A-jaarsstudenten blijkt dat mond-tot-mondreclame uiteindelijk de grootste rol speelt in het vinden van de TUA.

Daarnaast zijn er zaken die niet allereerst studentenwerving op het oog hebben, maar dit indirect wel als neveneffect kunnen hebben:

- Het relatiemagazine *TUA Connect* (oplage 32.250) verschijnt drie keer per jaar en wordt verstuurd naar alle adressen van CGK-leden en andere relaties van de TUA.
- Het studentenmagazine *TUA INzicht*, dat ook buiten de TUA abonnees kent en met name verdiepende artikelen biedt, geeft een indruk van de onderwerpen die leven bij de studenten.
- Maandelijks wordt een digitale nieuwsbrief verzonden naar de predikanten van de CGK en NGK en naar kerkenraden van de CGK, alumni, TUA-vrienden, TUA-ambassadeurs, relaties van de TUA en verdere belangstellenden. Voor deze nieuwsbrief worden wekelijks nieuwe aanmeldingen ontvangen. In totaal wordt deze momenteel aan rond de 1.500 mensen toegezonden.
- Er wordt een twitteraccount bijgehouden met korte berichten over nieuws en activiteiten aan de TUA. De TUA heeft eind 2015 ongeveer 1150 volgers. In 2015 zijn 100 berichten verzonden of getweet.
- Ook wordt een Facebookpagina bijgehouden. Deze pagina bevat in principe dezelfde berichten als op twitter gepubliceerd worden, maar dan in uitgebreidere vorm. Tevens kan hier makkelijker worden gereageerd. De pagina werd eind december gevolgd door 460 personen. In 2015 zijn 96 facebookberichten geplaatst of gedeeld.
- In 2015 is doorgegaan met het tweewekelijks publiceren van een blog. Deze wordt geschreven door met name studenten en medewerkers van de TUA. Weliswaar is het eerste doel hiervan niet studentenwerving, maar het kan hierin wel degelijk een rol spelen. Op Facebook en twitter worden de blogs door derden onder hun volgers gedeeld, wat het bereik vergroot. De bijdrages gaan over zaken als interessante colleges, stages, symposia, etc., alles vanuit het gezichtspunt van de auteur. Dit geeft een beeld van wat er aan de TUA zoal gebeurt en kan mensen interesseren voor een theologiestudie.
- In 2015 zijn theologen van de TUK en de TUA een theologenblog begonnen dat gepubliceerd wordt op de websites van het Reformatoisch Dagblad en het Nederlands Dagblad. Wekelijks schrijven medewerkers van onderzoeksgroep BEST een blog over theologie en actualiteit. Wellicht nog meer dan voor het TUA-blog geldt dat dit blog niet zo zeer studentenwerving als oogpunt heeft, maar dat er wel potentiële studenten bereikt kunnen worden die via dit medium de relevantie van theologie leren zien.

5.2 In- en uitstroom

Per 1 oktober 2015 was het totaal aantal ingeschreven (voltijd)studenten 100, zie tabel 10. De TUA mocht 9 nieuwe studenten verwelkomen in de bachelor⁵.

Veruit de meeste bachelorstudenten stromen in met een vwo-diploma als hoogst genoten vooropleiding (tabel 8). In de laatste 6 cohorten zijn in totaal 17 studenten met een hbo-einddiploma ingestroomd bij de bachelor. Deze studenten staan niet vermeld in deze tabel omdat zij ook niet meegerekend zijn bij de rendementberekeningen. Ditzelfde geldt voor studenten die de studie aan de TUA als tweede inschrijving volgen naast een andere studie.

In onderstaande tabellen is de instroom uitgesplitst: de instroom in de bachelor, in de master en de instroom van studenten die op contractbasis losse vakken volgen aan de TUA, de zogenaamde contractanten.

⁵ Van wie er 2 een hbo-einddiploma als vooropleiding hebben.

Tabel 8

Bachelorinstroom (voltijd) per cohort uitgesplitst naar vooropleiding.

Cohort	Vwo	Hbo-propedeuse	Buitenland	Overig ⁶	Totaal
2010	16	4	0	5	25
2011	5	0	0	4	9
2012	7	2	0	2	11
2013	11	6	2	0	19
2014	13	5	0	0	18
2015	4	2	0	1	7

Tabel 9

Masterinstroom (voltijd) per cohort uitgesplitst naar vooropleiding.

Cohort	Bachelor TUA	Bachelor elders behaald	Totaal
2010	7	1	8
2011	9	3	12
2012	8	1	9
2013	12	3	15
2014	7	0	7
2015	10	0	10

Het totaal aantal voltijd bachelor- en masterstudenten in de achtereenvolgende jaren zag er als volgt uit:

Tabel 10

Aantallen studenten per 1 oktober.

Studiejaar	Bachelor totaal	Master totaal	Man	Vrouw	Totaal
2010	54	44	92%	8%	98
2011	59	45	89%	11%	104
2012	55	33	83%	17%	88
2013	59	44	83%	17%	103
2014	71	44	83%	17%	115
2015	62	38	82%	18%	100

Daarnaast kent de TUA studenten die op contractbasis losse vakken volgen, de zogenaamde contractanten. Veelal gaat het om een aanloop naar een voltijdstudie. Onderstaande tabel geeft een indruk van om hoeveel mensen dit gaat.

⁶ Deze groep bestaat uit studenten met een WO-propedeuse, WO-bachelor of WO-master.

Tabel 11

Instroom contractanten per cohort.

Cohort	Totaal instroom	Totaal aantal contractanten
2010-2011	23	40
2011-2012	24	36
2012-2013	22	38
2013-2014	5	32
2014-2015	9	35
2015-2016	3 ⁷	29

Uitstroom

In 2014-2015 studeerden 13 bachelorstudenten af en 12 masterstudenten. Meer gedetailleerde informatie over de uitstroom is te lezen in hoofdstuk 6.4.

5.3 Leeftijdsopbouw

De grootste groep studenten – 39% – is geboren tussen 1990 en 1994. 82% van de studenten is man. De gemiddelde leeftijd van de studenten is 27,3 jaar.

Tabel 12

Leeftijdsopbouw voltijdstudenten per 1 oktober 2015.

Geboortejaar	M	V	Totaal
1995 of later	13	7	20
1990-1994	32	7	39
1985-1989	17	1	18
1980-1984	8	0	8
1975-1979	7	0	7
1970-1974	5	1	6
1965-1969	0	0	0
1964 of eerder	0	2	2
Totaal	82	18	100

5.4 Werkkring alumni

In 2015 studeerden 11 masterstudenten af. Van hen zijn 4 personen predikant geworden binnen de Christelijke Gereformeerde Kerken, 1 werd predikant in de Nederlands Gereformeerde Kerken en 1 alumnus werd predikant in Zuid-Korea. 2 personen kwamen terecht op een werkplek in de zending/evangelisatie. Van de andere 3 hadden 2 personen geen concrete plannen om iets met hun theologiestudie te doen (deels om redenen van leeftijd) en 1 studeerde af in december en had eind 2015 nog geen werkplek gevonden.

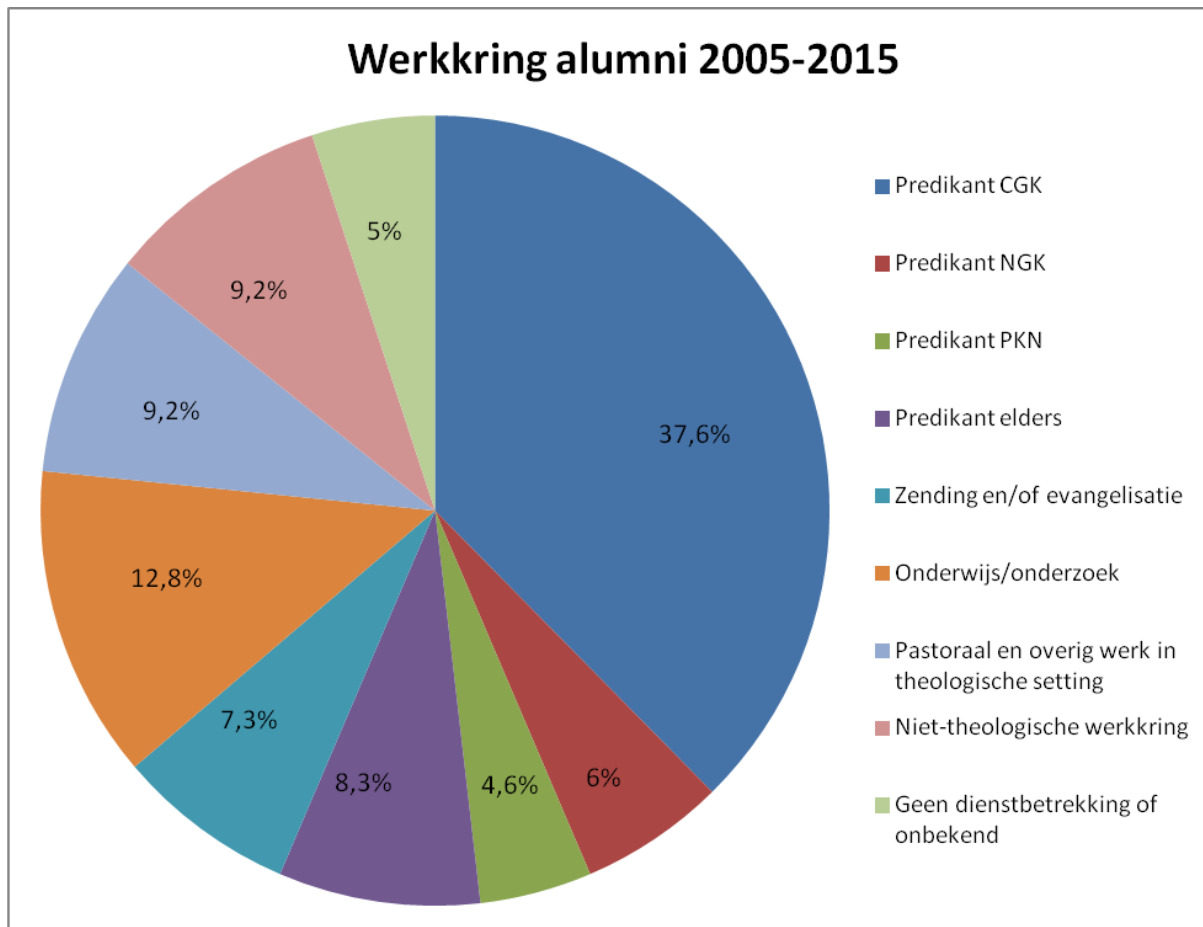
Om een beeld te geven van het beroepenveld van de alumni, is onderstaand figuur opgenomen.

Van de studenten die tussen 2005 en 2015 afstudeerden, werd ruim de helft predikant (56,5%), waarvan het grootste deel in de Christelijke Gereformeerde Kerken. Een aanzienlijk deel van onze alumni in de afgelopen 10 jaar vindt een werkplek in onderwijs en onderzoek (12,8%). Het aantal afgestudeerde masterstudenten in de betreffende periode is 109.

De groep 'geen dienstbetrekking of onbekend' bestaat deels uit mensen die ook geen werk zochten of zoeken, bijv. omdat ze huisvrouw werden. Van geen van de alumni is werkloosheid bekend, van

⁷ Gegevens tot eind december 2015. Later in het studiejaar 2015-2016 zijn ook nog contractanten ingestroomd.

slechts 1 alumnus is bekend dat hij werkt in een niet-theologische werkkring terwijl hij een theologische werkkring ambieert. Concluderend kunnen we zeggen dat het arbeidsperspectief na een studie aan de TUA goed tot zeer goed is.

Figuur 2
Werkkring afgestudeerden 2005-2015.

WERKLOOSHEID ONDER AFGESTUDEERDEN

De werkloosheid onder alumni van de TUA is zeer laag gebleven.

6

Onderwijs

6.1 Opbouw studie en onderwijsintensiteit

De studie theologie aan de Theologische Universiteit Apeldoorn bestaat uit een driejarige bachelor theologie (een undergraduate fase van 180 EC) die de basis vormt voor een driejarige master theologie (een graduate fase van 180 EC).

3 jaar Master	1 jaar specialisatie 2 jaar verdieping
3 jaar Bachelor	theologische en kerkelijke vakken, inclusief klassieke talen

Figuur 3
Opbouw theologiestudie aan de TUA.

De ambitie voor de prestatieafspraken was het totaal aantal contacturen (colleges, gesprekken, tentamens, andere gezamenlijke activiteiten) voor het eerste studiejaar te handhaven op het niveau van de nulmeting (gebaseerd op studiegids 2011/2012). Per week is dat gemiddeld 12,28 uur.

Bij het bepalen van het aantal contacturen zijn de gegevens uit de studiegids als uitgangspunt genomen en gedeeld door 40 weken.

Tabel 13
Gemiddeld aantal contacturen eerste studiejaar per week per cohort in klokuren.⁸

Cohort	2011	2012	2013	2014	2015
A-jaar	12,28	12,8	12,5	12,9	12,3

ONDERWIJSINTENSITEIT

Gedurende de looptijd van de prestatieafspraken is het aantal contacturen in het eerste studiejaar steeds boven het afgegeven ambitieniveau van 12,28 uur geweest.

6.2 Studentenoordeel over de opleiding

Bij de Nationale Studenten Enquête (NSE) 2015 werd de TUA bijzonder positief beoordeeld. Het algemeen oordeel dat studenten los van de overige vragen over de studie aan de TUA kunnen geven, kwam uit op 4,45 (waar maximaal 5,00 gehaald kon worden), dat is even hoog als in 2014. Toch werd op veel onderdelen bij de NSE 2015⁹ wat lager gescoord dan bij de NSE 2014. De verschillen zijn echter nergens significant. Dit betekent dat de studenten ten opzichten van vorig jaar niet echt veranderd zijn in hun mening over de TUA. De TUA scoort op veel gebieden significant hoger dan het landelijk gemiddelde.

In de prestatieafspraken 2012-2016 heeft de TUA aangegeven dat zij de ambitie heeft om de scores

⁸ Gebaseerd op gegevens uit Studiegids 2013-2014.

⁹ Respons 65 studenten (58,6%).

van de NSE 2011 te verbeteren. De gemiddelde score¹⁰ van de NSE 2011 geldt als nulmeting. Doordat de NSE in de loop der jaren diverse vragen heeft toegevoegd en/of gewijzigd, is het bij het berekenen van de gemiddelde scores van de jaren na 2011 belangrijk alleen die vragen mee te rekenen die ook al in de NSE 2011 voorkwamen.

Tabel 14
Gemiddelde scores NSE.

NSE	Gemiddelde score volgens prestatieafspraken	Gemiddelde score aan de hand van vragen die alle jaren gesteld zijn
2011	3,88	3,89
2012	4,08	4,06
2013	3,93	3,91
2014	4,05	4,01
2015	3,98	3,97

Bovenstaande tabel toont de gemiddelde score van de NSE in de afgelopen jaren. In de prestatieafspraken staat als nulmeting NSE 2011 met een gemiddelde score van 3,88. De ambitie voor 2015 is een gemiddelde score van 4,00. Zoals bovenstaande tabel laat zien, hebben we die ambitie in 2012 en 2014 verwezenlijkt. In 2013 en 2015 is de score echter iets lager. De score van 2015 ligt net onder de 4,00. De scores van de NSE 2011 zijn duidelijk verbeterd, maar de score van 4,00 is niet alle jaren behaald. Dit heeft mede te maken met de geringe studentenpopulatie aan de TUA. Eén antwoord kan al grote invloed hebben op de uitkomst. De uitslag van de enquête is voor de TUA wel reden om over te gaan tot verbeteracties. Een voorbeeld daarvan is de communicatie ten aanzien van roosterwijzigingen e.d., waaraan afgelopen jaar meer aandacht gegeven is. Dat resulteerde in een stijging in score op de NSE van 4,35 in 2014 naar 4,56 in 2015.

oordeel Nationale Studenten Enquête

De scores van de NSE 2011 zijn gedurende de looptijd van de prestatieafspraken duidelijk verbeterd, maar de ambitie van 4,00 is niet in alle jaren behaald.

6.3 Excellentietraject

In 2012 kende de TUA nog geen apart honoursprogramma. De TUA heeft sinds september 2015 een door het Sirius Programma goedgekeurd excellentietraject. Via dit traject worden studenten die bovengemiddeld presteren, en die dit qua beschikbare tijd voor studie ook aankunnen, uitgedaagd om iets extra's te doen in de vorm van een minor van 15 EC. In december 2015 zijn de studenten op de hoogte gebracht van dit traject via een bijeenkomst. Ook staat de informatie over het traject in de studiegids. De studieadviseur en docenten stimuleren studenten hier gebruik van te maken. Eind 2015 zijn enkele studenten bezig met het opstarten van een dergelijk traject.

EXCELLENTIE

Er is een door het Sirius Programma goedgekeurd excellentietraject opgesteld en uitgerold.

6.4 Studiesucces

De vwo-instroom¹¹ is dermate klein dat uitstroom van één student al grote invloed heeft op het uitstroompercentage (tabel 15). De uitstroom in het eerste jaar is heel wisselend, maar gemiddeld vrij laag. Dit is mede te danken aan het intakegesprek dat met elke student gevoerd wordt, aan de

¹⁰ Door de TUA zelf berekend. Hierbij worden alle aparte scores gemiddeld, waarbij enkele vragen niet worden meegerekend vanwege in de verschillende jaren door de NSE toegevoegde of juist verwijderde vragen.

¹¹ De overige instroom is hier buiten beschouwing gelaten vanwege de geldende definities van de prestatieafspraken.

curriculumopbouw en aan een strak gehanteerd BSA- en begeleidingsbeleid. De TUA streeft naar een maximaal uitstroombepaalde van 15% in het eerste studiejaar (zie prestatieafspraken 2012-2016)¹². Deze ambitie wordt behaald. Wanneer de instroom van studenten met een hbo-procedure wordt meegerekend (zie voetnoot), wordt de ambitie niet behaald in 2014. Van de uitgestroomde studenten zijn de meesten vervolgens ingestroomd in een hbo-opleiding en enkele studenten zijn een andersoortige bacheloropleiding gaan volgen aan een andere universiteit.

Tabel 15

Uitstroom na 1, 2 en 3 jaar van bachelorstudenten met vwo-vooropleiding.

Cohort	Omvang cohort (absoluut)	Uitstroom Na 1 jaar	Na 2 jaar	Na 3 jaar	Selectiviteit 1ste jaar
2010	16	6%	13%	13%	2010
2011	5	0%	0%	0%	2011
2012	7	0%	14%	14%	2012
2013	11	9%	18%	X	2013
2014	13	15%	X	X	2014
2015	4	X	X	X	2015

UITVAL 1st JAAR

Gedurende de looptijd van de prestatieafspraken is de uitstroom onder, en één jaar net op, het maximale percentage van 15% gebleven.

De TUA biedt maar één bacheloropleiding aan. Switch naar een andere opleiding is binnen de TUA dus niet mogelijk. Daarom is er geen sprake van switch.

Het bachelorrendement¹³ van cohort 2011 na 3 jaar is bijzonder hoog, zie tabel 16. Het rendement na 4 jaar van cohort 2010 is daarentegen vrij laag. Dit is deels te wijten aan het feit dat er na het tweede en vierde jaar nog studenten zijn uitgestroomd zonder diploma, zie tabel 15. Het feit dat enkele studenten met een beperking deel uitmaken van dit cohort, heeft een negatief effect op het rendement.

Tabel 16 a en b

Bachelorrendement vwo-instroom en totale instroom¹⁴.

Cohort	Bachelorrendement vwo-instroom					
	omvang her-inschrijvers (absoluut)	percentage her-inschrijvers t.o.v. totale cohort	na 3 jaar	na 4 jaar	na 5 jaar	na 6 jaar of meer
2007	5	83%	60%	80%	80%	80%
2008	5	100%	40%	100%	100%	100%
2009	4	100%	75%	100%	100%	100%
2010	15	94%	47%	67%	67%	X
2011	5	100%	80%	80%	X	X
2012	7	100%	43%	X	X	X

¹² Berekend over de totale instroom (excl. hbo- en wo-einddiploma) is het uitstroombepaalde van cohort 2010 5%, van 2011 0%, van 2012 13%, van 2013 6% en van 2014 20% in het eerste jaar.

¹³ Van herinschrijvers na 1 jaar. De uitgestroomde studenten van het eerste jaar zijn dus niet meegerekend.

¹⁴ Excl. instroom met hbo-einddiploma.

Cohort	Bachelorrendement totale instroom					
	omvang her-inschrijvers (absoluut)	percentage her-inschrijvers t.o.v. totale cohort	na 3 jaar	na 4 jaar	na 5 jaar	na 6 jaar of meer
2007	6	86%	50%	67%	83%	83%
2008	9	100%	44%	100%	100%	100%
2009	6	86%	50%	83%	83%	83%
2010	23	92%	39%	57%	57%	X
2011	9	100%	78%	78%	X	X
2012	11	100%	45%	X	X	X

In de prestatieafspraken¹⁵ heeft de TUA haar ambitie voor 2015 met betrekking tot de bachelorrendementen als volgt geformuleerd:

‘Minimaal 30% van de herinschrijvers behaalt de bachelor in 3 jaar.

Minimaal 75% van de herinschrijvers behaalt de bachelor in 4 jaar.’

BACHELORRENDEMENT

De afgegeven ambitie op het gebied van bachelorrendement is voor de cohorten 2011 en 2012 gerealiseerd.

In de prestatieafspraken 2012-2016 is uitgegaan van oude administratiegegevens, waarbij geen onderscheid gemaakt werd tussen vooropleidingen¹⁶ van studenten. In het kader van de visitatie en accreditatie in 2013 is de administratie nog eens goed tegen het licht gehouden en zijn de definities van de NVAO (12 september 2012) en de kengetallen van de VSNU strak aangehouden. Hierbij wordt uitgegaan van studenten die voor het eerst een opleiding volgen in het hoger onderwijs. Hierdoor zijn de instroom-, uitstroom- en rendementcijfers enigszins veranderd. De ambities die beschreven zijn in de prestatieafspraken, zijn wel blijvend gehanteerd. Dit is terug te zien in de jaarverslagen 2013 en 2014 en in het ‘zelfevaluatierapport onderwijsvisitation april 2013’.

Master

Uitstroom en rendement

Vrijwel alle studenten die beginnen aan de masteropleiding, maken deze ook af. Vanaf de instroom in 2006 hebben slechts 9 studenten de opleiding verlaten zonder diploma. De masteropleiding wordt door de meeste studenten binnen 4 of 5 jaar afgerond, zie tabel 17.

Tabel 17

Masterrendement.

Cohort	Masterrendement totale instroom				
	Absoluut aantal studenten	na 3 jaar	na 4 jaar	na 5 jaar	na 6 jaar of meer
2007	6	0%	33%	83%	83%
2008	10	10%	70%	80%	90%
2009	2	100%	100%	100%	100%
2010	7	43%	71%	71%	X
2011	12	50%	75%	X	X
2012	11	18%	X	X	X

¹⁵ Zie prestatieafspraken 2012-2016, p. 13-14.

¹⁶ Met vooropleidingen wordt hier bedoeld de hoogst genoten opleiding waarbij de student een diploma/certificaat heeft ontvangen. Bijvoorbeeld vwo, hbo-propedeuse, hbo-einddiploma, wo-diploma.

6.5 Docentprofessionalisering

Wat de BKO (basis kwalificatie onderwijs) betreft, hebben de meeste docenten aan de verplichtingen voldaan. In 2014 zijn de eerste certificaten uitgereikt. Op 31 december 2015 had 77% van de docenten zijn/haar certificaat reeds behaald. Hiermee is de ambitie behaald om in 2015 minimaal 75% van de onderwijsgevers BKO-gekwalficeerd te laten zijn.

DOCENTKWALITEIT

Eind 2015 was 77% van de docenten BKO-gecertificeerd en daarmee is de ambitie van 75% gehaald.

7.1 Organisatie onderzoek

De nauwe samenwerking tussen de TUA en de TUK op het terrein van het onderzoek krijgt concreet gestalte in het gemeenschappelijke onderzoeksprogramma, waarbinnen de onderzoekers in de verschillende vakgebieden gezamenlijk hun werk verrichten.

Het onderzoek is, naast het onderwijs, een van de primaire taken aan een universiteit en heeft als zodanig zelfstandige betekenis. Tegelijk is er een nauwe relatie tussen onderwijs en onderzoek: het onderwijs stimuleert tot verdergaand onderzoek, onderzoek komt het onderwijs ten goede. In bijlage 5 wordt per medewerker aangegeven hoe het eigen onderzoek een plek krijgt in het onderwijs, of en op welke wijze de studenten participeren in het onderzoek en wat de interactie tussen onderzoek en onderwijs uitwerkt voor het onderzoek.

In 2012 zijn drie nieuwe onderzoeksprogramma's opgezet. Hierbinnen participeren interdisciplinaire onderzoeksgroepen met een eigen programma voor 2012-2017:

- Biblical Exegesis and Theology (BEST): *Who Is Like You Among the Gods? The One and Three in a Pluralistic Context*.
- Early Modern Reformed Theology (EMRT): *Early Modern Reformed Theology*.
- Reformed Traditions in Secular Europe (RTSE): *Reformed Traditions in Secular Europe*.

De samenstelling van de drie onderzoeksgroepen is opgenomen in bijlage 2.

De leiders van de drie onderzoeksgroepen komen samen in de commissie wetenschapsbeleid (CWB). De samenstelling van de CWB is als volgt:

- Prof. dr. H.G.L. Peels, programmaleider BEST en dr. A. Huijgen, adjunct-programmaleider BEST.
- Prof. dr. F. van der Pol (tot september) en prof. dr. E.A. de Boer (vanaf september), programmaleider EMRT.
- Prof. dr. S. Paas, programmaleider RTSE.

De bijeenkomsten van de CWB werden als regel bijgewoond door de beide rectores. Daarnaast was de onderzoekcoördinator, drs. G.D. Harmanny, aanwezig. In 2015 heeft de CWB viermaal vergaderd.

In tabel 18 is per onderzoeksgroep de onderzoeksinzet van de TUA over 2015 beschreven.

Tabel 18

Onderzoeksinzet in fte's per 31 december 2015.

	Tenured staff	PhD-candidates	Totaal
BEST	0,60	0,40	1,00
EMRT	0,40	0,00	0,40
RTSE	0,80	1,20	2,00
Overig	0,10	0,40	0,50
Totaal	1,90	2,00	3,90

7.2 Onderzoeksooutput

Een gespecificeerd overzicht van de onderzoeksooutput per medewerker is te vinden in bijlage 4 van dit bestuursverslag. Een totaaloverzicht van de output over 2015 staat in tabel 19.

Tabel 19

Onderzoeksooutput 2015.

Categorie	Aantal	Toelichting
Wetenschappelijke publicaties: artikelen non-refereed	1	Artikelen over een resultaat van wetenschappelijk onderzoek gericht op het forum van onderzoekers. Hieronder vallen non-refereed artikelen, hoofdstukken in (congres)bundels, inleidingen op (her)-publicaties.
Wetenschappelijke publicaties: artikelen refereed	1	Artikelen die onderworpen zijn aan een proces van kritische, onafhankelijke evaluatie door één of meer experts in het onderwerp, genaamd 'referees'.
Wetenschappelijke publicaties: hoofdstuk in boek	25	-
Wetenschappelijke publicaties: dissertaties	1	Publicaties waarop de graad van doctor is verkregen aan de universiteit.
Wetenschappelijke publicaties: non-refereed congresbijdrage	3	Een volledige versie van een artikel als onderdeel van een verzameling van wetenschappelijke artikelen gepubliceerd in de context van een congres. Het artikel is niet onderworpen aan een proces van kritische evaluatie.
Wetenschappelijke publicaties: boeken	-	Boeken over een resultaat van wetenschappelijk onderzoek gericht op het forum van onderzoekers. Academische oraties en monografieën.
Vakpublicaties: artikel in tijdschrift	6	Publicaties over een resultaat van wetenschappelijk onderzoek, gericht op professioneel geïnteresseerden.
Vakpublicaties: boek	2	Boeken over een resultaat van wetenschappelijk onderzoek, gericht op professioneel geïnteresseerden.
Vakpublicaties: hoofdstuk in boek	6	-

De ambitie voor onderzoek was om ruimschoots te voldoen aan de 'Noster-norm'. Voor de periode van 2012-2014 zijn per categorie de aantallen genoemd. Het aantal artikelen overtreft ruimschoots de afgegeven ambitie. Het aantal boeken blijft achter, al zijn er in 2015 wel twee boeken gereedgekomen in de categorie vakpublicaties.

ONDERZOEKSOUTPUT

Tegenover het feit dat wat betreft boeken de afgegeven ambitie qua output niet geheel gerealiseerd is, staat het feit dat wat betreft het aantal artikelen de output beduidend meer is dan de afgegeven ambitie.

7.3 Promoties

In 2015 vond aan de TUA één promotie plaats:

- D. Timmerman, *Heinrich Bullinger on Prophecy and the Prophetic Office (1523–1538)*, promoveerde op 5 maart 2015. Promotores waren prof. dr. H.J. Selderhuis en prof. dr. A. Mühlhling.

7.4 Publicaties in eigen beheer

In de serie *Apeldoornse Studies* verschenen in 2015:

- Prof. dr. J. Dekker, *'Jesaja doelde op Jezus...' Een christelijke kijk op God in het boek Jesaja*.
- Prof. dr. H.J. Selderhuis (red.), *Sterven in Bijbels licht*.

7.5 Conferenties onderzoeksgroepen

Onderzoeksgroep BEST en RTSE van TUK en TUA hielden in 2015 elk hun eigen studiedag. Op 11 en 12 juni organiseerde allereerst de BEST-groep een conferentie rondom het thema 'Sola Scriptura'. Op 9 oktober volgde de onderzoeksgroep RTSE met een symposium over 'Geleefde kerk. Tussen instituut en gemeenschap'.

Op 15 juni vond het symposium 'The Loss of the Temple' plaats, georganiseerd door het Centrum voor Israëlstudies in samenwerking met de TUA. Dit betrof een studiedag in het kader van een BEST-onderzoeksproject.

Meer informatie over deze conferenties staat in bijlage 7.

7.6 Midtermreview onderzoeksprogramma's

In de periode april-mei 2015 vond de midtermreview van het TUA-TUK-onderzoek plaats. Een panel bestaande uit prof. dr. P.H.A.I. Jonkers (Tilburg University, voorzitter), prof. dr. J.W. van Henten (Universiteit van Amsterdam) en prof. dr. G. Plasger (Universität Siegen) visiteerde het werk van de drie onderzoeksgroepen BEST, EMRT en RTSE op basis van een uitvoerig zelfevaluatie-rapport. De uitkomsten van dit onderzoek waren enerzijds waardierend (goede productie, goede financiële onderbouwing) en anderzijds kritisch (teveel paraplu-achtige programma's, te weinig directe aansturing, te weinig focus). De uitkomsten van de mid-termreview werden in vergaderingen van de CWB en de drie onderzoeksgroepen uitvoerig besproken, waaruit lessen getrokken werden met het oog op de opzet van de nieuwe onderzoeksprogramma's die na 2017 van start gaan.

8.1 Algemeen

In het Hoofdlijnenakkoord van de VSNU met staatssecretaris Zijlstra (december 2011) werd 'valorisatie', volgens de brede definitie uit het Valorisatieprogramma, opgevat als 'het proces van waardecreatie uit kennis, afkomstig uit alle disciplines, door kennis geschikt en beschikbaar te maken voor economische en maatschappelijke benutting en te vertalen in producten, diensten, processen en nieuwe bedrijvigheid'. In deze lijn heeft de TUA met haar expertise op het gebied van theologie en levensbeschouwing een waardevolle eigen inzet voor kerk en samenleving. Zowel vanuit de TUA in het algemeen als door de brede uitwaaiing van functies van individuele docenten in kerk en samenleving is sprake van een grote kennisvalorisatie op allerlei niveaus. In dwarsdoorsnee is het volgende te noemen:

- Docenten delen hun kennis en inzicht in kerkelijke deputaatschappen, adviescommissies voor de synodevergadering en leiden zeer frequent kerkdiensten verspreid over geheel Nederland.
- Docenten nemen deel aan redacties van populariserende tijdschriften en leveren daaraan bijdragen; idem aan landelijke dagbladen via artikelen en interviews; idem aan optredens in de media (tv, radio, blogs). Zo zijn theologen van de TUK en de TUA in 2015 een theologenblog begonnen dat gepubliceerd wordt op de websites van het Reformatoisch Dagblad en het Nederlands Dagblad. Wekelijks schrijven medewerkers van onderzoeksgroep BEST een blog over theologie en actualiteit.
- Docenten zijn met hun expertise aanwezig in diverse adviesraden en fora in het bredere kerkelijke en maatschappelijke leven, studentenwerk, de zorg, media.
- Het verzorgen van cursussen/trainingen voor ambtsdragers en gemeenteleden. Er is op verzoek van de GS 2013 een voorstel geformuleerd voor de opzet van permanente educatie van de predikanten binnen de CGK. De opzet hiervan is ontwikkeld langs drie lijnen: geestelijke groei, persoonlijke vorming en theologische, vakinhoudelijke kennis. Het plan wordt aan de GS 2016 ter goedkeuring voorgelegd.
- Docenten verzorgen lezingen, workshops etc. aan tal van studentenverenigingen, politieke kringen en maatschappelijke verbanden.
- De TUA is betrokken bij Refo500 (prof. dr. H.J. Selderhuis is daarvan de directeur), een wereldwijd netwerk van universiteiten, steden en verenigingen ten behoeve van kennisvalorisatie over Reformatie en reformatorische theologie.
- Op de TUA-website staat een lijst met mogelijke lezingen door docenten voor het bredere publiek.

Door de directe band tussen universiteit en kerkelijk achterland is een permanente kennisvalorisatie als structureel onderdeel van de TUA-werkzaamheden permanent gegarandeerd.

In de prestatieafpraak heeft de TUA als ambitie afgegeven om:

- een lijst van onderwerpen en sprekers te maken waarvoor geïnteresseerden belangstelling kenbaar kunnen maken;
- middels opiniërende artikelen in niet-christelijke bladen bij te dragen aan actuele discussies;
- de mogelijkheden van internet en sociale media nadrukkelijk te gebruiken.
- De mogelijkheid te onderzoeken voor een professionele nascholing van predikanten en voor toerusting van kerkenraadsleden.

VALORISATIE

Op de TUA-website staat een lijst van onderwerpen en sprekers. Gedurende de periode van de prestatieafpraak is de TUA actief geweest op Facebook, twitter, Youtube en blogs. Ook participeert de TUA in Digibron, Metamorfoze en Delpher. Een opiniërend artikel buiten de christelijke dagbladen is slechts incidenteel gerealiseerd. Een voorstel voor de opzet van permanente educatie van predikanten binnen de CGK wordt aan de generale synode 2016 voorgelegd.

8.2 Valorisatie-output

Een gespecificeerd overzicht van de onderzoekoutput per medewerker is te vinden in bijlage 4 van dit bestuursverslag. Een totaaloverzicht van de output over 2015 treft men aan in tabel 20.

Tabel 20

Valorisatie-output 2015.

Categorie	Aantal	Toelichting
Populariserende publicaties: boeken	1	Boeken over een resultaat van wetenschappelijk onderzoek, gericht op het bredere publiek.
Populariserende publicaties: hoofdstuk in boek	2	-
Populariserende publicaties: bijdrage aan dagblad, weekblad, kerkblad of tijdschrift	39	Meditaties, artikelen en columns in CGK-kerkbladen, artikelen, ingezonden stukken, columns, recensies en interviews in kranten, artikelen, columns, recensies en interviews in tijdschriften die geen theologisch karakter dragen
Andere resultaten: recensies	18	Een boekbespreking is een beschrijving, kritische analyse en evaluatie van de kwaliteit, de intentie en de significantie van een boek. Het is gericht op het doel, de inhoud en de autoriteit van een boek.
Andere resultaten: redactie boek	14	Redactie van een boek.
Andere resultaten: redactie tijdschrift	10	Redactie van een tijdschrift.
Andere resultaten: bijdrage aan tv of radio	2	Een uitgezonden interview of een bijdrage in een internationaal, nationaal of regionaal televisie – of radioprogramma.
Andere resultaten: overig (herdrukken, vertalingen etc.)	2	

8.3 Bijzondere bijeenkomsten

Aan de TUA werden ook in 2015 diverse bijeenkomsten georganiseerd die toegankelijk waren voor een breder publiek. Te noemen zijn:

BEST-conferentie 'Sola Scriptura' (zie ook 7.5)

Vanuit diverse invalshoeken werd op 11 en 12 juni het thema 'Sola Scriptura' belicht door een breed palet aan sprekers, die daarbij stevige vragen opwierpen. Is 'sola scriptura' wel een adequate aanduiding voor de reformatische concentratie op de Schrift? Hoe 'sola' is de Schrift eigenlijk, als een onbevooroordeelde interpretatie daarvan onmogelijk is? En heeft het historisch-kritisch Bijbelonderzoek van de afgelopen eeuwen geen grote vraagtekens geplaatst bij de idee van een duidelijk omlijnde 'scriptura'? Bovendien: op welke manier moeten we bij historische vragen de verhouding zien tussen de Bijbel, oud-oosterse teksten en archeologische vondsten? Deze en andere vragen kwamen aan de orde.

TUA-themadag 'Sterven in Bijbels perspectief'

Vanwege de band met de kerken en andere relaties van de TUA is besloten om met regelmaat een bijeenkomst voor belangstellenden te organiseren. In 2015 werd in dit kader op zaterdag 7 november een open TUA-dag gehouden voor iedereen die betrokken is bij de TUA en/of geïnteresseerd is in het thema 'Sterven in Bijbels perspectief'. Er waren 's morgens en 's middags korte lezingen door diverse docenten en hoogleraren van TUA en NGP. De TUA kon zich verheugen in een grote belangstelling.

Een uitgebreid overzicht van aan de TUA of (mede) door de TUA georganiseerde bijeenkomsten is te vinden in bijlage 7.

8.4 TUA Connect en TUA INzicht

Vanuit de TUA verschijnt drie keer per jaar het relatiemagazine *TUA Connect* en eveneens drie keer per jaar het studentenmagazine *TUA INzicht*.

De volgende personen hebben in 2015 deel uitgemaakt van de redactie van *TUA Connect*: de studenten Gertia van Loo-Wolf en Anja de With-Hoekman en de medewerkers J.E. Bulten, dr. M.J. Kater, mw. E.L. Maljaars-de Pagter MA, mw. J.M. Vierbergen-Hakvoort en mw. J.W. van der Zande-de Roo. Externe deskundige is de journalist J. Visscher.

Het blad verschijnt in een oplage van 31.650.

Onderwerpen die in 2015 onder andere aan bod zijn geweest: het kritiekcollege, leren preken, logopedie, kerkhistorische vakken aan de TUA in verleden en heden, het vak ethiek aan de TUA, het bezoek van de commissaris van de Koning aan de TUA, het bezoek van een groep uit de CGK te Zutphen, het bezoek van twee Zuid-Afrikaanse hoogleraren aan de TUA, de promotie van D. Timmerman, de integratiecolleges, de themadagen in Frenswegen, theologie voor iedereen: de collegeseries van AKZ+ en de lessen van de vormingescursus voor belangstellenden, de 110^e Dies Natalis Corporis van P.F.S.A.R., het Apeldoorns weekend van P.F.S.A.R., TUA-ambassadeurs en de eerste ambassadeursdag, start TUA-vriendenkring, de BEST-conferentie 'Sola scriptura', TUA-themadag 'Sterven in Bijbels perspectief', uitreiking feestbundel aan prof. dr. T.M. Hofman, informatie over de GTU i.o., de tentoonstelling 'Het Hebreeuwse boek', etc.

Daarnaast bevat het blad interviews met onder andere predikanten en andere oud-studenten en doen studenten verslag van bijeenkomsten e.d. die ze hebben bijgewoond.

In 2015 hebben de volgende studenten deel uitgemaakt van de redactie van *TUA INzicht*: Hilde Bom en Esther Staller (hoofdreductie), Pieter-Dirk Dekker, Klaas-Jan de Jong, Alieke van Kruistum, en Albert Veuger (redactie). De redactie werd ondersteund door de volgende medewerkers: mw. J.M. Vierbergen-Hakvoort (eindreductie) en dr. M.J. Kater en mw. J.W. van der Zande-de Roo (adviseurs).

Van *TUA INzicht* verschenen in 2015 drie nummers. Deze hadden respectievelijk als centraal thema 'Jeugd in de kerk', 'Geloof, hoop en liefde' en tenslotte 'Eenheid'.

Het magazine verscheen in een oplage van 450 exemplaren.

8.5 AKZ+

Samen met de TUK en Hogeschool VIAA te Zwolle biedt de TUA publiekscolleges aan belangstellenden aan over thema's vanuit de theologie die van betekenis zijn voor het leven en denken van alledag. Door deze colleges en cursussen wordt werk uit het onderwijs en onderzoek aan de drie instellingen (en uit hun bredere netwerk) beschikbaar gemaakt voor geïnteresseerden uit de brede achterban. Dit gebeurt onder de noemer AKZ+.

In 2015 is AKZ+ gestart met een nieuwe aanpak. Alle colleges zijn nu door abonnees middels livestream te volgen en later op de website terug te kijken. Ook zijn de tarieven verlaagd.

Achterliggende gedachte is dat theologie bereikbaar moet zijn voor iedereen, dus ongeacht het tijdstip, de locatie of het tarief.

In 2015 hebben in dit kader de volgende cursuseries (of delen daarvan) en andere bijeenkomsten plaatsgevonden:

- 66 boeken, 1 Bijbel
- Christelijke spiritualiteit
- Cruciaal
- Cultuur & Samenleving
- De God van het Oude Testament
- Geloof en wetenschap
- Geloven met hart en ziel
- Grote theologen
- Jong & Geloven
- Kerk & Missie

- Nederland participatieland?
- Nieuwtestamentisch Grieks
- Om de oude wereldzee
- Verantwoord geloven
- Conferentie 'Sola Scriptura'
- Debat 'Klein, vol hoop en zonder illusies'
- Studiedag 'Schepping als lichtkring om het kruis'
- Symposium 'Augustinus'

Een overzicht van data en sprekers is te vinden in bijlage 7 van dit bestuursverslag.

8.6 PEP-cursussen

De TUA is betrokken bij zogenaamde PEP-cursussen (Permanente Educatie Predikanten) van de TUK voor de predikanten van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt), waar ook predikanten van de CGK aan deel kunnen nemen. Elk jaar worden een aantal cursussen van meerdere dagen en enkele studiedagen aangeboden, afwisselend per vakgebied. Voor dit post-academisch onderwijs bestaat veel belangstelling. In dit bestuursverslag worden alleen de cursussen vermeld die eindigden in het verslagjaar. In 2015 hebben de volgende meerdaagse cursussen en studiedagen plaatsgevonden:

Tabel 21

Meerdaagse PEP-cursussen en -trainingen die eindigden in 2015.

Sprekers	Titel cursus
Drs. R. van Essen en drs. M. Noorloos	Missionaire training 'Verlangen naar een aantrekkelijke kerk'
Drs. M. Noorloos	Basistraining 'Samen bouwen aan de kern van de kerk'
Dhr. P. Kramer en dhr. A.J. van Veelen	Cursus 'Beamerpresentaties in de eredienst'
Dr. C. van Dusseldorp en mw. H. Pullen-Muis	Cursus 'Leerdienst de oplossing? Preken tussen de leerlingen'
Prof. dr. A. Baars	Cursus 'Geestelijke Leiding in de Prediking. Theorie en Praktijk'
Prof. dr. H. van den Belt, dr. J.M. Burger, prof. dr. J. Dekker, dr. A. Huijgen, dr. P. de Vries en dr. P.M. Wisse	Cursus (incl. conferentie) 'Sola Scriptura. Vervagende normen, onoverbrugbare verschillen?'
Drs. M. Noorloos, dr. J.H.F. Schaeffer e.a.	Training en examen 'Consulent Gemeenteopbouw via Geloofsopbouw'
Drs. R.J. Meijer, dhr. A.K.C. Quist, dr. J.H.F. Schaeffer	Retraite '40 uur zonder kerk'
Prof. dr. C.J. de Ruijter en diverse predikanten	Masterclass Preken. Je preekvaardigheid ontwikkelen met behulp van begaafde predikers
Dr. A. Huijgen en dr. D. Timmerman	Training 'Predikant en Praktijk. Efficiënt en doelgericht werken in de pastorie'

Tabel 22

PEP-studiedagen gehouden in 2015.

Datum	Spreker	Onderwerp
15 januari	Dr. B. Tiggelaar	Seminar 'Leiderschap, verandering en communicatie in de kerk'
10 april	Prof. dr. A. van de Beek, dr. W.H. Dekker, drs. Tj. de Reus, dr. J.H.F. Schaeffer, prof. dr. E. Talstra, dr. R.T. te Velde en ds. A. Verwijs	Studiedag 'Schepping als lichtkring om het kruis. In gesprek met Bram van de Beek over zijn scheppingsleer', in samenwerking met tijdschrift <i>Kontekstueel</i> en AKZ+
4 juni	Dr. J. Arblaster, prof. dr. E.A. de Boer, E. Brink ThD, prof. dr. A. Dupont, dr. B. van Egmond, prof. dr. B. Kamphuis; dagvoorzitter: prof. dr. M. Lamberigts	Symposium 'Is Augustinus onder de vrienden van Job? Lijden, straf en zonde in historisch, Bijbels, systematisch en pastoraal perspectief'
11 en 12 juni	Dr. K. van Bakkum, prof. dr. H. van den Belt, dr. J.M. Burger, prof. dr. J. Dekker, dr. W.M. Dekker, dr. B. van Egmond, prof. dr. P.H.R. van Houwelingen, dr. A. Huijgen, drs. J.H. Kreijkes-van Esch, dr. M.C. Mulder, dr. R. Oosting, prof. dr. H.G.L. Peels, dr. A. Versluis, dr. P. de Vries en dr. P.M. Wisse	Conferentie 'Sola Scriptura. Vervagende normen, onoverbrugbare verschillen?' In samenwerking met de Groninger leerstoel vanwege de Gereformeerde Bond in de PKN 'Gereformeerde godgeleerdheid: bronnen, ontwikkeling en context' en de onderzoeksgroep Biblical Exegesis and Sytematic Theology (BEST) van de Theologische Universiteiten van Apeldoorn en Kampen
9 oktober	Dr. H.J.M.J. Goris, dr. P.W. van de Kamp, prof. dr. M. te Velde; dagvoorzitter: prof. dr. S. Paas	Symposium 'Geleefde kerk – tussen instituut en gemeenschap', samen met AKZ+ en onderzoeksgroep RTSE (Reformed Traditions in Secular Europe) van de Theologische Universiteiten in Kampen en Apeldoorn
13 november	Prof. dr. S. Paas, drs. N. de Jong, dhr. J. Smith en ds. J. Wolsheimer; debatleider: dhr. E. Messelink	Debat 'Klein, vol hoop en zonder illusies. Debat over de visie van Stefan Paas op christelijke missie in een postchristelijke omgeving', samen met AKZ+ en uitgeverij Boekencentrum

8.7 Activiteiten studentenvereniging PFSAR

De TUA kent een actieve studentenvereniging. In 2015 was het studentencorps PFSAR (Per Fidem Studiumque Ad Rostra: 'door geloof en studie naar het preekgestoelte') 111 jaar oud. Gedurende het hele cursusjaar worden activiteiten georganiseerd, lezingen, Bijbelstudie, studiekeringen, sport en spel. Er zijn enkele disputen met elk weer geheel eigen activiteiten. Zo doet het dispuut ZEH (Zending, Evangelisatie en Hulpverlening) naast de standaard activiteiten ook klussen voor mensen die dat zelf niet kunnen via stichting Present in Apeldoorn.

Het jaarthema in 2014-2015 was 'Diepte en hoogte', met een lezingenserie over relatief onbekende theologen. Voor het studiejaar 2015-2016 is het thema 'Samen één', met 'Grenzeloos?!' als thema voor de lezingenserie.

Tabel 23

Lezingen voor PFSAR in 2015.

Datum	Spreker	Onderwerp
15 januari	Dhr. K. Bloed	De Messiaanse beweging
19 februari	Prof. dr. H.A. Bakker	Convictional theology
2 april	Dr. J. Creemers	De noodzaak tot oecumenische bezinning en stappen
29 oktober	Prof. dr. G. van den Brink	Welke invloed mag de wetenschap hebben op theologie en Schriftuitleg?
9 december	Drs. P. Kuipers	Eenvoud (Dieslezing)

9.1 Beleid

De TUA onderhoudt contacten met verschillende buitenlandse instellingen, onderzoeksorganisaties en individuele wetenschappers. Regelmatig nemen hoogleraren, docenten en wetenschappelijk medewerkers deel aan internationale congressen. In 2015 is doelgericht verder gewerkt aan de realisering van samenwerkingsovereenkomsten (Memorandum of Understanding, kortweg MoU) met een aantal instellingen in het buitenland. Naast de al eerder gesloten MoU's met de North-West University, Zuid-Afrika (2005), en met Westminster Theological Seminary Philadelphia, USA (2014) werd in het verslagjaar een MoU gesloten met Chongshin University, Seoul, Zuid-Korea. Voor de nabije toekomst staat een MoU met Calvin Seminary, Grand Rapids, USA, in de planning.

Studenten worden gestimuleerd (internationale) symposia en congressen bij te wonen. Wanneer studenten enige tijd in het buitenland willen studeren, verleent de TUA hulp bij het vinden van informatie over passende buitenlandse opleidingen. Onder bepaalde voorwaarden wordt ook financiële ondersteuning verleend door de universiteit.

9.2 Buitenlandse studenten

Per 1 oktober 2015 stonden twee *Zuid-Koreanen* als student aan de TUA ingeschreven. Daarnaast werd promotiebegeleiding gegeven aan drie studenten uit *Zuid-Korea*, twee uit *Duitsland*, een uit de *Verenigde Staten* en een student uit *Japan*. De TUA onderneemt geen wervingsacties in het buitenland om de opleiding te promoten, degenen die zich aanmelden, komen geheel op eigen initiatief. De TUA heeft in het buitenland een goede naam als een instelling voor klassiek-gereformeerde theologie met een groot accent op de bijbelse vakken en de kerkgeschiedenis. Gezien de werkdruk van de hoogleraren wordt overigens op verzoeken van met name studenten uit Zuid-Korea terughoudend gereageerd. Alleen wanneer de studieresultaten en de aanbevelingen vanuit het thuisland daartoe aanleiding geven, wordt de student geaccepteerd.

De TUA is door de IND erkend als referent in de zin van artikel 2c van de Vreemdelingenwet, zowel voor de categorie onderwijs als voor wetenschappelijk onderzoek. De contacten met de IND zijn prettig en bevorderen een vlotte administratieve afhandeling voor de aanvragen. Waar mogelijk wordt door de universiteit hulp geboden bij het zoeken van woonruimte, waarbij leden van de plaatselijke kerken zo nodig helpen bij het zich eigen maken van de Nederlandse taal en de gewoonten van de Nederlandse cultuur.

9.3 Holland Scholarship

De TUA doet mee aan het Holland Scholarship. In het kader van dit programma heeft de TUA twee beurzen ontvangen, een voor een 'uitgaande student' en een voor een 'inkomende student'. Mede met behulp van een in 2015 verkregen beurs van het Holland Scholarship volgt een TUA-student een masterstudie aan de North-West University te Potchefstroom (Zuid-Afrika). Een andere student, afkomstig uit Zuid-Korea, verricht als inkomend student een promotieonderzoek aan onze universiteit.

9.4 Officiële internationale contacten

Internationale contacten worden door de individuele hoogleraren onderhouden met theologische faculteiten in Zuid-Afrika (Potchefstroom, Bloemfontein, Pretoria), Frankrijk (Aix-en-Provence), de Verenigde Staten (Grand Rapids, Westminster, Yale), Japan (Kobe), Duitsland (Mainz, Bretten, Gießen, Münster, Emden) en Zuid-Korea (Kosin Presbyterian Seminary te Chon-Ahn, Chongshin University te Seoul en Habdong Theological Seminary te Suwon).

- Op 11 mei 2015 is de TUA een overeenkomst aangegaan met Chongshin University in Seoul (Zuid-Korea). Chongshin heeft een eigen seminarie met 1700 theologiestudenten.
- In september 2015 bezocht dr. A. Huijgen het Westminster Theological Seminary, Philadelphia, (U.S.A.) in het kader van kennismaking en uitwisseling, en verzorgde daarbij enkele colleges.

Overeenkomsten zijn eerder al gesloten met:

- Het Seminar für Reformierte Theologie der Westfälischen Wilhelms-Universität Münster (Duitsland). Jaarlijks wordt in dit verband door beide universiteiten samen met de Johannes a Lasco Bibliotheek Emden een Sommeruniversität georganiseerd, waarbij de drie instellingen om beurten gedurende een week als faciliterende instelling optreden. Namens de TUA zijn prof. dr. G.C. den Hertog en prof. dr. H.J. Selderhuis betrokken bij de organisatie. Overigens is in 2015 de Sommeruniversität niet doorgegaan wegens te weinig aanmeldingen.
- Het Institut für Europäische Geschichte in Mainz (Duitsland). Prof. dr. H.J. Selderhuis, hoogleraar kerkgeschiedenis, vertegenwoordigt de TUA in dit samenwerkingsverband met het oog op een gezamenlijk onderzoeksproject over 'Theologenbildung im Sechszehnten Jahrhundert'.
- Het Melancthonhaus in Bretten (Duitsland), met het oog op een project dat zich bezighoudt met de uitgave van de werken van Melancthon. Vanuit de TUA is prof. dr. H.J. Selderhuis voor dit project verantwoordelijk.
- Het Korea Institute for Calvin Theological Studies (KICTS) ten behoeve van de online digitale ontsluiting van de 'Calvini Opera Database'.
- Memoranda of Understanding zijn gesloten met North West University Potchefstroom (ZA) en Westminster Theological Seminary Philadelphia (USA).
- De TUA participeert in Refo500, een internationaal platform waar bijna 100 (internationale) instellingen bezig zijn met activiteiten gerelateerd aan het jubileum van 500 jaar Reformatie in 2017. In deze activiteiten worden de thema's van de 16^e eeuw benaderd vanuit hun relevantie voor vandaag. De directeur van Refo500 is de Apeldoornse hoogleraar dr. H.J. Selderhuis.
- De TUA is lid van RefoRC (Reformation Research Consortium) als een internationaal consortium binnen Refo500 waarin een aantal universitaire instellingen samenwerkt. Medewerkers van de TUA leveren een bijdrage met name op inhoudelijke bijeenkomsten, bijvoorbeeld aan de jaarlijkse RefoRC Conference.
- Johannes a Lasco Bibliotheek Emden vanwege de wetenschappelijke editie van de Acta van de synode van Dordrecht 1618/1619. De TUA participeert in dit project samen met enkele andere binnen- en buitenlandse instellingen. Professor Selderhuis heeft de algehele leiding over het project.

9.5 Georganiseerde internationale congressen

Door de TUA werden in 2015 geen internationale congressen of symposia georganiseerd. Wel was er medewerking aan de internationale conferentie 'Luther en het calvinisme', georganiseerd door Refo 500 en de Johannes a Lasco bibliotheek te Emden. Verder hebben hoogleraren en docenten van de TUA op individuele basis internationale congressen en symposia mede-georganiseerd of bijdragen hieraan geleverd in de vorm van lezingen en workshops. Voor een overzicht hiervan zie bijlage 7.

De in de prestatieafpraak afgegeven ambitie was om de internationale contacten te handhaven en actief te zoeken naar meer mogelijkheden.

INTERNATIONALISATIE

Middels het aangaan van een tweetal nieuwe Memoranda of Understanding met de Chongshin University in Seoul en het Westminster Theological Seminary in Philadelphia is een basis gelegd voor meer internationale contacten. Docenten vanuit de TUA hebben deze instellingen bezocht. Met North West University in Potchefstroom vindt ook uitwisseling van studenten plaats.

Bibliotheek

Inleiding

De TUA beschikt over een eigen wetenschappelijke bibliotheek, die ten doel heeft om studenten en docenten te ondersteunen in hun onderzoek en studie.

Algemeen

De collectie en de dienstverlening van de bibliotheek zijn steeds de belangrijkste aandachtspunten. De financiële middelen hiervoor zijn in 2015 echter niet toegenomen.

De aanschaf is gericht op de onderwerpen die binnen het onderwijs en de onderzoeksgroepen belangrijk zijn.

De bibliotheekcommissie komt minimaal één keer per jaar bijeen, zo ook in 2015. Zij fungeert als klankbord en komt samen wanneer daar aanleiding toe is. Hier worden financiële, organisatorische en praktische zaken met betrekking tot de bibliotheek besproken.

Samen met de Protestantse Theologische Universiteit en de Theologische Universiteit Kampen is een nieuwe repository ingericht bij de Rijksuniversiteit Groningen om wetenschappelijke publicaties, dissertaties en scripties digitaal op te slaan. In de loop van 2016 zullen hierin naast de proefschriften ook andere wetenschappelijke uitgaven van de TUA beschikbaar komen.

De collectie brochures, die in het kader van het project 'Protestantse debat 1840-1940' van Metamorfoze (nationaal programma voor het behoud van papieren erfgoed) zijn gedigitaliseerd, is in september 2015 opgenomen in Delpher: een databank waar miljoenen teksten uit Nederlandse boeken, kranten en tijdschriften te vinden zijn.

Op verzoek van de 'Vereniging ter bevordering van de kennis van het Hebreeuws' is ter gelegenheid van hun 25-jarig bestaan een mini-tentoonstelling ingericht aan de TUA. Rond het thema: 'Het Hebreeuwse Boek' zijn enkele Hebreeuwse werken uit de TUA-collectie tentoongesteld, o.a. een Bijbel, uitgaven van de Hagada en een deel van de Babylonische Talmoed.

Collectie

De collectie heeft een omvang van 53.613 titels, hierin zijn ruim 7.009 brochures en 2.446 oude drukken opgenomen. Het aantal tijdschriften met een lopend abonnement is 105. In 2015 zijn de volgende uitgaven gedaan:

Boeken en tijdschriften	€ 30.147,-
Bindwerk	€ 1.160,-
Overige kosten	€ 8.368,-

Dienstverlening

De bibliotheek is op alle werkdagen open tot 18.00 uur en vrijdag tot 16.30 uur. In juli en augustus gelden andere openingstijden. Informatie over de bibliotheek is te vinden op de website. De uitleningen laten een stijging zien van 3.263 uitleningen in 2015 tegen 2.874 uitleningen in 2014. Tentamenboeken, naslagwerken, Bijbelcommentaren en ander materiaal dat niet uitleenbaar is, wordt ter plaatse erg veel gebruikt. Dit gebruik is niet in cijfers berekend. Het aantal malen dat de uitleentermijn van publicaties werd verlengd, was 8.238 keer. De studieplekken binnen bibliotheek en leeszaal worden goed benut en zijn in tentamenperioden zelfs volledig bezet.

De TUA-collectie is ook beschikbaar voor andere dan TUA-gebruikers. Een groot aantal externe leners weet de bibliotheek te vinden om een of meerdere malen een boek te lenen of te raadplegen. Ook in 2015 hebben 12 externe leners zich nieuw aangemeld om als bibliotheek-gebruiker ingeschreven te staan.

Van het Interbibliotheecair Leenverkeer (IBL) is in 2015 50 keer gebruikgemaakt. Er werden 22 boeken en 28 artikelen aangevraagd door verschillende bibliotheekgebruikers. Deze materialen worden in het belang van promotieonderzoek, wetenschappelijk onderzoek en voor scripties van studenten aangevraagd. Bij het vinden van literatuur voorziet ATLA(s) duidelijk in een behoefte.

Onderhoud

In 2015 zijn een paar ingrijpende verbouwingen c.q. verbeteringen uitgevoerd aan de gebouwen:

- Na lekkage in het bijgebouw bij de corridor bleek het nodig om de dakpannen opnieuw te leggen, waarbij gelijktijdig het nodige hersteld werd. Tevens is van de gelegenheid gebruik gemaakt het dak van het bijgebouw te isoleren.
- De verwarmingsketel van het bijgebouw is, na ongeveer twintig jaar, vervangen door twee nieuwe (veel zuiniger) ketels.
- Ook was het nodig om in de grote zalen in het hoofdgebouw de vloerbedekking te vervangen.
- Het schilderwerk aan de binnenkant van de gebouwen is bijgewerkt.
- Eind 2015 zijn drie dakramen van de zolder van de oude villa vervangen, om redenen van lekkage en niet meer goed sluiten.

Het onderhoud van een oud gebouw vraagt om serieuze aandacht. Met een technische commissie wordt geprobeerd dit zo goed mogelijk te realiseren. Regelmatig vindt overleg plaats tussen de technische commissie en de algemeen bestuurder.

Veiligheid

In 2015 is gekeken of het vluchtplan nog actueel was. Elk jaar worden er wel een aantal dingen aangepast vanwege wijzigingen in de regelgeving. Na controle door een medewerker van een brandbeveiligingsbedrijf is gebleken dat de zaken goed op orde zijn.

Op 14 september was er een onverwachte ontruiming vanwege loos alarm. Deze onverwachte oefening verliep zonder noemenswaardige problemen en volgens de voorschriften.

BHV

De jaarlijkse BHV-(herhalings)cursus is op 16 november gehouden. Alle BHV'ers zijn up-to-date.

ICT

Het is van groot belang dat het digitale verkeer binnen de universiteit zonder problemen doorgang kan vinden. Onder verantwoordelijkheid van de beheerder houdt een professioneel bedrijf de zaken nauwlettend in de gaten, waardoor struikelblokken doorgaans spoedig opgelost worden en het mogelijk is om in te spelen op vragen en suggesties vanuit de medewerkers en studenten. Er zijn in 2015 vier verouderde PC 's vervangen in de computerruimte voor de studenten. Ook is er een update geweest van een tweetal servers. Met twee nieuwe netwerkprinters is het ICT-gebeuren wat dat betreft weer op orde.

Twee hoogleraren hebben een nieuwe laptop ontvangen.

Verder zijn in 2015 ook de laatste twee collegezalen voorzien van een beamer.

Elektronische Leeromgeving (ELO)

In 2015 heeft een oriëntatie plaatsgevonden om te komen tot de aanschaf van een ELO.

Uiteindelijk is gekozen voor OnderwijsOnline. Dit systeem komt van hetzelfde bedrijf als en sluit aan op Trajectplanner, het studenteninformatiesysteem dat we sinds enkele jaren in gebruik hebben. Er is eind 2015 een begin gemaakt met de inrichting van OnderwijsOnline. Het is de bedoeling dat na een proefperiode dit ELO in de loop van 2016 ingevoerd wordt en door hoogleraren, docenten, studenten en onderwijsondersteunend personeel gebruikt gaat worden.

Website

In afwachting van de ontwikkeling van de Gereformeerde Theologische Universiteit is besloten om nu geen activiteiten te ontplooiën voor een vernieuwing van de website.

12.1 Bestuursverslag

Inleiding

Deze jaarrekening betreft de financiële verslaglegging 2015 van de Theologische Universiteit Apeldoorn.

Hierna volgt een korte analyse op hoofdlijnen.

Gebeurtenissen in de verslagperiode

2015 is te kenschetsen als een tussenjaar tussen twee generale synodes (GS). In de verslagperiode wordt gewerkt op basis van besluiten die door de GS 2013 zijn genomen.

In 2015 zijn wijzigingen in de voorziening emeritering hoogleraren verwerkt en is de rekenrente aangepast van 4% naar 2,5%. Dit heeft per saldo geleid tot een eenmalige resultaatcorrectie van € 240.000,-.

Resultaat 2015 ten opzichte van budget

Het resultaat over 2015 was begroot op nihil. De realisatie komt uit op een bedrag van € 54.665,- positief. Het verschil van € 54.664,- is in grote lijnen als volgt te verklaren:

- De rijksbijdrage is € 6.000,- hoger uitgevallen dan begroot.
- De collegegelden zijn enigszins (€ 8.000,-) achtergebleven ten opzichte van de begroting. Dit wordt met name veroorzaakt door een wat hogere uitstroom dan verwacht. Ten opzichte van het vorig boekjaar is echter wel een stijging zichtbaar van ruim € 11.000,-.
- De overige baten zijn ongeveer € 205.000,- hoger uitgevallen dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door twee grote legaten.
- De personeelskosten zijn gestegen boven het budget (in totaal € 279.000,-) met name door een stijging van de dotatie aan de emeritivoorziening van € 339.000,-. Daarnaast waren er minder kosten voor hoogleraren (€ 19.000,-) en meevallers in de kosten van gastcolleges (€ 22.000,-) en overige onkosten (€ 19.000,-).
- De afschrijvingen zijn lager dan de begroting (€ 11.000,-) door het doorschuiven van kleine investeringen naar de toekomst.
- De huisvestingskosten zijn ten opzichte van het budget gedaald met € 17.000,-, wat vooral wordt veroorzaakt door een lagere energierekening.
- De overige lasten zijn over de hele linie ruim 17% (€ 87.000,-) lager ten opzichte van het budget. Deze daling is aan de ene kant veroorzaakt door voorzichtig budgetteren en aan de andere kant door een goede kostenbeheersing.
- Financiële baten en lasten zijn € 16.000,- hoger dan begroot, met name doordat de rentestand minder hard daalde dan verwacht.

Treasurybeleid

In het jaarverslag wordt door een publieke organisatie expliciet verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid ten aanzien van de financiële middelen. De Theologische Universiteit Apeldoorn heeft in 2010 een treasurystatuut vastgesteld, dat is goedgekeurd door de raad van toezicht. Het accent van het treasurybeleid ligt met name op het beleggen van de financiële middelen van de universiteit. Het beleid is primair risicomijdend.

Op grond hiervan mogen de volgende beleggingen worden aangehouden: posities op langlopende spaarrekeningen, deposito's, obligaties en staatsleningen. Bij de verwerving van nieuwe beleggingen wordt alleen belegd in beleggingsvormen bij financiële instellingen die onder toezicht staan van De Nederlandse Bank en minimaal een AA-rating hebben. Fondsen die in het verleden werden aangeschaft, worden verantwoord afgebouwd en bij de obligaties wordt gekozen voor aanschaffingen die voldoen aan de rendementsdoelstelling. Alle beleggingen dienen hoofdsom gegarandeerd te zijn.

Ontwikkeling kengetallen

	<i>Realisatie 2015</i>	<i>Realisatie 2014</i>
Liquiditeit (current ratio).		
Definitie: vlottende activa / kortlopende schulden	6,74	6,77
Solvabiliteit 1.		
Definitie: eigen vermogen / totale vermogen	0,32	0,35
Solvabiliteit 2.		
Definitie: eigen vermogen + voorzieningen gedeeld door het totale vermogen	90,8%	91,6%
Rentabiliteit.		
Definitie: resultaat uit gewone bedrijfsvoering gedeeld door totale baten uit gewone bedrijfsvoering	2,1%	13,3%

De begrippen solvabiliteit en current ratio spelen in de beoordeling van het weerstandsvermogen van de instelling een belangrijke rol. Wijzigingen in de kengetallen worden met name veroorzaakt door investeringen, resultaat en financiering. De universiteit maakt tot op heden geen gebruik van een kredietfaciliteit. De verschillen tussen 2015 en 2014 zijn beperkt en worden vooral veroorzaakt door mutaties in de voorzieningen.

Continuïteit

In onderstaande overzichten wordt een verwachting uitgesproken voor de ontwikkelingen in de jaren 2016 tot en met 2018. In deze cijfers is uitgegaan van de going concern-gedachte (de TUA als zelfstandige instelling).

Personele ontwikkelingen en leerlingaantallen

Personeel (fte per 1 oktober)	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>
Management/directie	0,90	0,90	0,90	0,90
Onderwijs	5,83	5,98	5,98	5,98
Onderzoek	4,00	4,20	3,80	3,80
Ondersteunend personeel	5,18	5,08	5,08	5,08
	15,91	16,16	15,76	15,76
Studenten (aantallen)				
Bachelor	62	62	62	62
Master	39	38	38	38
Contractanten	24	24	24	24

Balans

Verwachte ontwikkeling balans (in 1.000 euro)

	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>
Vaste activa				
Materiële vaste activa	1.718	1.689	1.635	1.581
Financiële vaste activa	133	134	134	134
Vlottende activa	3.029	3.068	3.028	3.141
Totaal activa	4.880	4.891	4.797	4.856
Eigen vermogen	1.585	1.590	1.491	1.545
Voorzieningen	2.846	2.846	2.846	2.846
Kortlopende schulden	449	455	460	465
Totaal passiva	4.880	4.891	4.797	4.856

Raming van baten en lasten

Verwachte ontwikkeling resultaat

	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>
Baten				
Rijksbijdragen	1.317	1.299	1.170	1.270
College- en cursusgelden	273	267	274	285
Baten werk in opdracht van derden	16	16	17	17
Overige baten	940	787	818	818
	<u>2.546</u>	<u>2.369</u>	<u>2.279</u>	<u>2.390</u>
Lasten				
Personeelskosten	1.921	1.693	1.706	1.693
Afschrijvingen	43	54	54	54
Huisvestingslasten	139	149	150	151
Overige lasten	422	502	502	472
	<u>2.526</u>	<u>2.398</u>	<u>2.412</u>	<u>2.370</u>
Saldo baten en lasten	20	-29	-133	20
Financiële baten en lasten	35	34	34	34
Resultaat	<u>55</u>	<u>5</u>	<u>-99</u>	<u>54</u>

De meerjarenbegroting laat slechts geringe schommelingen zien in de inkomsten en uitgaven.

Bij deze begroting kan verder het volgende worden opgemerkt:

- Wat betreft de rijksbijdrage is rekening gehouden met een stabiele instroom (waarbij het aantal studenten van 101 (2015) ongeveer gelijk zal blijven), 2 promoties per jaar en behoud van de ontvangen premies voor prestatieafspraken.
- De begroting van de collegegeldopbrengsten is berekend op basis van de te verwachten ontwikkeling van het aantal studenten, waarbij een inschatting is gemaakt van het aantal studenten dat instellingscollegegeld moet betalen.
- In de overige baten is begrepen de vaste bijdragen uit de kerken. Voor het jaar 2016 is de omslag vastgesteld (€ 545.000,-). Voor de verslagperiode 2017 t/m 2019 zal de GS 2016

hiervoor een nieuwe bijdrage vaststellen. Vooralsnog wordt deze begroot op € 576.000,- per jaar.

- Personele lasten zijn berekend op basis van verwachte ontwikkelingen in het personeelsbestand.
- De meerjarenbegroting houdt rekening met de kosten van een meerjarenonderhoudsplan voor de gebouwen van de TUA.
- Naar verwachting laten de reserves en de vermogenspositie van de TUA de komende jaren geen grote verschuivingen zien.

Interne risicobeheersing

De Corporate Governance Code schrijft voor dat een organisatie moet beschikken over een intern risicobeheersings- en controlesysteem. Dit systeem moet de realisatie van doelstellingen bewaken, de financiële verslaggeving betrouwbaar doen zijn en wet- en regelgeving doen naleven. Het college van bestuur is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en uitbouw van dit systeem en voor de beoordeling van de effectiviteit ervan. Het college van bestuur onderkent het belang van een goede opzet en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem. Dit betekent ook dat het systeem moet kunnen meebewegen met maatschappelijke veranderingen en de steeds hogere eisen die de organisatie zelf stelt. De komende jaren zal het interne risicobeheersings- en controlesysteem daarom worden uitgebreid en gecompleteerd.

Het interne risicobeheersingssysteem van de TUA bestaat uit:

- De planning- en controlecyclus: eens per 3 jaar wordt voor de volgende 3 jaren een plan opgesteld. In dit plan worden de strategische doelstellingen en de financiering van de strategie verder uitgewerkt. Daarnaast worden jaarlijks de doelstelling voor het komende jaar en het budget vastgesteld. Periodiek (ieder kwartaal) wordt aan de raad van toezicht gerapporteerd over de operationele en financiële performance.
- De Letter of Representation: hierin wordt de betrouwbaarheid van de financiële rapportage expliciet door het verantwoordelijke management bevestigd.
- Een systeem van monitoring en rapportering, bestaand uit het uitvoeren van interne controles en rapportering daarover.

Risico's en benodigd buffervermogen

In 2015 is er door het CvB een uitgebreide analyse gemaakt om zicht te krijgen op de belangrijkste financiële risico's waaraan de organisatie wordt blootgesteld en hoe deze risico's worden beheerst.

De TUA is een universiteit met een sterk eigen vermogen. Financiële continuïteit is daardoor op korte termijn gewaarborgd. De TUA moet als kleine instelling echter steunen op de inzet van een klein team mensen. Daarin is ze kwetsbaar bij eventuele uitval. Deze kwetsbaarheid kan de komende jaren verminderd worden door in te zetten op nauwere samenwerking met andere instellingen.

Samenwerking met anderen op het terrein van academisch onderwijs op gereformeerde basis is ook een belangrijke maatregel om de impact van andere gesignaleerde risico's te verkleinen. Dat geldt in het bijzonder wat betreft de in- en doorstroom van studenten en bij langdurige uitval van personeel. Maar ook om aan de toenemende kwaliteitseisen van de overheid te blijven voldoen is samenwerking een must. Van belang daarbij is om de band met de kerken te behouden en te versterken.

Concluderend kan gesteld worden dat samenwerking in een Gereformeerde Theologische Universiteit (GTU) bij kan dragen aan de vermindering van risico's.

Vanwege de gezonde financiële buffers (zowel m.b.t. eigen vermogen, werkkapitaal als liquide middelen) kan gesteld worden dat de continuïteit voor de komende jaren goed is gewaarborgd.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

De WNT is sinds 1 januari 2013 in werking getreden. In het kader van deze wet is de universiteit verplicht tot openbaarmaking van beloningen welke het gemiddeld jaarloon van ministers te boven gaan. In 2015 werd aan geen van de werknemers en hoogleraren een beloning verstrekt welke boven de norm van de WNT uitkomt.

Met ingang van 1 januari 2016 is deze wet gewijzigd. In het kader van deze wet is de universiteit verplicht tot openbaarmaking van beloningen welke bepaalde bezoldigingsmaxima te boven gaan. Voor deze bezoldigingsmaxima geldt een berekening op basis van het aantal complexiteitspunten.

Private activiteiten

In 2015 zijn door de universiteit geen gelden uit de rijksbijdrage aangewend voor investeringen in private activiteiten welke niet in lijn zijn met de werkzaamheden waarvoor de instelling een rijksbijdrage ontvangt van de overheid.

Apeldoorn, 1 mei 2016

Ir. W.J.A. Hanekamp, voorzitter college van bestuur

12.2 Balans per 31 december 2015

		<u>2015</u>	<u>2014</u>
	Eur	Eur	Eur
Vaste activa			
1.1 Immateriële vaste activa	-	-	
1.2 Materiële vaste activa	1.718.106	1.761.552	
1.3 Financiële vaste activa	<u>133.340</u>	<u>133.960</u>	
		1.851.446	1.895.512
Vlottende activa			
1.4 Voorraden	17.750	17.750	
1.5 Vorderingen	186.798	76.916	
1.7 Liquide middelen	<u>2.824.750</u>	<u>2.413.937</u>	
		3.029.298	2.508.604
		<u>4.880.744</u>	<u>4.404.116</u>
Passiva			
2.1 Eigen vermogen		1.585.179	1.530.514
2.2 Voorzieningen		2.845.894	2.503.034
2.3 Langlopende schulden		-	-
2.4 Kortlopende schulden		449.671	370.567
		<u>4.880.744</u>	<u>4.404.115</u>

12.3 Staat van baten en lasten over 2015

	<u>Werkelijk 2015</u>	<u>Begroting 2015</u>	<u>Werkelijk 2014</u>
	Eur	Eur	Eur
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	1.317.039	1.311.305	1.312.254
3.2 Overige overheidsbijdragen	-	-	-
3.3 College- en cursusgelden	272.675	281.000	261.679
3.4 Baten werk in opdracht van derden	16.535	16.320	16.390
3.5 Overige baten	<u>939.815</u>	<u>734.450</u>	<u>778.181</u>
<i>Totaal baten</i>	<u>2.546.064</u>	<u>2.343.075</u>	<u>2.368.504</u>
Lasten			
4.1 Personeelskosten	1.921.119	1.642.500	1.508.743
4.2 Afschrijvingen	43.446	54.348	46.673
4.3 Huisvestingslasten	139.355	156.500	129.010
4.4 Overige lasten	<u>422.050</u>	<u>508.727</u>	<u>391.356</u>
<i>Totaal lasten</i>	<u>2.525.970</u>	<u>2.362.075</u>	<u>2.075.782</u>
Saldo baten en lasten	20.094	-19.000	292.722
5. Financiële baten en lasten	<u>34.571</u>	<u>19.000</u>	<u>21.321</u>
Resultaat	<u>54.665</u>	<u>0</u>	<u>314.043</u>

12.4 Kasstroomoverzicht over 2015

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	Eur	Eur
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	20.094	292.722
Aanpassingen voor :		
- afschrijvingen	43.446	46.673
- mutaties voorzieningen	342.860	-103.125
- dotatie bestemmingsfonds emeritering	-	-
	<u>386.306</u>	<u>-56.452</u>
Veranderingen in vlottende middelen		
- voorraden	-	7.250
- vorderingen	-109.882	-14.891
- schulden	79.104	53.842
	<u>-30.778</u>	<u>46.201</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	375.623	282.471
Ontvangen interest	35.191	36.061
Betaalde interest	-	-
	<u>35.191</u>	<u>36.061</u>
<i>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</i>	410.814	318.532
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-	-
Desinvesterings in materiële vaste activa	-	-
Investerings in financiële vaste activa	-	-
Desinvesterings in financiële vaste activa	-	-
<i>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	-	-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Onttrekking bestemmingsfonds emeritering	-	-
Mutatie langlopende schulden	-	-
<i>Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>	-	-
Mutatie liquide middelen	<u>410.814</u>	<u>318.532</u>
Liquide middelen 1-1	2.413.937	2.095.405
Liquide middelen 31-12	<u>2.824.750</u>	<u>2.413.937</u>
Toe- / afname	<u>410.813</u>	<u>318.532</u>

12.5 Waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

De bedragen in de jaarrekening zijn in euro's vermeld, tenzij anders aangegeven.

Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

12.5.1 Waarderingsgrondslagen

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de aanschaffingswaarde onder aftrek van lineaire afschrijvingen naar rato van de verwachte levensduur van de activa.

De afschrijvingspercentages bedragen:

Gebouwen	2,50%
Installaties	5,00-20,00%
Inventaris	20,00%
Orgel	2,50%
Computers e.d.	33,33%

Het boekenbezit is niet geactiveerd. De aanschaf wordt direct ten laste van de exploitatierekening gebracht.

Financiële vaste activa

Effecten zijn gewaardeerd tegen aanschafwaarde of lagere marktwaarde. De universiteit hanteert een treasurystatuut waarbij wordt voldaan aan de Regeling beleggen en belenen. Beleggingen vinden plaats met minimaal een hoofdsomgarantie. Voor nieuwe beleggingen geldt dat de universiteit uitsluitend nog belegt bij instellingen met minimaal een AA-ranking.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen. De bestemmingsreserves zijn reserves met beperktere bestedingsmogelijkheden.

Voorzieningen

De voorziening onderhoud gebouwen wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten over een reeks van jaren, rekening houdend met de hoogte van de voorziening. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht. De voorziening is gebaseerd op het rapport meer-jaren onderhouds plan (M.O.P.).

Tot en met 2014 werd de voorziening emeritering hoogleraren bepaald rekening houdend met een rekenrente van 4% en de sterftetafel GBM/GBV 1980-1985 met een leeftijdsterugstelling van 5 jaar (man) en 6 jaar (vrouw). Om een betere aansluiting te houden met de gewijzigde marktsituatie, is besloten om een rekenrente toe te passen van 2,5%. Tevens is gelijktijdig een meer actuele sterftetafel gebruikt: de prognosetafel AG2014.

Het effect van deze wijzigingen heeft een eenmalige resultaatcorrectie van € 240.000 tot gevolg, dat geheel in de resultatenrekening is verwerkt.

Er is een jubileumvoorziening gevormd voor personeelsleden die 25 en/of 40 jaar in dienst kunnen zijn. De voorziening wordt naar rato opgebouwd tot aan de jubileumdatum. De voorziening is gewaardeerd tegen de best mogelijke schatting, rekening houdend met loonontwikkeling en blijfkans.

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegde pensioenregeling. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij een bedrijfstakpensioen-

fonds (ABP) en wordt in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. Informatie over eventuele tekorten en de gevolgen hiervan voor de pensioenpremies in de toekomstige jaren is niet beschikbaar.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

12.5.2 Resultaatbepaling

De rijksbijdrage wordt toegerekend aan het jaar waarvoor zij wordt verkregen.

College- en examengelden worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Overige baten worden toegerekend aan het jaar waarin de leveringen en diensten hebben plaatsgevonden.

Rente wordt verantwoord in het jaar waarop zij betrekking heeft.

Met inachtneming van vorenstaande grondslagen wordt het exploitatieresultaat voorts bepaald als het verschil van de baten en lasten over het jaar.

12.5.3 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Het begrip geldmiddelen is gedefinieerd als het saldo van de liquide middelen conform de balans en de schulden aan bankinstellingen

12.6 Diverse toelichtingen op de jaarrekening

1.2 Materiële vaste activa

	Aanschaf- waarde	Cumulatieve afschrijving	Boekwaarde	Investerings	Desinves- teringen	Afschrijving	Aanschaf- waarde	Cumulatieve afschrijving	Boekwaarde
	<u>per 1 januari</u>	<u>per 1 januari</u>	<u>per 1 januari</u>	<u>2015</u>	<u>2015</u>	<u>2015</u>	<u>31-dec-15</u>	<u>31-dec-15</u>	<u>31-dec-15</u>
	Eur	Eur	Eur	Eur	Eur	Eur	Eur	Eur	Eur
1.2.1. Gebouwen en terreinen	2.910.330	1.154.058	1.756.272	-	-	41.146	2.910.330	1.195.204	1.715.126
1.2.2. Inventaris en apparatuur	416.329	411.049	5.280	-	-	2.300	416.329	413.349	2.980
	<u>3.326.659</u>	<u>1.565.107</u>	<u>1.761.552</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>43.446</u>	<u>3.326.659</u>	<u>1.608.553</u>	<u>1.718.106</u>

1.3 Financiële vaste activa

	Boekwaarde <u>1-jan-15</u>	Investerings	Des- investeringen	Koers- resultaat	Boekwaarde <u>31-dec-15</u>
	Eur	Eur	Eur	Eur	Eur
1.3.6. Effecten					
Obligaties	133.960	-	-	-620	133.340
	<u>133.960</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-620</u>	<u>133.340</u>

Deze effecten zijn uit privaat vermogen gefinancierd.

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	Eur	Eur
1.4 Voorraden		
1.4.1. Gebruiksgoederen	<u>17.750</u>	<u>17.750</u>
	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	Eur	Eur
1.5 Vorderingen		
1.5.1. Debiteuren	-	-
1.5.2. Ministerie van OC&W	-	-
1.5.5. Studenten/deelnemers/cursisten	-	-
1.5.6. Overige overheden	-	-
1.5.7.1. Personeel	-	-
1.5.7.2. Overige	<u>186.798</u>	<u>76.916</u>
1.5.7. Overige vorderingen	<u>186.798</u>	<u>76.916</u>
	<u>186.798</u>	<u>76.916</u>

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	Eur	Eur
1.7 Liquide middelen		
1.7.1. Kasmiddelen	1.088	850
1.7.2. Tegoeden bank- en girorekeningen	2.823.662	2.413.087
1.7.3. Deposito's	-	-
	<u>2.824.750</u>	<u>2.413.937</u>

2.1 Eigen vermogen

	Stand per <u>1-jan-15</u>	Resultaat	Overige <u>mutaties</u>	Stand per <u>31-dec-15</u>
	Eur	Eur	Eur	Eur
2.1.1. Algemene reserve (publiek)				
Algemene reserve (publiek)	-	-	-	-
2.1.2. Bestemmingsreserve (publiek)				
Vereveningsfonds	-79.375	15.000	-	-64.375
Profileringsfonds	70.000	-	-	70.000
2.1.3. Bestemmingsreserve (privaat)				
Bestemmingsfonds CGK theologische opleiding	1.539.889	39.665	-	1.579.554
	<u>1.530.514</u>	<u>54.665</u>	<u>-</u>	<u>1.585.179</u>

2.2 Voorzieningen

	Stand per <u>1-jan-15</u>	Dotaties	Ont- <u>trekkingen</u>	Vrijval	Stand per <u>31-dec-15</u>	Kortlopend deel <u>< 1 jaar</u>	Langlopend deel <u>> 1 jaar</u>
	Eur	Eur	Eur	Eur	Eur	Eur	Eur
2.2.1. Personeels- voorzieningen							
Voorziening emeritering hoogleraren	2.306.679	516.212	-164.194	-	2.658.697	165.000	2.493.697
Voorziening jubilea	12.966	853	-	-	13.819	398	13.421
	<u>2.319.645</u>	<u>517.065</u>	<u>-164.194</u>	<u>-</u>	<u>2.672.516</u>	<u>165.398</u>	<u>2.507.118</u>
2.2.3. Overige							
Voorz. onderhoud gebouwen	183.389	46.000	-56.011	-	173.378	88.500	84.878
Totaal voor- zieningen	<u>2.503.034</u>	<u>563.065</u>	<u>-220.205</u>	<u>-</u>	<u>2.845.894</u>	<u>253.898</u>	<u>2.591.996</u>

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	Eur	Eur
2.4 Kortlopende schulden		
2.4.3. Crediteuren	218.999	128.968
2.4.7.1 Loonheffing	52.343	43.959
2.4.7. Belastingen en premies sociale verzekeringen	52.343	43.959
2.4.8. Schulden ter zake van pensioenen	10.005	11.375
2.4.10.1. Collegegelden	94.652	107.798
2.4.10.5. Vakantiegeld	30.784	29.960
2.4.10.6. Accountantskosten	9.015	9.265
2.4.10.7. Rente en kosten bank	387	70
2.4.10.8. Overige	33.486	39.172
2.4.10. Overlopende passiva	168.324	186.265
	<u>449.671</u>	<u>370.567</u>

Niet uit de balans blijvende verplichtingen:

Per balansdatum is het volgende leasingcontract actief:

Leasing fotokopieerapparatuur ad € 6.635,- per jaar.

Dit contract heeft een looptijd van 60 maanden en loopt tot begin 2019.

Met het Dienstenbureau van de CGK is een dienstverleningsovereenkomst gesloten op het gebied van salarisadministratie, financiële administratie en aanvullende financiële managementondersteuning. Het betreft een doorlopende opdracht welke van jaar tot jaar wordt geëvalueerd. De omvang van het contract bedraagt circa € 52.000,- per jaar.

Met Stichting DLO te Wageningen is een detacheringsovereenkomst gesloten inzake het inlenen van ir. W.J.A. Hane-kamp als algemeen bestuurder (0,6 fte).

Voor deze overeenkomst geldt een opzegtermijn van 3 maanden.

De omvang van het contract bedraagt circa € 82.000,- per jaar.

Gebeurtenissen na balansdatum

Via een notariskantoor is de universiteit op de hoogte gesteld van een jaarlijkse schenking van € 70.000 gedurende een periode van 15 jaar. Voor het eerst op 31 mei 2016. Het betreft bestemde giften voor de predikantsopleiding van de CGK.

12.7 Toelichting resultatenrekening

Baten

	<u>2015</u>	<u>begroting</u> <u>2015</u>	<u>2014</u>
	Eur	Eur	Eur
3.1 Rijksbijdragen			
3.1.1.1 Rijksbijdragen OCW	1.317.039	1.311.305	1.312.254
	<u>1.317.039</u>	<u>1.311.305</u>	<u>1.312.254</u>
3.3.4. College- en cursusgelden			
	<u>272.675</u>	<u>281.000</u>	<u>261.679</u>
	<u>272.675</u>	<u>281.000</u>	<u>261.679</u>
3.4 Baten werk in opdracht van derden			
3.4.3. Overige			
3.4.3.3. NGK-participatie	16.535	16.320	16.390
	<u>16.535</u>	<u>16.320</u>	<u>16.390</u>
3.5 Overige baten			
3.5.1. Verhuur	-	375	-
3.5.3. Schenking	197.040	-	2.454
3.5.6. Overige	742.775	734.075	775.727
	<u>939.815</u>	<u>734.450</u>	<u>778.181</u>

Lasten

	<u>2015</u>	<u>begroting</u> <u>2015</u>	<u>2014</u>
	Eur	Eur	Eur
4.1 Personeelslasten			
4.1.1.1. Brutolonen en salarissen	1.029.443	1.033.147	1.047.710
4.1.1.2. Sociale lasten	126.035	123.139	122.266
4.1.1.3. Pensioenpremies	151.188	147.758	194.539
4.1.1. Lonen en salarissen	<u>1.306.666</u>	<u>1.304.044</u>	<u>1.364.516</u>
4.1.2.1. Dotatie fonds emeriti	516.212	177.550	24.189
4.1.2.2. Personeel niet in loondienst	43.341	65.500	27.889
4.1.2.3. Overig	54.900	95.406	92.150
4.1.2. Overige personele lasten	<u>614.453</u>	<u>338.456</u>	<u>144.228</u>
	<u>1.921.119</u>	<u>1.642.500</u>	<u>1.508.743</u>

Het gemiddeld aantal fte (exclusief hoogleraren) bedroeg in 2015: 13,3.
(2014: 13,3)

Het gemiddeld aantal fte (inclusief hoogleraren) bedroeg in 2015: 16,3.
(2014: 16,4)

	<u>2015</u>	<u>begroting</u> <u>2015</u>	<u>2014</u>
	Eur	Eur	Eur

4.2 Afschrijvingen

4.2.2. Materiële vaste activa	<u>43.446</u>	<u>54.348</u>	<u>46.673</u>
-------------------------------	---------------	---------------	---------------

4.3 Huisvestingslasten

4.3.2. Verzekeringen	10.832	10.000	9.700
4.3.3. Onderhoud	13.362	16.000	19.449
4.3.4. Energie en water	19.058	38.000	36.319
4.3.5. Schoonmaakkosten	29.815	26.000	28.935
4.3.6. Heffingen	10.936	10.000	9.917
4.3.7. Overige	9.352	10.500	10.661
4.3.8. Mutatie voorziening onderhoud	46.000	46.000	14.029
	<u>139.355</u>	<u>156.500</u>	<u>129.010</u>

	<u>2015</u>	<u>begroting</u> <u>2015</u>	<u>2014</u>
	Eur	Eur	Eur
4.4 Overige lasten			
4.4.1. Administratie- en beheerslasten	232.136	244.027	187.651
4.4.2. Inventaris, apparatuur en leermiddelen	80.423	128.200	83.008
4.4.4. Overige	109.491	136.500	120.697
	<u>422.050</u>	<u>508.727</u>	<u>391.356</u>

Specificatie honorarium accountant

4.4.1.1. Honorarium onderzoek jaarrekening	13.363	-	12.100
4.4.1.2. Honorarium andere controleopdrachten	520	-	2.108
4.4.1.3. Honorarium fiscale adviezen	-	-	-
4.4.1.4. Honorarium andere niet-controledienst	-	-	-
Accountantslasten	<u>13.883</u>		<u>14.208</u>

	<u>2015</u>	<u>begroting</u> <u>2015</u>	<u>2014</u>
	Eur	Eur	Eur
5. Financiële baten en lasten			
5.1. Rentebaten	35.191	19.000	36.061
5.3. Waardeverandering financiële vaste activa/effecten	-620	-	-14.740
5.5. Rentelasten	-	-	-
	<u>34.571</u>	<u>19.000</u>	<u>21.321</u>

Model WNT: Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders

Is er een bezoldiging van de bestuurders: ja

Is er een bezoldiging van de toezichthouders: nee

Functie	Voorz. clausule van toep.	Naam	Ingang dienstverb.	omvang in fte	Dienst- betrekk.	Beloningen vast	Belastbare vaste en variabele onkostenverg.	Beloning op termijn	Uitk. beeïndig dienstverban
						<u>2015</u> EUR	<u>2015</u> EUR	<u>2015</u> EUR	EUR
Bestuur									
Rector	nee	HGL Peels	1-12-1986	1,0	Aanstelling	100.403	1.860	18.117	0
Algem. best.	ja	WJA Hanekamp	1-6-2011	0,6	Interim	75.761	4.754	0	0
		Totaal bestuur		1,6		176.164	6.614	18.117	0
Gewezen topfunctionaris Voormalig rector	nee	G.C. den Hertog	7-2-2002	1,0	Aanstelling	88.403	1.860	0	0
Toezichth.									
voorzitter	ja	RWJ Soeters	1-11-2012			0	0	0	0
lid	nee	K van Breugel	1-1-2009			0	0	0	0
secretaris	nee	EJ van Dijk	1-1-2009			0	0	0	0
lid	nee	T Loonstra	3-3-2015			0	0	0	0
lid	nee	HM Oevermans	21-1-2013			0	0	0	0
		Totaal toezichth.				0	0	0	0

Ter vergelijking treft u hieronder de cijfers 2014 aan:

Functie	Voorz. clausule van toep.	Naam	Ingang dienstverb.	omvang in fte	Dienst- betrekk.	Beloningen vast	Belastbare vaste en variabele onkostenverg.	Beloning op termijn	Uitk. beeïndig dienstverban
						<u>2015</u> EUR	<u>2015</u> EUR	<u>2015</u> EUR	EUR
Bestuur									
Rector	nee	HGL Peels	1-12-1986	1,0	Aanstelling	100.524	1.860	18.483	0
Algem. best.	ja	WJA Hanekamp	1-6-2011	0,6	Interim	74.777	4.200	0	0
		Totaal bestuur		1,6		175.301	6.060	18.483	0
Gewezen topfunctionaris Voormalig rector	nee	G.C. den Hertog	7-2-2002	1,0	Aanstelling	86.698	1.860	15.055	0
Toezichth.									
voorzitter	ja	RWJ Soeters	1-11-2012			0	0	0	0
lid	nee	K van Breugel	1-1-2009			0	0	0	0
secretaris	nee	EJ van Dijk	1-1-2009			0	0	0	0
lid	nee	T Loonstra	3-3-2015			0	0	0	0
lid	nee	HM Oevermans	21-1-2013			0	0	0	0
		Totaal toezichth.				0	0	0	0

Overzicht declaraties bestuursleden

	Rector 2015	Rector 2014	Algemeen bestuurder 2015	Algemeen bestuurder 2014
Representatiekosten	0,00	0,00	0,00	0,00
Reiskosten binnenland	1.480,25	1.079,60	4.754,00	4.199,90
Reiskosten buitenland	0,00	570,20	0,00	0,00
Overige kosten	<u>79,60</u>	<u>2.451,84</u>	<u>71,45</u>	<u>66,48</u>
Totaal	1.559,85	4.101,64	4.825,45	4.266,38

Opmerking: bestuurlijke taken van de rector zijn qua omvang gesteld op 0,3 fte. De declaraties ten behoeve van het rectoraat bedroegen in 2015 ca. € 1.000,-.

Model G Verantwoording subsidies

Dit model is voor de Theologische Universiteit Apeldoorn niet van toepassing.

Model FSR Financiële Specificatie Rijkssubsidies

Dit model is voor de Theologische Universiteit Apeldoorn niet van toepassing.

12.8 Verantwoording notitie helderheid

Voor de TUA zijn vier onderdelen uit de 'Notitie helderheid' van belang:

Uitbesteding (thema 1)

Dit is voor de TUA niet van toepassing.

Investering publiek / private arrangementen (thema 2)

In 2015 zijn door de universiteit geen gelden uit de rijksbijdrage aangewend voor investeringen in private activiteiten welke niet in lijn zijn met de werkzaamheden waarvoor de instelling een rijksbijdrage ontvangt van de overheid.

Buitenlandse studenten (thema 4)

Per 1 oktober 2015 stonden twee *Zuid-Koreanen* als student aan de TUA ingeschreven. Daarnaast werd promotiebegeleiding gegeven aan drie studenten uit *Zuid-Korea*, twee uit *Duitsland*, een uit de *Verenigde Staten* en een student uit *Japan*. De TUA onderneemt geen wervingsacties in het buitenland om de opleiding te promoten, degenen die zich aanmelden, komen geheel op eigen initiatief. De TUA heeft in het buitenland een goede naam als een instelling voor klassiek-gereformeerde theologie met een groot accent op de Bijbelse vakken en de kerkgeschiedenis. Gezien de werkdruk van de hoogleraren wordt overigens op verzoeken van met name studenten uit Zuid-Korea terughoudend gereageerd. Alleen wanneer de studieresultaten en de aanbevelingen vanuit het thuisland daartoe aanleiding geven, wordt de student geaccepteerd.

De TUA is door de IND erkend als referent in de zin van artikel 2c van de Vreemdelingenwet, zowel voor de categorie onderwijs als voor wetenschappelijk onderzoek. De contacten met de IND zijn prettig en bevorderen een vlotte administratieve afhandeling voor de aanvragen. Waar mogelijk wordt door de universiteit hulp geboden bij het zoeken van woonruimte, waarbij leden van de plaatselijke kerken zo nodig helpen bij het zich eigen maken van de Nederlandse taal en de gewoonten van de Nederlandse cultuur.

Maatwerk traject (thema 8)

Ook dit is voor de TUA niet van toepassing.

12.9 Bestuurs- en controleverklaring

Bestuursverklaring

Het college van bestuur bevestigt hierbij dat alle bij het college van bestuur bekende informatie, van belang voor de accountantsverklaring bij de jaarrekening en de bekostigingsgegevens, ter beschikking heeft gestaan aan de instellingsaccountant.

Ir. W.J.A. Hanekamp, voorzitter college van bestuur

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bevoegd gezag van de Theologische Universiteit Apeldoorn

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening 2015 van de Theologische Universiteit Apeldoorn te Apeldoorn gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en de staat van baten en lasten over 2015 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de entiteit is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

Het bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van de relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 2 van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van die relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het bestuur van de entiteit gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing van ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Theologische Universiteit Apeldoorn per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2015 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 393, lid 5 onder e en f van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3 Jaarverslag van het onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015 is opgesteld, en of de in artikel 392, lid 1 onder b tot en met h van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 391, lid 4 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Barneveld, 25 mei 2016

Van Ree Accountants

w.g.

M.A. Rozendaal RA

12.10 Overige gegevens

Regeling betreffende de bestemming van het resultaat

In het reglement van de Theologische Universiteit Apeldoorn is de bevoegdheid voor het voeren van beleid toegewezen aan het college van bestuur.

Aan de raad van toezicht is het toezicht en daarmee de vaststelling van de jaarrekening toegewezen.

Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2015

Het resultaat over 2015 kan als volgt worden weergegeven:

Resultaat		54.665
Ten laste van vereveningsfonds	- 15.000	
Dotatie ten gunste van profileringsfonds	<u>0</u>	
		<u>- 15.000</u>
		39.665
Private ontvangsten	783.902	
Private uitgaven	<u>574.017</u>	
Per saldo toe te rekenen aan de bestemmingsreserve CGK	209.885	
doch maximaal		<u>39.665</u>
Toe te rekenen resultaat aan de algemene reserve		0

Het college van bestuur stelt met goedkeuring van de raad van toezicht voor om het resultaat 2015 conform bovenstaande verdeling ten gunste van het eigen vermogen te brengen.

Bijlagen

Bijlage 1 **Samenstelling bestuur en personeel**

Raad van toezicht

- Drs. R.W.J. Soeters (voorzitter)
- Mw. drs. E.J. van Dijk (secretaris)
- Prof. dr. ir. K. van Breugel
- P.J. Klumpenaar RA (tot maart)
- T. Loonstra RA (vanaf maart)
- Mr. H.M. Oevermans

Secundi

- Mr. H. Bruggeman
- P.J. Klumpenaar RA (vanaf maart)
- Prof. dr. ir. J. Meijer

Curatorium

- Drs. R. van de Kamp (preses tot september)
- Ds. J.G. Schenau (asessor tot september, daarna preses)
- Drs. G. van Roekel (secretaris)
- Ds. C.D. Affourtit
- Drs. C. van Atten
- Ds. P.D.J. Buijs
- Drs. L.A. den Butter
- Ds. H. Polinder
- Drs. A. van der Zwan

Secundi

- Ds. C.J. Droger (vanaf september 2015)
- Ds. H. Fahner
- Ds. H. van den Heuvel (tot september 2015)
- Ds. W.N. Middelkoop
- Drs. C.A. den Hertog
- Drs. W. van 't Spijker
- Ds. K. Visser
- Drs. M. Visser
- Drs. A. Wagenaar

College van bestuur

- Ir. W.J.A. Hanekamp (algemeen bestuurder, voorzitter)
- Prof. dr. H.G.L. Peels (bestuurder onderwijs/onderzoek, rector)

College van hoogleraren

- Prof. dr. G.C. den Hertog	Systematische theologie
- Prof. dr. H.G.L. Peels	Oude Testament
- Prof. dr. H.J. Selderhuis	Kerkgeschiedenis en kerkrecht

Universitair hoofddocenten:

- Dr. A. Huijgen
- Dr. M.J. Kater

Systematische vakken
Praktische theologie

Bijzonder hoogleraar

- Prof. dr. J. Dekker

Bijzonder hoogleraar op de Henk de Jong-leerstoel:
Bijbelonderzoek en identiteit in Nederlands Gereformeerd perspectief

College van docenten

Universitair docenten

- Mw. drs. C.T. Boerke
- Drs. B.J. Dikken
- Mw. dr. A. Drint
- Mw. J.A.E. de Groot MA
- Drs. I.D. Haarsma
- Drs. A. Heystek
- Dr. M.C. Mulder
- Mw dr. J.J. Oosterhuis-den Otter
- Dr. J.W. van Pelt
- Drs. J. van 't Spijker

(Nederlandse) kerkgeschiedenis
Godsdienstwetenschap
Oudtestamentisch Hebreeuws en Bijbels Aramees
Latijn (tot september)
Filosofie en methodologie
Psychologie
Nieuwe Testament, Judaïca en Kerk en Israël
Latijn (vanaf september) en Grieks
Catechetiek en diakonie
Missiologie, evangelistiek/urban mission en gemeenteopbouw

Gastdocenten

- Dr. T.E. van Spanje
- H. Wijma MLD

Nieuwe Testament
Persoonlijke en praktische vorming

Logopedist

- Mw. N. Duijzer-Algra

Wetenschappelijk medewerkers

- Mw. P.D. Baarda MA
- Drs. N.C. Smits
- Drs. H. de Waard
- Dr. A. Versluis

Praktische Theologie
Systematische theologie
Oude Testament
Geassocieerd onderzoeker Oude Testament

Onderwijsondersteunend personeel

- Dhr. B.J.B. Brunsveld
- Dhr. J.E. Bulten
- Mw. E.L. Maljaars-de Pagter MA
- Mw. N. van der Mijden-Groenendijk
- Dhr. M. Rozema
- Mw. J.M. Vierbergen-Hakvoort
- Mw. J.C. van Vliet-Annot MSc
- Mw. J.W. van der Zande-de Roo

Medewerker administratie
Medewerker onderwijs- en studentzaken
Medewerker communicatie en secretariaat
Bibliothecaris
Beheerder/pedel
Medewerker communicatie en secretariaat
Beleidsmedewerker onderwijs
Universiteitssecretaris en studieadviseur

Bijlage 2

Samenstelling onderzoeksgroepen

In onderstaand overzicht is te zien hoe de drie onderzoeksgroepen zijn opgebouwd. De personen die met een asterisk (*) gemarkeerd zijn, zijn in 2015 gelieerd aan de TUA.

Biblical Exegesis and Theology (BEST)

Programmaleider prof.dr. H.G.L. Peels; adjunct dr. A. Huijgen

Tenured staff

- Dr. K. van Bekkum
- Dr. J.M. Burger (vanaf 1 februari)
- Prof dr. J. Dekker*
- Prof. dr. P.H.R. van Houwelingen
- Dr. A. Huijgen*
- Prof. dr. B. Kamphuis (tot 1 september)
- Prof. dr. G. Kwakkel
- Dr. M.C. Mulder*
- Prof. dr. H.G.L. Peels*

Non-tenured staff

- Dr. J.M. Burger (tot 1 februari)

PhD-candidates

- A. Dubbink MA (tot 1 juli)
- B. van Egmond MA (tot 1 juli)
- Drs. H. de Waard*

Associate researchers

- Dr. H.R. van de Kamp
- Dr. M.H. Oosterhuis
- Dr. T.E. van Spanje*
- Dr. A. Versluis*
- Dr. P.L. Voorberg

External PhD-candidates

- R.K. Alkema MA
- Drs. W.P. van de Berg (tot 1 juli)
- Drs. D. Bintsarovskiy
- Drs. C.P. de Boer*
- Dr. R.P. Dodson
- C. Gunawan MA
- Drs. H.-S. Kim*
- Drs. C. Lee
- J. van Nes MTh
- Drs. B.A.T. Witzier*

Early Modern Reformed Theology (EMRT)

Programmaleider: prof. dr. F. van der Pol (tot november 2015) en prof. dr. E.A. de Boer (vanaf november 2015)

Tenured staff

- Prof. dr. E.A. de Boer
- Dr. W.A. den Boer
- Prof. dr. F. van der Pol (tot 30 oktober)
- Prof. dr. H.J. Selderhuis*

Non-tenured staff

- Dr. H.A. Speelman
- Dr. R.T. te Velde (m.i.v. september)

PhD-candidates

- Drs. D. Timmerman* (tot 5 maart)

Associate researchers

- Dr. A. Bas

External PhD-candidates

- Drs. H.H. van Alten
- Drs. C.T. Basoski
- Drs. C.Th. Boerke*
- Drs. G.H. Gim*
- Drs. C.T. de Groot*
- A. van Harten-Tip MA*
- Drs. S.J. Jong
- Drs. Th. Klöckner*
- Drs. B.S. Koo
- Drs. M.J. Langhout
- Drs. W. Riezebos-Tessemaker*
- P. Roberts MDiv
- Drs. J.-H. Soepenbergh
- Drs. P.D. Spies*

Reformed Traditions in Secular Europe (RTSE)

Programmaleider prof. dr. S. Paas

Tenured staff

- Prof. dr. Th. Boer
- Prof. dr. A.L.Th. de Bruijne
- Drs. J.J.A. Colijn
- Dr. A. van der Dussen*
- Prof. dr. G.C. den Hertog*
- Dr. P.W. van de Kamp
- Dr. M.J. Kater*
- Prof. dr. R. Kuiper
- Prof. dr. S. Paas
- Prof. dr. C.J. de Ruijter
- Drs. J. van 't Spijker*

Non-tenured staff

- Dr. J. Eglinton
- Dr. D. van Keulen
- Dr. J.H.F. Schaeffer

PhD-candidates

- Drs. J.A.G. Bosman
- Drs. J.M. de Jong
- N.C. Smits MA*

Endowed professors

- Prof. dr. G. Harinck

Associate researchers

- Dr. J.P. de Vries

External PhD-candidates

- Drs. L.J. Blijdorp
- Drs. S. Chafomo
- Drs. P. Gorissen
- Drs. J.J. Lubbe
- Dr. A. van Langevelde

External PhD-candidates (joint doctorates)

- Drs. H. Blom-Yoo (VU)
- Drs. S. van den Heuvel (ETF)
- Drs. A.M. de Jonge (VU)

Bijlage 3

Samenstelling diverse universitaire gremia

Bibliotheekcommissie

Prof. dr. H.J. Selderhuis (voorzitter)
Drs. C.T. de Groot (vanaf september)
J. van Limbeek
Mw. N. van der Mijden-Groenendijk (bibliothecaris)
Drs. N.C. Smits
Drs. H. de Waard

Examencommissie

Dr. M.J. Kater (voorzitter)
Prof. dr. J. Dekker (secretaris) (tot september)
Dr. H. Geertsema (extern lid)
Prof. dr. H.J. Selderhuis
Dr. D. Timmerman (secretaris) (vanaf september)
Mw. J.W. van der Zande-de Roo

Opleidingscommissie

Mw. drs. C.T. Boerke (ambtelijk secretaris)
Dr. A. Huijgen (voorzitter)
Mw. J.C. Annot, MSc
J.H. Biewenga
A.D.L. van Heteren MA
A. Hofland (tot september)
Dr. T.E. van Spanje
J.P. van Rossum (vanaf september)
Mw. F.N. de With
Mw. J.W. van der Zande-de Roo

Universiteitsraad

Voor de geleding 'onderwijs en onderzoek': drs. J. van 't Spijker (voorzitter) en dr. J.J. Oosterhuis-den Otter (secretaris)
Voor de geleding 'ondersteunend personeel': J.E. Bulten en M. Rozema (reservelid)
Voor de geleding 'studenten': N.H. de Graaf en D. Groenendijk (beiden tot april), P.D. Dekker en F. Hazeleger (beiden vanaf april) en mw. A.E.L. Staller (reservelid)

Bijlage 4

Overzicht output

Mw. drs. C.Th. Boerke

Wetenschappelijke publicaties

Hoofdstuk in boek

- 'Luther, Lucas en het kerstevangelie', in: G.C. den Hertog e.a. (eds.), *Acta. Bundel ter gelegenheid van het afscheid van prof. dr. T.M. Hofman als hoogleraar aan de Theologische Universiteit Apeldoorn* (Heerenveen: Groen, 2015), 31-44.

Overige output

Lezingen – Populair

- 'Augustinus: van bekeerling tot kerkvader', vormingscursus CGK op 10 januari, 24 januari, 14 februari en 7 maart.
- 'Erasmus, christen-humanist tussen twee vuren', vormingscursus CGK op 5 september, 26 september, 17 oktober, 14 november, 28 november en 19 december.
- 'Paastradities door de eeuwen heen', seniorenmiddag CGK Apeldoorn, 26 maart.

Bijdrage aan dagbladen, weekbladen, kerkbladen, en algemene tijdschriften

- 'Augustinus, rooms-katholiek, protestants of beide?', *In de Rechte Straat* 58/1 (maart 2015), 10-11.
- 'Bekeerling wordt kerkvader: Aurelius Augustinus (354-430)', *Kerkblad voor het Noorden* 63/17 (7 mei 2015), 22.
- 'Augustinus, Rome en de Reformatie', *Protestants Nederland* 81/10 (oktober 2015), 223-226.
- 'Leve de vooruitgang! Of toch niet?', *Contact* 68/2 (februari 2015), 18-19.
- 'Afscheid', *Contact* 68/5 (mei 2015), 16-18.
- 'De Goede Herder, een vertrouwd beeld', *Contact* 68/9 (november 2015), 11-12.
- 'Nederlandse kerkgeschiedenis: achtergronden bij een veelkleurige kerkelijke kaart', *TUA Connect* 8/1 (augustus/september 2015), 5.

Mw. dr. A. Drint

Wetenschappelijke publicaties

Hoofdstuk in boek

- Drint, A., 'De Syrische versies van 4 Ezra en 2 Baruch en hun Arabische vertalingen', in: G.C. den Hertog e.a. (eds.), *Acta. Bundel ter gelegenheid van het afscheid van prof. dr. T.M. Hofman als hoogleraar aan de Theologische Universiteit Apeldoorn* (Heerenveen: Groen, 2015), 293-299.

Populariserend

- Drint, Adrie & Henk M. Luning, *Een eik van geweest. De Joodse begraafplaatsen in de provincie Drenthe* (Bedum: Profiel, 2015).

Prof. dr. G.C. den Hertog

Wetenschappelijke publicaties

Artikel – Refereed

- "'Maak in uw woord mijn gang en treden vast". Bonhoeffers meditatie over Psalm 119 uit 1940 als voorbereiding voor zijn Ethik', *Theologia Reformata* 58 (2015), 147-166.

Artikel – Non-refereed

- "'Kein lutherisches Prinzip". Iwands Sakramentsverständnis in den dreißiger Jahren des 20. Jahrhunderts', *Zeitschrift für Dialektische Theologie* 31 (2015)/2, 122-140.

Hoofdstuk in boek

- 'The Heidelberg Catechism and the Art of Dying and Living', in: A. Huijgen (ed.), *The Spirituality of the Heidelberg Catechism, Papers of the International Conference on the Heidelberg Catechism Held in Apeldoorn 2013* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2015), 194-205.
- "'Gaaf dit ook ergens over?" Jan Taeke Bakker in gesprek met zijn generatiegenoten', in: Akke van der Kooi, e.a. (eds.), *Jan Taeke Bakker (1924-2012). Leermeester in de theologie* (Utrecht: Kok, 2015), 37-60.
- "'Scheepke onder Jezus' hoede". Lucas' beschrijving van Paulus' zeereis en schipbreuk (Handelingen 27 en 28) vanuit ethisch perspectief gelezen', in: G.C. den Hertog e.a. (eds.), *Acta. Bundel ter gelegenheid van het afscheid van prof. dr. T.M. Hofman als hoogleraar aan de Theologische Universiteit Apeldoorn* (Heerenveen: Groen, 2015), 67-80.
- 'Christus in de Psalmen. Bonhoeffers omgang met "het gebedenboek van de Bijbel"', in: Ad de Bruijne e.a. (eds.), *Weergaloze kennis. Opstellen over Jezus Christus, Openbaring en Schrift, Katholiciteit en Kerk, aangeboden aan prof. dr. B. Kamphuis* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2015), 156-165.
- 'De vroegmiddeleeuwse Ierse boeteboeken en het ontstaan van de christelijke ethiek', in: Erik A. de Boer & Harm J. Boiten (eds.), *Godsvrucht in geschiedenis. Bundel ter gelegenheid van het afscheid van prof. dr. F. van der Pol als hoogleraar aan de Theologische Universiteit Kampen* (Heerenveen: Groen, 2015), 49-60.

Vakpublicaties

Artikel in tijdschrift

- 'Wat raakt ons? Kroniek', *Kontekstueel* 29/3 (januari 2015), 27-30.
- 'Het kwade overwinnen door het goede', *In de Waagschaal* 44/2 (31 januari 2015), 36v (4v).
- 'Zeurland? Kroniek', *Kontekstueel* 30/1 (september 2015), 23-26.
- 'Is er een gericht van God in de geschiedenis?', *Wapenveld* 65/5 (2015), 11-13.
- 'God houdt de volken in het oog!', *Wapenveld* 65/6 (2015) 6, 7-9.

Hoofdstuk in boek

- 'De tempel – vanuit christelijk perspectief', in: Rabbi Shlomo Tucker & dr. Michael Mulder (eds.), *Hoe zullen we Hem ontmoeten? Joden en christenen in gesprek over het verlies van de tempel* (Amsterdam: Amphora, 2015), 47-61 (= 'The Temple – from a Christian Perspective', in: Rabbi Shlomo Tucker & Dr. Michael Mulder (eds.), *The presence of the Lost Temple. Report of a Jewish-Christian Dialogue* (Amsterdam: Amphora, 2015), 46-60.
- 'Hans Joachim Iwand', in: Bernd Schröder & Heiko Wojtkowiak (eds.), *Stiftsgeschichte(n). 250 Jahre Theologisches Stift der Universität Göttingen (1765–2015)* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2015), 267-276.
- 'De dood als vraag aan het leven – en de ethiek', in: H.J. Selderhuis (ed.), *Sterven in Bijbels licht* (Apeldoornse Studies nr. 65) (Apeldoorn: TUA, 2015), 59-79.

Populariserende publicaties

Bijdrage aan dagbladen, weekbladen, kerkbladen, en algemene tijdschriften

- 'Hart voor de samenleving', *De Kerkklok* 66/5 (6 maart 2015), 1-2.
- 'Vertekend beeld Bonhoeffer', *Reformatorisch Dagblad*, 28 maart 2015.
- 'Genade voor Bonhoeffer nooit vanzelfsprekend', *Reformatorisch Dagblad*, 4 april 2015.
- ' "Mijn God, hoe snel vergeet men zijn bevrijding!" Vrijheid: een bijbels kernbegrip', *De Wekker* 124/9 (24 april 2015), 8-10.
- 'Bidden met de Psalmen', *De Wekker* 124/20 (25 september 2015), 17 & 19.
- 'Woord van het kruis ook van deze tijd', *Reformatorisch Dagblad*, 17 oktober 2015.

Andere resultaten

Recensie

- Recensies van Karl Barth, *Vorträge und kleinere Arbeiten 1914-1921*. In Verbindung mit Friedrich-Wilhelm Marquardt (†) herausgegeben von Hans-Anton Drewes [Karl Barth-Gesamtausgabe, Band 48] (Zürich: Theologischer Verlag Zürich, 2012); Herman Paul, *Het moeras van de geschiedenis. Nederlandse debatten over historisme* (Amsterdam: Prometheus, 2012), *Theologia Reformata* 58 (2015), 87v & 120.
- Recensies van Christian Johannes Neddens, *Politische Theologie und Theologie des Kreuzes. Werner Elert und Hans Joachim Iwand* [Forschungen zur systematischen und ökumenischen Theologie, Band 128] (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2010) & Rinse Reeling Brouwer, *Grondvormen van theologische systematiek* (Vught: Skandalon, 2009), *Zeitschrift für Dialektische Theologie* 31/1 (2015), 167-172.
- "'Niet gelezen, toch bestreden." Bespreking van C.M. van Driel, *Het volk zonder applaus*', *Reformatorisch Dagblad*, 13 april 2015.

- Recensie van Marco Hofheinz, *'Er ist unser Friede'. Karl Barths christologische Grundlegung der Friedensethik im Gespräch mit John Howard Yoder* [Forschungen zur systematischen und ökumenischen Theologie, Band 144] (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2014), *Zeitschrift für Dialektische Theologie* 31/2 (2015), 181-183.
- 'Bonhoeffer stierf als maagd.' Bespreking van Charles Marsh, *Licht in het duister. Het leven van Dietrich Bonhoeffer*, *Nederlands Dagblad*, 30 oktober 2015.

Redactie boek

- Hertog, G.C. den e.a. (eds.), *Acta. Bundel ter gelegenheid van het afscheid van prof. dr. T.M. Hofman als hoogleraar aan de Theologische Universiteit Apeldoorn* (Heerenveen: Groen, 2015).
- Kooi, Akke van der e.a. (eds.), *Jan Tæke Bakker (1924-2012). Leermeester in de theologie* (Utrecht: Kok, 2015).

Lezingen – vakmatig

- 'De werkelijkheid is van Christus. Bonhoeffers Verantwoordethiek als weg voor de christelijke gemeente in een apocalyptische tijd', contio Gereformeerde Bond, 7 januari.
- 'De Ethiek van Bonhoeffer', classis Hoevelaken PKN, 19 februari.
- 'Bonhoeffers theologische meditatie over Psalm 119, 1-21 uit 1940 als verbinding tussen Nachfolge en Ethiek', Bonhoeffer Werkgezelschap, 2 maart.
- 'Biografie Bonhoeffer', symposium CHE Ede, 12 maart.
- 'Gebed bij Bonhoeffer', CSFR Nijmegen, 14 maart.
- 'Godsbeelden', CSFR Delft, 10 november.

Lezing – populair

- 'Leven en sterven vandaag in het licht van de Heidelberger Catechismus', mannenverenigingen PKN Hoevelaken, 21 januari.
- 'Bonhoeffer 70 jaar', Gezamenlijke kerken Nijkerk, 9 april.
- 'Vreemdelingschap', Contactorgaan Gereformeerde Gezindte, Putten, 23 april.
- 'Sterven in bijbels perspectief', TUA-dag, Apeldoorn, 7 november.
- 'Bonhoeffer', PKN Hellendoorn, 8 november.
- 'Bonhoeffer in Amerika en Engeland', reünie TUA, Apeldoorn, 21 november.

Bijdrage in dagbladen, weekbladen, kerkbladen en algemene tijdschriften

- "'Niet gelezen, toch bestreden." Bespreking van C.M. van Driel, *Het volk zonder applaus*, *Reformatorisch Dagblad*, 13 april 2015.
- 'Vuur!? Meditatie over Lucas 9,51-56', *De Kerkklok* 66/3 (6 februari 2015), 2.
- 'Hoe reageer je? Meditatie over Lucas 1,18 & 34', *De Kerkklok* 66/23 (4 december 2015), 3.

Congres – Lezing of paper (niet gepubliceerd)

- 'Mein Blut für Euch', lezing symposium Universität des Saarlandes / Saarbrücken, 15 tot 17 oktober 2015.

Congres – Medeorganisatie

- Medeorganisatie en deels leiding Barth-Tagung, De Glind, 23-25 maart 2015.
- Deelname aan en hoofdverantwoordelijkheid voor de organisatie en leiding Iwand-Symposion, Beienrode, 27-29 augustus 2015.
- Deelname, medeorganisatie en deels leiding Credart-conferentie, De Glind, 27-28 oktober 2015.
- Deelname aan en leiding paneldiscussie op studiedag 'The Bible in the Early Church', VU, Amsterdam, 14 december 2015.

Congres – Deelname

- IRTI-conferentie 'Liturgy and ethics', New Brunswick, 26-30 juni 2015.

Varia

- 'Bonhoeffers dood als spiegel van zijn leven', *De Nieuwe Koers*, april 2015.

Wetenschappelijke publicaties

Hoofdstuk in boek

- "'God heeft Hem tot Kurios en Christus gemaakt". Systematische theologie en de exegese van Handelingen 2:36', in: G.C. den Hertog e.a. (eds.), *Acta. Bundel ter gelegenheid van het afscheid van prof. dr. T.M. Hofman als hoogleraar aan de Theologische Universiteit Apeldoorn* (Heerenveen: Groen, 2015), 91-105.
- 'Bonhoeffer en de Bijbel. Enkele waardevolle aspecten van Bonhoeffers bijbelgebruik voor gereformeerde theologie vandaag', in: *Weergaloze kennis. Opstellen over Jezus Christus, Openbaring en Schrift, Katholiciteit en Kerk aangeboden aan prof. dr. Barend Kamphuis*, ed. Ad de Bruijne e.a. (Zoetermeer: Boekencentrum, 2015), 166-175.

Non-refereed congresbijdrage

- 'Practicing Gratitude. The Spirituality of Prayer in the Heidelberg Catechism', in: Arnold Huijgen (ed.), *The Spirituality of the Heidelberg Catechism. Papers of the International Conference on the Heidelberg Catechism Held in Apeldoorn 2013*, Reformed Historical Theology 24 (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2015), 206-224.

Populariserende publicaties

Hoofdstuk in boek

- 'Gehoorzaamheid en geloof. Dietrich Bonhoeffer over navolging', in: Tom Hage e.a., *Navolging. Drie inspirerende wegwijzers voor het christelijk leven* (Apeldoorn: De Banier, 2015), 63-108.

Bijdrage aan dagbladen, weekbladen, kerkbladen, en algemene tijdschriften

- 'Verborgene omgang. Bonhoeffer verzet zich tegen genade die niets voorstelt', *De Waarheidsvriend*, 10 april 2015, 14-15.
- 'Bidden volgens de Heidelbergse Catechismus', *De Wekker*, 25 september 2015.

Andere resultaten

Recensies

- Recensie van R. Van Kooten, *Jij bent gedoopt. Want God sloot je als kind niet uit* (Kampen: Brevier, 2014), *Reformatorisch Dagblad*, 12 januari 2015.
- 'Een Bonhoeffer van vlees en bloed', *Reformatorisch Dagblad*, 19 oktober 2015, n.a.v. Charles Marsh, *Licht in het duister*.
- 'Nieuwe biografie van Bonhoeffer: mens van vlees en bloed en levensgenieter', *Friesch Dagblad*, 26 november 2015, n.a.v. Charles Marsh, *Licht in het duister*.

Redactie boek

- Arnold Huijgen (ed.), *The Spirituality of the Heidelberg Catechism. Papers of the International Conference on the Heidelberg Catechism Held in Apeldoorn 2013*, Reformed Historical Theology 24 (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2015).

Bijdrage aan TV of radio

- Groot Nieuws Radio, januari 2015, over theologenblog.

Lezing – academisch

- 'Alleen, maar samen. Sola Scriptura en de andere sola's van de Reformatie', TU Kampen, 12 juni 2015.

Lezing – vakmatig

- 'Wat heet gereformeerd?', voor christelijke gereformeerde predikanten, 17 maart 2015.

Lezing – populair

- 'Terug naar de Bron, met oog voor de toekomst', jaaropening Driestar college, Gouda, 5 januari 2015.
- 'Gehoorzaamheid en geloof. Dietrich Bonhoeffer over navolging', drie lezingen in kader Studium Generale Driestar Gouda.
- 'Sola Scriptura', in kader van AKZ+, Theologische Universiteit Kampen, 21 mei 2015.
- 'Gereformeerd en evangelisch', Driestar Educatief, Gouda, 24 juni 2015.

- 'Reformatorsch onderwijs middenin de samenleving', Coöperatief verband van scholen ZW Nederland, 24 september 2015.
- 'Hoe lees ik de Bijbel', Adventkerk Amersfoort, 15 oktober 2015.
- 'De Reformatie na 500 jaar', Reformatieherdenking Bennekom, 29 oktober 2015 en Mijdrecht, 31 oktober 2015.
- 'Christen en sociale media', Hoornbeeck College Kampen, 9 november 2015.

Bijdrage in dagbladen, weekbladen, kerkbladen, en algemene tijdschriften

- 'Tarik Z. is maar een mens', *NRC*, 3 februari 2015.
- 'Tijdens de maaltijd gebeurt het', *Nederlands Dagblad*, 19 maart 2015.
- 'Juist Bijbel zelf geeft vrijheid van exegese', *Nederlands Dagblad*, 16 juni 2015.
- 'Nederland kan wel wat theologie gebruiken', *Reformatisch Dagblad*, 27 mei 2015.
- 'Wel tolerantie, geen geweld in geloofsbelijdenis', *Reformatisch Dagblad*, 25 november 2015.
- 'Wat meer Bonhoeffer graag', *Reformatisch Dagblad*, 12 december 2015.
- Weblogs: theologenblog op site *Reformatisch Dagblad* en *Nederlands Dagblad*:
 - 'Een nieuw jaar, een nieuw weblog', 6 januari 2015.
 - 'Niet zitten maar aanzitten', 17 maart 2015.
 - 'Denken vanuit de kerk – over Christus', 21 april 2015.
 - 'Nederland kan wel wat theologie gebruiken', 27 mei 2015.
 - 'Aan de slag met encycliek', 10 juli 2015.
 - 'Broederliefde in Philadelphia', 22 september 2015.
 - 'Wel tolerantie, geen geweld in geloofsbelijdenis', 24 november 2015.

Gastcollege buitenland

- Aan seminary van Independent Reformed Church in Korea, over Calvijn en de Heidelbergse Catechismus, 17-19 augustus 2015.
- Aan Westminster Theological Seminary, over accommodatie, 16-17 september 2015.

Congressen – organisatie

- 'Sola Scriptura' (BEST-conferentie), 11 en 12 juni 2015.

Congressen – Deelname

- Society for the Study of Theology, Nottingham, 13-16 april 2015.
- Credart, 27-28 oktober 2015.

Dr. M.J. Kater

Wetenschappelijke publicaties en activiteiten

Boeken – Hoofdstuk in boek

- "'Alzo wies het Woord"- Enkele aspecten van de prediking in het boek Handelingen', in: G.C. den Hertog e.a. (eds.), *Acta. Bundel ter gelegenheid van het afscheid van prof. dr. T.M. Hofman als hoogleraar aan de Theologische Universiteit Apeldoorn* (Heerenveen: Groen, 2015), 120-131.
- 'Proloog en prediking – "Uw spraak maakt u openbaar"', in: Ad de Bruyne e.a. (reds.), *Weergaloze kennis, Opstellen over Jezus Christus, Openbaring en Schrift, Katholiciteit en Kerk, aangeboden aan prof. dr. B. Kamphuis* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2015), 36-46.

Non-refereed congresbijdrage

- 'Permanent Education. Lessons from the "je lenger je mehr"- passages in the HC', in: Arnold Huijgen (ed.), *The Spirituality of the Heidelberg Catechism. Papers of the International Conference on the Heidelberg Catechism Held in Apeldoorn 2013* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2015), 280-285.
- 'Direct Discourse and Adding *Exempla* - Some Thoughts on Liturgy in the Epistle to the Hebrews', IRTI Conference, New Brunswick (USA), 25-28 juni 2015.

Andere resultaten

Recensies

- 'Meer dan redelijk, maar niet minder', recensie van Emanuel Rutten en Jeroen de Ridder, *En dus bestaat God. De beste argumenten* (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 2015).
- 'Catechismus voor jongeren', recensie Dominik Klenk e.a. (eds.), *YOUBE. Evangelischer Jugendkatechismus*,

(Basel: Fontis Verlag, 2015).

- 'Goed gelovig en gezonde leer', recensie M.C. Batenburg e.a. (eds.), *Goed gelovig. Een thematische uitleg van de Heidelbergse Catechismus voor verkondiging en onderwijs* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2015).

Lezing – Academisch

- 'Prediking van het Woord, tussen autoriteit en vrijblijvendheid', studiedag onderzoeksgroep RTSE, Kampen, 9 oktober 2015.

Lezing – Vakmatig

- 'Betoon onvervalsheid in de leer. Het relativisme en de Bijbelse waarheidsclaim, *Depositum Custodi*, 25 februari 2015.

- 'God en het kwaad', *Pieter Zandt Academy* (toerusting docenten), 1 april 2015.

- 'Werken aan de opdracht: spiegelen', symposium afsluiting lectoraat Wim Fieret, Amersfoort, 20 maart 2015.

- 'Een theocratische appel? Enkele gedachten over het profetisch spreken in het publieke domein', SGP-fractie met alle medewerkers, Maastricht, 27 augustus 2015.

- 'De Bijbel – bron van intolerantie of tolerantie?', Platform Waarden en Normen, De Meern, 30 september 2015.

Lezing – Populair

- 'Wat voor school willen we zijn?', bijdrage bezinningsmiddag personeel Scholengemeenschap Pieter Zandt, 5 januari 2015.

- 'Christendom en tolerantie', studievereniging *Koinonia*, Lienden, 10 januari 2015.

- "'Voor religie en vrijheid" – enkele gedachten over tolerantie als medicijn tegen angst', Sint Jans debatavond, Gouda, 14 januari 2015.

- 'Jezus verwachten – mijn vreemdelingschap', Themadag regio Noord en IJsseldelta, 25 april 2015.

- 'Hoe blijf ik in gesprek met leerlingen? De spiegel voor de ambtsdrager', bijeenkomst kerkenraden Hoornbeeck College, Kampen, 20 april 2015.

- Gereformeerde prediking vandaag, IRS Cursus Geestelijke Vorming, Maartensdijk, 31 maart 2015.

- Heeft de prediking zijn tijd echt gehad?, Leusense conferentie, 22 mei 2015.

- 'Het onderscheid tussen een psychologisch en theologisch mensbeeld', toerustingsavond personeel zondagsschool Urk (E-H), 24 augustus 2015.

- 'Meelopen of tegendraads – Over apologetische toerusting van jongeren', congres Reformatorische Oudervereniging, Hardinxveld, 27 september 2015.

- 'Opstanding van Jezus, feit en/of fictie?', voor AKZ+, 10 februari 2015.

- Videocolleges t.b.v. serie 'Verantwoord geloven', voor AKZ+.

- 'Leren stamelen om te leren spreken', voor AKZ+ (serie 'Met hart en ziel'), Kampen, 16 september 2015.

Bijdrage in dagbladen, weekbladen, kerkbladen, en algemene tijdschriften

- 'Jezuologie – wel Jezus, maar geen Christus', *Nader Bekeken* 22/6, 6 juni 2015.

- 'Relativeer jezelf, niet de waarheid', serie WeerWoord, *Reformatorisch Dagblad*, 16 maart 2015.

- 'Een lijdende Jezus is nog geen Heiland', serie WeerWoord, *Reformatorisch Dagblad*, 16 mei 2015.

- 'De levende God regeert', serie WeerWoord, *Reformatorisch Dagblad*, 15 september 2015.

- 'Gods weg is niet na te rekenen', Serie WeerWoord, *Reformatorisch Dagblad*, 14 november 2015.

- 'Godsdienst vreselijk in mensenhand', interview *Reformatorisch Dagblad*, 16 november 2015.

- 'Wat van God komt is altijd nieuw', *De Wekker* 124/1 (2 januari 2015), 8-10.

- 'Sterven we nog, en sterven we wel?! Enkele gedachten over het sterven en de dood in de prediking', *De Wekker* 124/7 (27 maart 2015), 8-10.

- "'Onbezield maakt onbezet", essay over het belang en de aard van een kerkdienst', *Reformatorisch Dagblad*, 27 juni 2015.

- 'Onbekend maakt onbemind – Enkele gedachten over de kennisoverdracht in de catechese', *Ambtelijk Contact* 54/5 (mei 2015), 645-647.

- 'De Halve Maan en de Zon' - Islam en christelijke geloof, *De Wekker* 124/23 (6 november 2015), 8-10.

- 'Óns vlees en bloed aangenomen – de genesis van Jezus Christus', *De Wekker* 124/26 (18 december 2015), 6-8.

Conferentie – deelname

- IRTI-conferentie, New Brunswick (USA), 25-28 juni 2015.

Varia

- 'Hopen op God is geen drijfzand, want ijzer drijft!', preek n.a.v. (2 Kon. 6:1-7) t.b.v. *Uit de Levensbron*.

Wetenschappelijke publicaties

Hoofdstuk in boek

- 'Jezus als baby "voor de Here gesteld". De theologische betekenis van de zogenaamde "voorstelling" in de tempel in Lucas 2:22-24', in: G.C. den Hertog e.a. (eds.), *Acta. Bundel ter gelegenheid van het afscheid van prof. dr. T.M. Hofman als hoogleraar aan de Theologische Universiteit Apeldoorn* (Heerenveen: Groen, 2015), 146-157.

Vakpublicaties

Artikel

- 'Een bipolaire ecclesiologie? Uitdaging aan de kerk door de messiaanse Joodse theoloog Mark S. Kinzer', *Theologia Reformata* 58/4 (december 2015), 399-403.

Boek

- Mulder, Michael & Shlomo Tucker, *Hoe zullen we Hem ontmoeten? Joden en christenen in gesprek over het verlies van de tempel* (Amsterdam: Amphora, 2015).

- Mulder, Michael & Shlomo Tucker, *The Presence of the Lost Temple: Report of a Jewish-Christian Dialogue* (Amsterdam: Amphora 2015).

Populariserende publicaties

Hoofdstuk in boek

- 'De eredienst van het hart, gebed in Joodse traditie', in: Jan Minderhoud (ed.), *Handboek voor gebed. Bezinning en handreiking voor de praktijk* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2015), 37-50.

Bijdrage aan dagbladen, weekbladen, kerkbladen, en algemene tijdschriften

- 'A Bond with Israel', *Lux Mundi* 34/3 (juni 2015), 7-8.

- 'Hoe zullen we Hem ontmoeten? Joden en christenen in gesprek', *Verbonden* 59/2 (april 2015), 10.

- 'Jeruzalem in Tsjaad', *Onderweg* 7 (4 april 2015), 28-29.

- 'Een eigen plaats voor Messiaanse Joden', *Verbonden* 59/4 (december 2015), 10.

Andere resultaten

Recensie

- Boekbespreking van Paul Morris, *Het volk Israël leeft! Joodse thema's in het Nieuwe Testament* (Nieuwdorp & Nunspeet: Ripe Publishing, 2015), *Reformatisch Dagblad*.

- Bespreking van Oren R. Martin, *Bound for the Promised Land. The land promise in God's redemptive plan*, *New Studies in Biblical Theology* (Downers Grove, Illinois: InterVarsity, 2015), *Soteria*.

Overig

- Organisatie van de module 'Onopgeefbaar verbonden...?!' van de postacademische educatie voor predikanten, aangestuurd door PThU, samen met prof. dr. Dineke Houtman, inclusief studiereis voor predikanten PKN van 9-23 november.

Lezing – academisch

- 'To mysterion touto', voor theologen in module 'Onopgeefbaar verbonden...?!' van de postacademische educatie voor predikanten, aangestuurd door PThU.

Lezing – vakmatig

- 'Onopgeefbaar verbonden, en hoe zit het dan met gerechtigheid?', voor theologisch studentendispuut Voetius en dispuut Themelios, Amsterdam, 4 maart 2015.

Lezing – populair

- 'Verbonden met Israël', CGK Spijkenisse, 11 februari.

- 'Kerk en Israël: partners in zending?', Opwekkingsconferentie, 23 mei 2015.

- Lezing als onderdeel van korte cursus 'Visies op Israël', CGK/NGK Houten, 24 september 2015.

- Leeravond over Israël van St. Moadim tijdens Loofhuttenfeest, Hardenberg, 1 oktober 2015.

Bijdrage aan dagbladen, weekbladen, kerkbladen, en algemene tijdschriften

- 'Zending in Tsjaad?', *De Wekker* 124/7 (27 maart 2015), 16-17.
- 'Missionaire inspiratie uit Frankrijk', *De Wekker* 124/12 (5 juni 2015), 17.
- 'Wat is dat toch met Israël', BEST-theologenblog, 1 april 2015 (RD/ND).
- 'Twee werelden van Bijbellezers', BEST-theologenblog, 10 juni 2015 (RD/ND).
- 'Joden in de kerk', BEST-theologenblog, 16 september 2015 (RD/ND).
- 'Ontmoeting in Israël', BEST-theologenblog, 17 november 2015 (RD/ND).

Gastcollege binnenland

- College TU Kampen in themaweek over Joods en christelijk lezen van het OT, 5 februari 2015.
- College TU Kampen over Joods en christelijk lezen OT, 11 juni 2015.
- College TU Kampen in kader van lessen NT over Joodse hermeneutiek, 23 december 2015.

Gastcollege buitenland

- Veertig college-uren NT aan Faculté de Théologie Evangélique Shalom te N'Djamena, Tsjaad, januari 2015.

Congres – organisatie

- 'Hoe zullen we Hem ontmoeten', congresdag met lezingen en ontmoetingen in drie workshops met Joden en christenen aan de TUA, Rabbijn Shlomo Tucker uit Jeruzalem en andere Joodse en christelijke sprekers, ong. 100 deelnemers, 15 juni 2015.
- 'All in the family: ethnic and religious dimensions of the concept Israel', symposium met 45 internationale deelnemers te Jeruzalem, 19 november 2015.

Congres – deelname

- Hashivenu Forum of the Union of Messianic Jewish Communities, Enfield (Connecticut), VS, 14-15 mei 2015.
- Shabbaton of the Union of Messianic Jewish Communities, Enfield (Connecticut), VS, 16-17 mei.

Varia

- Organisatie CHE-docentenreis naar Jeruzalem, 31 maart-9 april 2015.
- Organisatie studentenreis CHE minor 'Israël, bronnen en beroep', 8-22 oktober 2015.
- Radio-interview over boek Mark Kinzer met Joop van der Elst.

Mw. dr. J.J. Oosterhuis-den Otter

Wetenschappelijke publicaties

Hoofdstuk in boek

- 'Onbekend maakt onbemind. Een preek van Johannes Chrysostomus over Handelingen', in: G.C. den Hertog e.a. (eds.), *Acta, Bundel ter gelegenheid van het afscheid van prof. dr. T.M. Hofman als hoogleraar aan de Theologische Universiteit Apeldoorn* (Heerenveen: Groen, 2015).

Dissertatie

- *Four Pseudo-Chrysostomian Homilies on Job (CPG 4564, BHG 939d-g): Transmission, Critical Edition, and Translation* (Amsterdam: VU University Press, 2015).

Prof. dr. H.G.L. Peels

Wetenschappelijke publicaties

Hoofdstuk in boek

- 'Waarvan akte! De "archivering" van een bijzonder document (Jer. 51:59-64)', in: G.C. den Hertog e.a. (eds.), *Acta, Bundel ter gelegenheid van het afscheid van prof. dr. T.M. Hofman als hoogleraar aan de Theologische Universiteit Apeldoorn* (Heerenveen: Groen, 2015), 254-263.

Vakpublicaties

Hoofdstuk in boek

- 'Bidden na het verlies van de tempel – voor het welzijn van Babylon?', in: Shlomo Tucker & Michael Mulder

(eds.), *Hoe zullen we Hem ontmoeten? Joden en christenen in gesprek over het verlies van de tempel* (Amsterdam: Amphora, 2015), 62-83.

- 'Prayer after the Loss of the Temple: Praying for the Welfare of Babylon?', in: Shlomo Tucker, Michael Mulder (eds.), *The Presence of the Lost Temple: Report of a Jewish-Christian Dialogue* (Amsterdam: Amphora, 2015), 61-82.

Populariserende publicaties

Bijdrage aan dagbladen, weekbladen, kerkbladen, en algemene tijdschriften

- 'Als gelovigen worstelen met Bijbels geweld', *Groei* 19/2 (2015), 64-69.

- 'Lezen, luisteren, leren – gereformeerde hermeneutiek in vogelvlucht', *Ambtelijk Contact* 54/8 (2015), 693-695.

- "'Bloedboek" Dimitri Verhulst geeft blijk van grote geestelijke leegte', n.a.v. *Bloedboek* (Dimitri Verhulst), *Reformatorisch Dagblad*, 17 december 2015.

Andere resultaten

Redactie boek

- Redactie *Leviathan* in reeks Themes in Biblical Narrative (Leiden: Brill).

- Redactie *Sola Scriptura* in reeks Studies in Reformed Theology (Leiden: Brill).

Overig (herdrukken, vertalingen etc.)

- H.G.L. Peels & S.D. Snyman (eds.), Koreaanse vertaling van: *The Lion Has Roared. Theological Themes in the Prophetic Literature of the Old Testament* (Seoul: Christian Lecture Center, 2015).

Lezing – academisch

- 'Het zal geschieden te dien dage...' De oudtestamentische toekomstprofetie tussen verletterlijking en vergeestelijking', BEST-conferentie 'Sola Scriptura', Kampen, 12 juni 2015.

Lezing – vakmatig

- 'Toorn, wraak, geweld in de Bijbel?', voor staf Stichting Evangelie en Moslims, 16 januari 2015.

- "'De twaalf": een boek met 12 hoofdstukken of 12 geschriften op één rol?', conferentie CGK-predikanten, 26 mei 2015.

- 'Hoe zullen we Hem ontmoeten?', CIS-symposium 'The Loss of the Temple', CIS, 15 juni 2015.

- 'Een stevige basis. Studie van het Hebreeuws aan de TUA', openingstoespraak Conferentie Vereniging ter Bevordering van de Kennis van het Hebreeuws, 7 september 2015.

Lezing – populair

- 'Cham, Rahab, Misraim, Put, Kuš', Ex Oriente Lux, Apeldoorn, 17 februari 2015.

- 'Afrika in de Bijbel', lezing Andreasmagazine Apeldoorn-Oost, 21 oktober 2015.

- 'Een verterend vuur', AKZ+ publiekslezing, Apeldoorn, 2 december 2015.

Bijdrage in dagbladen, weekbladen, kerkbladen, en algemene tijdschriften

- 'Bijbel als speld bij ballon van zelfverrijking', BEST-theologenblog, 30 januari 2015 (RD/ND).

- 'Het Armeense g-woord', BEST-theologenblog, 30 april 2015 (ND/RD).

- 'Doof en blind', BEST-theologenblog, 30 juni 2015 (RD/ND).

- 'Theologie voor de toekomst', interview in *Reformatorisch Dagblad*, 2 april 2015.

- 'Ga jij je maar eens melden...', interviewartikel in *Verus-magazine* 7 (mei) 2015, 22-23.

- 'Religiestudies kunnen niet zonder theologie', interviewartikel i.v.m. KNAW-rapport, *Reformatorisch Dagblad Accent*, 6 juni 2015, 16-17.

- 'De TUA verbonden', *TUA Connect* 7/3 (2015), 1.

- 'De TUA onderweg', *TUA Connect* 8/1 (2015), 1.

- 'De TUA in bedrijf', *TUA Connect* 8/2 (2015), 1.

- 'Rectoraal', woord vooraf in: *Liber Amicorum. Een eeuw geschiedenis van de theologische studentenvereniging C.S.A.T.A. P.F.S.A.R.* (Apeldoorn, 2015), 3-5.

Congres – Deelname

- OTW-conferentie, VU Amsterdam, 8 januari 2015.

- 'Sola Scriptura', Kampen, 11-12 juni 2015.

Varia

- 'Bouwplan GTU krijgt steeds meer vorm', interview samen met Roel Kuiper, *GTU-website*, 23 december 2015.

Populariserende publicaties

Bijdrage aan dagblad, weekblad, kerkblad of tijdschrift

- 'Nieuwe kijk op "ambt"', *Nader bekeken* (juli/augustus 2015), 203-205.

Populair

- 'Verbondsdooop en geloofsdooop', lezing voor kerkenraad CGK Rotterdam-Oost/Capelle aan de IJssel, 15 januari 2015.
- 'Ambt, gezag en leiderschap', serie van 4 lezingen voor de vormingscursus najaar 2015 – januari 2016.

Bijdrage in dagbladen, weekbladen, kerkbladen, en algemene tijdschriften

- 'De Heilige Geest, profetie en onze weg', *De Wekker* 124/11 (22 mei 2015), 8-10.
- 'Blij met de diaken', *Doorgeven* 22 (juni 2015), 18-19.

Prof. dr. H.J. Selderhuis

Wetenschappelijke publicaties

Hoofdstuk in boek

- 'Ars Moriendi in Early Modern Calvinism', in: Tarald Rasmussen & Jon Oygraden Flaeten (eds.), *Preparing for Death, Remembering the Dead*. Refo500 Academic Studies 22 (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2015), 109-122.
- 'Christus am Tisch der streitenden Brüder. Zum Abendmahlstreit, mit einem Ausblick auf die Malerei', in: Elke A. Werner e.a. (eds.), *Lucas Cranach der Jüngere Entdeckung eines Meisters & Die Reformation der Bilder* (München: Hirmer, 2015), 228-235.
- 'Die Rezeption des Heidelberger Katechismus im niederländischen Pietismus', in: Christoph Strohm & Jan Stievermann (eds.), *Profil und Wirkung des Heidelberger Katechismus. Neue Forschungsbeiträge anlässlich des 450jährigen Jubiläums*. Schriften des Vereins für Reformationsgeschichte 215 (Gütersloh: Gütersloher Verlagshaus, 2015), 279-294.
- 'The Protestant Image of the Council of Trent', in: John Balserak & Richard Snoddy (eds.), *Learning from the Past. Essays on the Reception, Catholicity and Dialogue in Honour of Anthony N.S. Lane* (London-New York: T&T Clark, 2015) 77-91.
- 'Die Faszination des Calvinismus', in: Heiner Lück & Wolfgang Breul (eds.), *Staat, Kirche und Gesellschaft Anhalts im Zeitalter der Konfessionalisierung* (Leipzig: Evangelische Verlagsanstalt, 2015), 11-26.
- 'Introduction to the Psalms', in: Herman J. Selderhuis e.a., *Psalms 1-72*. Reformation Commentary on Scripture. Old Testament VII (Downers Grove: IVP Academic, 2015), xlv-lvii.
- 'A Teachable Death: Doctrine and Death in Marten Micron's Martyrology', in: *Unio cum Christo*, Vol. 1, No. 1-2 (Fall 2015), 119-131.
- 'Die Dordrechter Canones 1619', in: Eberhard Busch e.a. (eds.), *Reformierte Bekenntnisschriften*, Band 3/2: 1605-1675 (Neukirchen: Neukirchener verlag, 2015), 87-161.
- 'Der Heidelberger Katechismus - Ein erfolgreiches Büchlein', in: Günter Frank e.a. (eds.), *Von der Reformation zur Reform. Neue Zugänge zum Konzil von Trient* (Freiburg: Herder, 2015), 244-260.
- '"Scheepke van Christus" in vreemde haven. De betekenis van Emden voor het Nederlandse calvinisme', in: G.C. den Hertog e.a. (eds.), *Acta. Bundel ter gelegenheid van het afscheid van prof. dr. T.M. Hofman als hoogleraar aan de Theologische Universiteit Apeldoorn* (Heerenveen: Groen, 2015), 328-337.

Populariserende publicaties

Bijdrage aan dagblad, weekblad, kerkblad of tijdschrift

- Tweewekelijkse recensierubriek in *Reformatorsch Dagblad*.

Andere resultaten

Bijdrage aan tv of radio

- Interview Radio 1-programma *Met het Oog op Morgen*, over Luther en de Joden, 16 juni 2015.

Redactie boek

- Herman J. Selderhuis (ed.), *Psalms 1-72*. Reformation Commentary on Scripture. Old Testament VII (Downers Grove: IVP Academic, 2015).
- H.J. Selderhuis (ed.), *Sterven in bijbels licht*, Apeldoornse Studies 65 (Apeldoorn: TUA, 2015).

Lezing – vakmatig

- 'Eenheid en Kerkrecht', DOE-overleg, 17 april 2015.
- 'Die Bedeutung von 500 Jahre Reformation für die Kirche von heute', Verbund Reformiertes Bekenntnis, Emlichheim, 24 april 2015.
- 'Kerk, Ambt en Tucht', ambtsdragers classis Leeuwarden, 21 april 2015.
- 'The Calvinist Connection', conferentie Seoul, 11 mei 2015.
- 'Luther und die Niederlande', conferentie Fribourg, 29 mei 2015.
- 'Die Beichte in der Reformierten Tradition', Rome, 10 juni 2015.

Lezing – populair

- 'Reformatie en gebed', Reformatieherdenking Rouveen, 29 oktober 2015.
- 'De relevantie van de Reformatie', conferentie Sola 5 Baptisten, Veenendaal, 30 oktober 2015.
- 'Bang voor God?', Reformatieherdenking Grote Kerk Hasselt, 30 oktober 2015.
- 'Van de Jordaan naar het Zwartewater', cursus kerkgeschiedenis, Leerhuis Hasselt, november 2015 (drie avonden).
- 'Huwelijk en echtscheiding in Bijbels licht', Leerhuisavond Wierden, 17 november 2015.

Gastcollege buitenland

- 'Theology of the Reformation and its confessional consequences', gastcolleges Evangelical-Reformed Seminary Singapore op 16 en 17 januari 2015; idem Evangelical-Reformed Seminary Djakarta op 19-22 januari 2015.

Congres – Organisatie

- 'Luther in Calvinism', Johannes a Lasco Bibliothek Emden, 21-25 september 2015.

Congres – deelname

- Chair session Renaissance Society of America, Berlijn, 26 maart 2015.

N.C. Smits, MA

Andere resultaten

Recensie

- Recensie van A. Huijgen e.a. (eds.), *Handbuch Heidelberger Katechismus*. Aus dem Niederländischen übersetzt von Gerlinde Baumann, Annette Merz und Martin G. Ruf (Gütersloh: Gütersloher Verlagshaus, 2014), op: <http://www.hist-verein-pfalz.de/frameset.htm> [7 maart 2015].
- Recensie van Waldo Swijnenburg, *De schoonheid en troost van een wereldbeeld zonder God* (Amsterdam: Balans, 2015), *Reformatorisch Dagblad*, 18 mei 2015.
- Recensie van: Holm Tetens, *Gott denken. Ein Versuch über rationale Theologie* (Stuttgart: Philipp Reclam, 2015), *Reformatorisch Dagblad*, 10 december 2015.

Lezing – populair

- 'Verzoening', voor AKZ+, 1 april 2015.
- 'Bonhoeffer anno nu', workshop publiekssymposium 'Geleefde kerk: tussen instituut en gemeenschap', 9 oktober 2015.

Congressen – Deelname

- 'Mein Blut für Euch', Saarbrücken, 15-17 oktober 2015.
- 'Luther and Calvinism', Emden, 22-24 oktober 2015.
- Jaarlijkse bijeenkomst van de werkgroep christelijke geloofsartikelen (Credart), dit keer over almacht, schepping en voorzienigheid, 27-28 oktober 2015.

Drs. J. van 't Spijker

Wetenschappelijke publicaties

Hoofdstuk in boek

- 'Gods werk en onze acta. Gods heilsplan en de zending in het boek Handelingen', in: G.C. den Hertog e.a. (eds.), *Acta. Bundel ter gelegenheid van het afscheid van prof. dr. T.M. Hofman als hoogleraar aan de Theologische Universiteit Apeldoorn* (Heerenveen: Groen, 2015), 184-196.

Lezing – vakmatig

- 'No Mission Without Holiness', op Missional Living of Scriptures Conference georganiseerd door Calvin Theological Seminary, Grand Rapids, 18 november 2015.

Lezing – populair

- 'Zending in de weergave van Lucas'. Drie lezingen in het kader van de vormingscursus van de CGK, seizoen 2014-2015, op 24 januari, 14 februari en 7 maart 2015.

Andere resultaten

Bijdrage in dagbladen, weekbladen, kerkbladen, en algemene tijdschriften

- 'God doet het well!' Meditatie over Psalm 72:12, *De Wekker* 124/3 (30 januari 2015), 3.
- 'Samen met alle heiligen... Enkele gedachten over de wereldwijde kerk met het oog op ons geloof vandaag', *Ambtelijk Contact* (Maandblad ten dienste van ouderlingen en diakenen van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland), 54/2 (februari 2015), 596.
- 'Getuigen van wat God doet', *Kerkblad voor het Noorden* (12 maart 2015), 4.
- 'Geloof... Een persoonlijke cri de coeur', in: *TUA INzicht* (Studentenmagazine Theologische Universiteit Apeldoorn), 19/2 (2015), 4.
- 'Studeren en oefenen. Het evangelie vertellen, vertalen en vertolken', in: *Doorgeven* (Informatie over zending, evangelisatie en diaconaat van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland), 22/3 (juni 2015), 28.
- 'Eenheid – omwille van het missionaire getuigenis', in: *TUA INzicht* (Studentenmagazine Theologische Universiteit Apeldoorn), 19/3 (2015), 4.

Drs. H. de Waard

Wetenschappelijke publicaties

Hoofdstuk in boek

- '"Zou Ik over deze dingen geen bezoeking doen?" De veroordeling van sociaal onrecht in het bijbelboek Jeremia', in: G.C. den Hertog e.a. (eds.), *Acta. Bundel ter gelegenheid van het afscheid van prof. dr. T.M. Hofman als hoogleraar aan de Theologische Universiteit Apeldoorn* (Heerenveen: Groen, 2015), 278-290.

Bijdrage aan dagbladen, weekbladen, kerkbladen, en algemene tijdschriften

- 'Bijbeltekst betrouwbaar overgeleverd', *Reformatorisch Dagblad*, katern Puntkomma, 24 januari 2015, 13.
- 'Bijbel niet alleen menselijk boek', *Reformatorisch Dagblad*, katern Puntkomma, 28 maart 2015, 15.
- 'Profetie niet altijd letterlijk vervuld', *Reformatorisch Dagblad*, katern Puntkomma, 30 mei 2015, 15.
- 'Bijbelse geschiedenis is profetie', *Reformatorisch Dagblad*, katern Puntkomma, 26 september 2015, 17.
- 'OT denk vanuit het collectief', *Reformatorisch Dagblad*, katern Puntkomma, 28 november 2015, 15.

Bijlage 5

Relatie onderwijs en onderzoek

	Eigen onderzoek in het onderwijs	Participatie studenten in onderzoek	Uitwerking interactie onderzoek en onderwijs voor het onderzoek
C.T. Boerke	Nvt	Nvt	Nvt
J. Dekker	In 2015 heeft de docent zowel in de (inval)colleges voor Theologie OT 3 als in het keuzevak 'Jesaja als vijfde evangelie' eigen onderzoek kunnen verwerken. - Bij Theologie OT 3 betrof dat het onderzoek naar het thema van de knecht in Jesaja. Ook maakte zijn artikel over de theologie van het boek Jesaja (uit: <i>The Lion Has Roared</i>) deel uit van de tentamenstof. - Bij het keuzevak 'Jesaja als vijfde evangelie' kwamen uit zijn onderzoek aan de orde: Het gebruik van Jesaja in het NT, het verhardingsmotief uit Jesaja 6, het thema Sion in Jesaja, en zijn meest recente onderzoek naar schriftgeleerde profetie in Jes. 56-66. Enkele gepubliceerde resultaten van zijn onderzoek fungeerden als tentamenstof: een artikel over auteurschap en eenheid van het boek Jesaja (uit: <i>Nieuwe en oude dingen</i>) en zijn inaugurele rede uit 2014 over een christelijke kijk op God in het boek Jesaja.	Dat heeft in 2015 nog niet plaatsgevonden. Met de aanstelling van een student-assistent dient zich daarvoor in 2016 wel een mogelijkheid aan. Ook zal een NGP-masterstudent naar verwachting een scriptie aan een thema uit het boek Jesaja gaan wijden.	In algemene zin stimuleren de vragen van de studenten en de gebleken waardering voor het keuzevak 'Jesaja als vijfde evangelie' de docent om met enthousiasme verder te gaan met zijn onderzoek.
A. Drint	Nvt	Nvt	Nvt
G.C. den Hertog	In het college 'Vreemdelingen en vluchtelingen als thema in de christelijke ethiek' (C-jaar) heeft de docent nieuw onderzoek kunnen inbrengen. Verder kon hij in het keuzevak 'Schuld en vergeving in moderne literatuur' het lopend onderzoek kwijt en kreeg hij uit de bijdragen van studenten feedback waar hij wat mee kon.	Studenten hebben in hun eigen bijdrage aan colleges, met name 'Schuld en vergeving in moderne literatuur' de docent dingen laten zien die voor zijn onderzoek belangrijk waren. Verder zijn op mastercollege enkele bijdragen van hem besproken die nog gepubliceerd moesten worden. De reactie daarop heeft hij in één geval nog kunnen verwerken.	Opmerkingen en kritiek van studenten tijdens het college 'Vreemdelingen en vluchtelingen als thema in de christelijke ethiek' (C-jaar) hebben de docent in zijn bezig zijn met deze vragen wel beïnvloed.
A. Huijgen	De docent geeft zijn onderzoek een plek in het onderwijs door aan het speerpunt van zijn onderzoek (Triniteit &	Studenten participeren in het onderzoek: (a) door een onderzoeksstage rondom Triniteit & Oude Testament; (b) door	De docent merkt dat hij profijt heeft van de interactie tussen onderwijs en onderzoek voor zijn eigen onderzoek

	Oude Testament) een keuzevak te wijden en door resultaten van zijn onderzoek op te geven als tentamenstof. Bijvoorbeeld bij symboliek over Heidelbergse Catechismus en Nederlandse Geloofsbelijdenis.	verkenning van een nieuwe onderzoeksrichting duurzaamheid; (c) door uitwerking van onderzoek in het kader van een studentassistent.	
M.J. Kater	Met enige regelmaat legt de docent studenten een tekst voor die hij wil publiceren (essay, artikel e.d.).	Studenten die een masterscriptie willen schrijven, worden gestimuleerd dat te doen op een van de onderzoeksgebieden homiletiek, te weten 'leren in de gemeente' en thema's uit de brief aan de Hebreeën die gerelateerd zijn aan de prediking/liturgie.	De colleges praktische homiletiek zijn een voortdurende stimulans tot onderzoek.
M.C. Mulder	Een van de leerdoelen in de master minor Kerk en Israël is de bezinning op de theologische vragen die aan de orde komen in de ontmoeting tussen Israël en de kerk, het formuleren van de eigen visie daarop, en het in Israël nader kennismaken met de praktijk van het gesprek met Israël. Belangrijke output was de dubbele publicatie (NL en Eng) Shlomo Tucker, Michael Mulder, <i>Hoe zullen we Hem ontmoeten? Joden en christenen in gesprek over het verlies van de tempel</i> (Amsterdam 2015); Shlomo Tucker, Michael Mulder, <i>The Presence of the Lost Temple: Report of a Jewish-Christian Dialogue</i> (Amsterdam, 2015). De resultaten van dit onderzoek vormden een deel van het onderwijs; door input hieruit in de bachelorcolleges Kerk en Israël. En door twee presentaties van studenten die meededen in de mastercolleges NT. Het gevolg van deze interactie is kenniscirculatie, die weer een voortzetting van het ingezette proces tot gevolg heeft. Binnen het Centrum voor Israël studies (CIS) zijn er verschillende conferenties en ontmoetingen in Israël van de docent zelf, en nog meer waar ds. A. Brons bij betrokken is, die van directe betekenis zijn voor het onderwijs zowel in de bachelor als in de master.	Masterstudenten worden in de gelegenheid gesteld hier zelf ervaring in op te doen, door samen met rabbijnen teksten te lezen in Israël. Twee studenten zijn in het kader hiervan in 2014 enige tijd in Israël geweest. Zij worden in het onderzoek betrokken, en schreven een bijdrage in de in de linker kolom genoemde dubbele publicatie Het onderzoek is embedded in het BEST-onderzoeksprogramma van de TUA/TUK. Bij het keuzevak in het kader van het Leviathan-project zullen studenten betrokken worden, mede met het oog op het vruchtbaar maken van dit project voor valorisatie in de vorm van een module in het kader van Permanente Educatie Predikanten.	Vervolgens worden de resultaten weer voor het onderwijs gebruikt, zowel in de master minor Kerk en Israël, als bij de major NT, met name als het gaat om de hermeneutische vragen die hier een rol spelen. De kenniscirculatie helpt de docent in de focus op de specifieke vragen waar hij mee bezig is, zowel in het kader van de hermeneutiekcolleges NT, als voor het werk binnen het CIS, deels verbonden aan de onderzoeksgroep BEST.

	De docent is bezig met het uitwerken van onderzoek dat hij doet in het kader van het Leviathan-project, tot een keuzevak.		
J.J. Oosterhuis-den Otter	Het eigen onderzoek van de docent speelt indirect een rol in het onderwijs. Een voorbeeld hiervan is de doorwerking van de beoordeling van tekstvarianten in de tekst van het Nieuwe Testament.	Nvt	Nvt
H.G.L. Peels	Het eigen onderzoek brengt de docent in bij de diverse OT-vakken, met name exegese en hermeneutiek OT, en verder in de masterspecialisatiecolleges. Voorbeelden: - bij exegese OT E-jaar is besproken de exegese van Jer. 51:59-64 (onderdeel van het Jeremia-commentaar in wording, ook separate publicatie in artikel (Fs Hofman) - bij de opgave van perikopen voor de werkgroepen exegese C-/D-jaar werd eigen eerder gepubliceerd materiaal (over deze gedeelten) achter de hand gehouden, om na bespreking van de eindresultaten uit te delen, en de studenten hun eigen exegese daaraan te laten spiegelen - bij canoniek OT werd ook gebruikgemaakt van een eigen recente publicatie in <i>Nieuwe en Oude Dingen</i> (2013), over de problematiek rondom de canonisering van het OT - bij de colleges hermeneutiek komt actuele stof aan de orde, waarover de docent ook zelf gepubliceerd heeft, bijv. een bespreking van het geruchtmakende artikel van Notger Slenczka, 'Die Kirche und das Alte Testament' (2015). - in de colleges voor de masterspecialisatie behandelde de docent het themanummer 'De God van het Oude Testament', <i>Theologia Reformata</i> 57/4 (2014).	- Met de vaststelling van onderwerpen voor exegesescripties en vooral mastertheses stuurt de docent waar mogelijk in het kader van zijn eigen Jeremia-onderzoek en Godsbeeld-onderzoek. Via de begeleiding van deze schriftelijke werkstukken krijgt hij stimuleren en input voor zijn eigen onderzoek. Dit geldt <i>a fortiori</i> voor zijn PhD-studenten, zoals Henk de Waard (schrijft over Jer. 52) of Heonsoo Kim (schrijft over schaamtethematiek bij Jer. en Ezech.). - Onderwerpen waarover de docent een publicatie voorbereidt brengt hij geregeld in het onderwijs in 'ter beproeving' door studenten, op deze wijze participeren zij in het onderzoek - Ma II-studenten hebben de verplichting om over een problematisch aspect van het oudtestamentische godsbeeld een onderzoek te doen, mede via interviews en/of enquêtes, en met een bespreking van de resultaten daarvan een college te vullen; zo gebeurde dit bijv. met een dubbelcollege door Arie Voorwinden voor het C-jaar, over zijn enquêtes over de thematiek van het berouw van God.	Vanuit de wisselwerking (inbrengen eigen onderzoek bij studenten, hetzij in de pre-publicatie of de post-publicatiefase) krijgt de docent goede feedback die hem helpt eigen werk te verbeteren of te verhelderen. Kritiek op inhoudelijke zaken of klagen over onhelderheid is stimulerend voor eigen onderzoek. Met name de gesprekken met Ma II- en PhD-studenten zetten hem extra aan tot nader onderzoek of kritisch bezien van eigen werk. Gunstig werkt ook het laten nakijken, voor inzending, van eigen publicaties door studenten.
H.J. Selderhuis	Tijdens het schrijven van een Lutherbiografie heeft de docent delen van de tekst met	Een aantal studenten werden betrokken bij het werk aan een editie met vertalingen van Luther.	Resultaat is enthousiasme en betrokkenheid, het winnen van nieuwe medewerkers,

	studenten besproken. Ook vertelt hij tijdens colleges over onderzoeksprojecten, doet verslag van conferenties en toont websites die met onderzoek verbonden zijn.	Tevens doen enkele studenten mee aan het acta-project, hetzij als assistent hetzij als editor.	maar ook de feedback op doel en nut van het eigen onderzoek.
N.C. Smits	Nvt	Nvt	Nvt
J. van 't Spijker	Bij missiologie maakt de docent gebruik van onderdelen van zijn onderzoek, speciaal op het vlak van de recente geschiedenis van de zending (A-jaar), de verhouding tussen kerk en zending (B-jaar), de huidige plaats van de kerk in de samenleving (D-jaar) en de nieuwere literatuur omtrent missionair kerk-zijn, waarbij met name de ecclesiologische vragen in zicht komen (E-jaar).	De studenten participeren in het onderzoek door bespreking van recente missionaire literatuur op het vlak van de missionaire ecclesiologie. Ten behoeve van de scripties worden zoveel mogelijk thema's gekozen die verwant zijn met het onderzoek van de docent. Deze thema's vormen in zekere zin excursen van de hoofdthematiek van het onderzoek.	Met name door de studie-begeleiding van de master-studenten vindt interactie plaats tussen het onderzoek en het onderwijs. In de gezamenlijke reflectie over bestudeerde literatuur en in het proces van scriptiewerk vindt er over en weer uitwisseling en beïnvloeding plaats.
A. Versluis	De docent heeft bij Theologie OT een college gegeven over het verbod op het eten van bloed, waarover hij ook heeft gepubliceerd.	Bij theologie OT heeft de docent een werkcollege gegeven over het thema 'Intermenselijke vergeving in het OT'. Tijdens het college is een artikel van een andere auteur over dit onderwerp besproken, zowel methodisch (hoe pak je zo'n thema aan) als inhoudelijk (welke teksten zijn relevant, hoe verklaar je verschil OT-NT op dit punt). Gezamenlijk een nieuw thema onderzoeken dus, wat voor studenten en voor de docent die op het onderwerp onderzoek wil doen, erg boeiend was.	Het werkcollege heeft de docent diverse waardevolle suggesties en aandachtspunten opgeleverd waarmee hij verder aan de slag kan en gaat.
H. de Waard	De colleges exegese OT handelden over de laatste vier verzen van Koningen, een onderwerp dat direct te maken heeft met het onderzoek naar Jeremia 52. Verder verwerkte de docent in de colleges OT2 (OT historiografie over de ballingschap) en Inleiding exegese OT (tekst-kritiek) talloze inzichten die hij bij zijn onderzoek heeft opgedaan. Het master II-college ging over de MT en de LXX van Jeremia, een onderwerp dat ook direct met zijn onderzoek te maken heeft.	Studenten stellen op college (m.n. bij OT en de master II-colleges) kritische vragen.	De vragen van studenten helpen de docent om zijn eigen inzichten nog eens te heroverwegen, en soms om ze enigszins aan te passen of iets anders te formuleren. Ook kunnen studenten soms een heel ander perspectief op de zaak hebben, wat ook nuttig is.

Bijlage 6

Promotiebegeleiding

Prof. dr. A. Baars

Promotor

- J. van 't Spijker, 'Missionair gereformeerd vandaag'.

Prof. dr. G.C. den Hertog

Promotor

- B.A. Belder, 'Studie naar de christelijke ethiek van Oliver O'Donovan'.
- Ch. Chung, 'Verzoening bij H. Bavinck, G.C. Berkouwer en H. Wiersinga, met bijzondere aandacht voor de receptie van Anselmus'.
- T. Ishihara, 'Ascese bij O. Noordmans en vreugde bij A.A. van Ruler'.
- C. Leonard, Gordon Spykman's "New Paradigm": The Revealing Word as the Basis for a Three-Factor View of Reality'.
- S.-J. Park, 'Trinität und Monotheismus als politisches Problem. Eine systematisch-theologische Untersuchung zum trinitarischen Denken'.
- N.C. Smits, 'Verzoening bij H.J. Iwand en E. Jüngel'.
- A. Staemmler, 'Die Verheißung der Erlösung. Eschatologische Aspekte in Karl Barths, "Kirchlicher Dogmatik"'.

Leescommissie elders (zonder deel uitgemaakt te hebben van de examencommissie)

- Deelname oppositie Steven Christian van den Heuvel, *Bonhoeffer's Christocentric Theology and Fundamental Debates in Environmental Ethics* (Theologische Universiteit Kampen, 30 januari 2015).

Leescommissie & oppositie

- Promotie B. Himes, *For a better worldliness: The theological discipleship of Abraham Kuyper and Dietrich Bonhoeffer* (Theologische faculteit VU, 30 november 2015).

Copromotor

- Beoordeling en deelname aan examinatie van Christiane Tjaden, *Politik im Gebet. Erträge Dietrich Bonhoeffers und Karl Barths für eine Theologie der Fürbitte für den Staat* (Theologische Fakultät Siegen, 18 december 2015).

Prof. dr. T.M. Hofman

Promotor

- C.P. de Boer, 'Onderzoek naar de interpretatie van Psalm 110 door de nieuwtestamentische auteurs' (samen met prof. dr. H.G.L. Peels).
- B.A.T. Witzier, 'Spiritus Interpres. Een onderzoek naar de hermeneutische implicaties van het nieuwtestamentische spreken over het verlichtende werk van de Heilige Geest' (samen met prof. dr. H.G.L. Peels).

Dr. A. Huijgen

Leescommissie elders

- Clay Cooke, *World Formative Rest. Faithful Cultural Discipleship in a Secular Age* (Vrije Universiteit Amsterdam, 30 november 2015).

Dr. M.J. Kater

Beoogd promotor

- P.D. Baarda, 'Een psychologische en theologische kijk op flourishing'.
- A.A.F. van der Weg, 'Typologische prediking uit het Oude Testament'.

Dr. M.C. Mulder

Promotor elders

- Tweede begeleider promotie Rhett Dodson, TU Kampen 'Abraham and the Riches of Christ: The Pauline Concept of Inheritance'.

Prof. dr. H.G.L. Peels

Promotor

- C.P. de Boer, 'Onderzoek naar de interpretatie van Psalm 110 door de nieuwtestamentische auteurs' (samen met prof. dr. T.M. Hofman).
- H.-S. Kim, 'Shame and disgrace in Jeremiah and Ezekiel'.
- H.-J. Vazquez, 'De pottenbakkersmetafoor in Jeremia 18'.
- H. de Waard, 'Jeremia 52: plaats en functie' (samen met prof. dr. B.E.J.H. Becking).
- B.A.T. Witzier, 'Spiritus Interpres. Een onderzoek naar de hermeneutische implicaties van het nieuwtestamentische spreken over het verlichtende werk van de Heilige Geest' (samen met prof. dr. T.M. Hofman).

Promotor elders

- B. Dubbink, 'Our God is a Consuming Fire. Subtitel: A Cognitive Linguistic Study of the Hebrew Root qn'' (samen met prof. dr. G. Kwakkel).
- M.M. Elie, 'La portée de l'expression 'Elohê haššamayim comme titre de YHWH dans la littérature biblique de l'époque perse' (samen met prof. dr. Weanzana Nupanga).
- H. van de Herik, 'Een woonplaats voor de Heilige. Het tempelvisioen van Ezechiël (samen met prof. dr. G. van de Brink).

Copromotor elders

- B.J. Heusinkveld, 'De betere mens. Een medisch-ethisch kader voor mensverbetering vanuit christelijk perspectief' (VU Amsterdam).

Externe examiner

- C. Jooste, 'Die opvoeding van kinders in die boek Deuteronomium' (NWU, Potchefstroom, Zuid-Afrika).

Leescommissie elders

- Lid examencommissie en oppositie bij promotie van J. Verwaal, *Machtscentrum. Betekenis en functie van het woord bamah in de Hebreeuwse Bijbel* (promotor prof. dr. K.A.D. Smelik, Universiteit Gent, België, 26 juni 2015).
- Lid examencommissie en oppositie bij promotie van K. Holroyd, *A (s)Word against Babylon: An Examination of the Multiple Speech Act Layers withing Jeremiah 50-51* (promotor prof. dr. Markus Zehnder, ETF, België, augustus 2015).
- Externe examiner bij mini-dissertatie van M.W. Christopher, *A grammatical – historical critique of the pro-gay hermeneutic in Leviticus 18:22 and 20:13* (begeleider prof. dr. H.F. van Rooy, North-West University, Zuid-Afrika, december 2015).

Prof. dr. H.J. Selderhuis

Promotor

- C.T. Boerke, 'De rechtvaardiging in In epistolam B. Pauli apost. ad Rhomanos Adnotationes (1525/26) van Johannes Oecolampadius (1482-1531)'.
- C.T. de Groot, 'Sarcerius' Pastoral oder Hirtenbuch'.
- A. van Harten-Tip, 'De voorgeschiedenis van de Dordtse Kerkorde'.
- Th. Klöckner, 'Der Geschichtsbegriff von Heinrich Alting'.
- P.D. Spies, 'Het belang van de Classis van Tiel tussen 1579 en 1816 voor de opbouw van de Gereformeerde Kerk in de Nederbetuwe'.
- L. Terpstra, 'De soteriologie van Martin Bucer en Melchior Hoffman'.
- D. Timmerman, *Heinrich Bullinger on Prophecy and the Prophetic Office (1523-1538)*. Reformed Historical Theology 33 (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2015) (promotie 5 maart 2015).

Promotorschap elders

- Peter Raven, 'De rechtspositie van de predikant' (Vrije Universiteit Amsterdam).

Leescomissie elders

- Forrest Buckner, *God's Disposition toward Humanity. One will or two? knowledge of God, Predestination and the Atonement* (University of St. Andrews, 30 april 2015).

Bijlage 7

Colleges, symposia en andere bijeenkomsten

Data	Docent/sprekers	Bijeenkomst
14 januari	Dr. J.R. Douma, prof. dr. A. de Reuver, drs. W.C. van der Horst, mw. E.G. Lengkeek	Start cursuserie van 4 avonden in Kampen over 'Christelijke spiritualiteit' in het kader van AKZ+.
15 januari	Dhr. K. Bloed	Lezing voor studentenvereniging PFSAR over 'De Messiaanse beweging'.
21 januari	Prof. dr. A. Baars	PEP-cursus over 'geestelijke leiding in de prediking'.
28 januari en 18 maart, 15 april en 3 juni	Prof. dr. A. Baars	PE-cursus 'Gereformeerde visie op pastoraat'.
28 januari	Dr. B.J. Spruyt en dr. ir. C. Visser	Start cursuserie van 2 avonden in Apeldoorn en Kampen over 'Cultuur en Samenleving' in het kader van AKZ+.
10 februari	Prof. dr. H.A. Bakker, drs. G.A. van den Brink, dr. W.M. Dekker, dr. M.J. Kater, dr. H.D. Peels, prof. dr. W. van Vlastuin	Start cursuserie van 11 avonden in Apeldoorn over 'Verantwoord geloven' in het kader van AKZ+.
12 februari	Ds. I. Nimpagaritse	Lezing voor het dispuut Zending, evangelisatie en hulpverlening over zijn werk voor de kerk in het Afrikaanse land Burundi.
13 februari, 13 maart, 24 april en 29 mei	Mw. dr. A. Drint	Leesgroep Hebreeuws voor belangstellenden.
18 februari	Drs. A. Dubbink, prof. dr. P.H.R. van Houwelingen, dr. H.R. van de Kamp, mw. dr. M.G.P. Klinker-De Klerck, dr. W.H. Rose, dr. A. Versluis, prof. dr. J. Dekker	Start cursuserie van 7 avonden in Kampen over '66 boeken, 1 Bijbel' in het kader van AKZ+.
19 februari	Prof. dr. H.A. Bakker	Lezing voor studentenvereniging PFSAR over 'Convictional theology'.
25 februari	Prof. dr. A. Aleman	Start cursuserie 'Geloof en wetenschap' in Kampen in het kader van AKZ+.
4 maart	Prof. dr. H.A. Bakker, dr. J.M. Burger, drs. N.C. Smits, drs. R. Sonneveld en prof. dr. W.J. Ouweneel	Start cursuserie van 3 avonden in Zwolle over 'Cruciaal' in het kader van AKZ+.
5 maart	Drs. D. Timmerman	Promotie op dissertatie 'Heinrich Bullinger on Prophecy and the Prophetic Office (1523-1538)' (promotores: prof. dr. H.J. Selderhuis en prof. dr. A. Mühling).
25 maart	Mw. dr. ir. M. Jager-Vreugdenhil, mw. drs. C. van Til-Teekman en mw. J.J. Slendebroek-Meints MSc	Start cursuserie van 4 avonden in Zwolle over 'Nederland participatieland?' in het kader van AKZ+.
April	R.Ch. Eisen (Jeruzalem)	Gastcollege in het kader van Judaïca/Kerk en Israël. De rabbi beantwoordde vragen van studenten over de joodse visie op tal van onderwerpen.
2 april	Dr. J. Creemers	Lezing voor studentenvereniging PFSAR over 'De noodzaak tot oecumenische bezinning en stappen'.

7 april	Ds. G. Drayer en mw. J.W. van der Zande-de Roo	Ontvangst van een groep predikanten uit Venda voor een rondleiding door en informatie over de TUA.
8 en 10 april	Prof. dr. E. van 't Slot, prof. dr. A. van de Beek e.a.	Cursusavond en studiedag in Kampen in de serie 'Grote theologen' in het kader van AKZ+.
11 april	Prof. dr. H.G.L. Peels, ir. W.J.A. Hanekamp, prof. dr. J.W. Maris, mw. H. Bom, mw. J.W. van der Zande-de Roo	Ambassadeursdag.
13 april	Leden gezelschap	Nieuwtestamentisch werkgezelschap.
14-16 april	Prof. dr. M. de Baar, prof. dr. A. Baars, dhr. H. Bor, dr. H. Geertsema, prof. dr. J. Graafland, prof. dr. J. Hoek, prof. dr. M.J. Paul en dr. J.D.Th. Wassenaar	Themadagen over 'Pietas et praxis: Gereformeerde spiritualiteit en rentmeesterschap' in Frenswegen (D).
21 april	Drs. M. Immerzeel	Lezing voor het genootschap Ex Oriente Lux over 'Geloven is lijden. Kunst en religieuze identiteit in Egypte en Syrië'.
29 april	Prof. dr. W. Van 't Spijker, mw. J.W. van der Zande-de Roo	Ontvangst van een groep gemeenteleden uit de CGK te Zutphen voor informatie over en rondleiding door de TUA.
2 mei	Grote groep TUA-studenten	TUA-studenten zetten zich in voor bewoners woonzorgcentrum Koningin Wilhelmina in het kader van stichting Present Apeldoorn.
6 mei	Dr. A. Huijgen	Ontvangst van een mannenvereniging van de GKv te Spakenburg voor een minicollage, informatie over en rondleiding door de TUA.
11 mei	Leden gezelschap	Nieuwtestamentisch werkgezelschap.
13 mei	Dr. M. Ajouaou, drs. J.J.A. Colijn, prof. dr. G. Harinck, L.B. van de Kamp (BEd) en drs. G.J. Segers	Start cursusserie van 4 avonden in Kampen en Apeldoorn over 'Om de oude wereldzee' in het kader van AKZ+.
28 mei	Prof. dr. S. Paas	Start cursusserie van 2 avonden in Kampen over 'Kerk & Missie' in het kader van AKZ+.
4 juni	Prof. dr. G.C. den Hertog	Overhandiging afscheidsbundel aan prof. dr. T.M. Hofman.
4 juni	Dr. J. Arblaster, prof. dr. E.A. de Boer, E. Brink ThD, prof. dr. A. Dupont, dr. B. van Egmond en prof. dr. B. Kamphuis	Symposium in Kampen over 'Is Augustinus onder de vrienden van Job?' in het kader van AKZ+.
11 juni	Mw. G. Kat	Lezing voor het dispuut Zending, evangelisatie en hulpverlening over haar werk als geestelijk verzorger in het plaatselijk hulpverleningswerk van het Leger des Heils in Apeldoorn en omstreken.
11-12 juni	Dr. K. van Bakkum, prof. dr. H. van den Belt, dr. J.M. Burger, prof. dr. J. Dekker, dr. W.M. Dekker, dr. B. van Egmond, prof. dr. P.H.R. van Houwelingen, dr. A. Huijgen, prof. dr. B. Kamphuis, drs. J.H.	Conferentie van onderzoeksgroep BEST (tevens in het kader van Permanente Educatie Predikanten en AKZ+) over 'Sola Scriptura'.

	Kreijkes-van Esch, dr. M.C. Mulder, dr. R. Oosting, prof. dr. M.J. Paul, prof. dr. H.G.L. Peels, dr. A. Versluis, dr. P. de Vries en dr. P.M. Wisse	
15 juni	Dr. K. van Bakkum, dr. M.C. Mulder, prof. dr. H.G.L. Peels en rabbijn Sh. Tucker.	Symposium 'Joden en christenen in gesprek'.
1 juli	Diverse studenten	TUA-studenten doen schoonmaakwerk in het kader van stichting Present Apeldoorn.
20 t/m 28 augustus	Prof. dr. H.G.L. Peels, mw. drs. J.J. Oosterhuis- den Otter, dr. M.J. Kater, Tj. Wijnsma MA, leden onderwijsondersteunend personeel en studenten	Introductieweek voor nieuwe studenten.
24 augustus	Mw. dr. M. Bussemaker	TUA-studenten Dongwon Heo (inkomend) en Nick de Graaf (uitgaand) ontvangen uit handen van minister Bussemaker een beurs van het Holland Scholarship.
25 augustus	Leden onderzoeksgroep RTSE	Promovendiday over de prediker, missie, onderwijs, economie en ethiek.
25 augustus	Leden onderzoeksgroep BEST	Studiedag over Qumran, Paulus en Notger Slenczka.
25 augustus	Mw. drs. M. Brink- Blijdorp	Start tweejarige cursus 'Nieuwtestamentisch Grieks' in Zwolle in het kader van AKZ+.
26 augustus	Dr. J.M. Burger, dr. M.J. Kater, dr. R.T. te Velde en prof. dr. W. van Vlastuin	Start cursusserie van 4 avonden in Kampen over 'Geloven met hart en ziel' in het kader van AKZ+.
31 augustus	Ds. J.G. Schenau, prof. dr. G.C. den Hertog en prof. dr. H.J. Selderhuis. M.m.v. de TUA-cantorij	Opening van het academisch jaar 2015-2016. Rede door prof. dr. G.C. den Hertog over 'De sterkte van het menselijk denken en de kracht van Gods woord in de theologie van Dietrich Bonhoeffer'.
31 augustus t/m 9 oktober	Prof. dr. J. Dekker en H. de Waard MA	Gastcolleges Oude Testament.
31 augustus t/m 9 oktober	Dr. C. Visser	Gastcolleges Godsdienstsociologie.
1, 8, 15 en 22 september	Dr. A. Versluis	Gastcolleges Theologie OT: theologie(ën) van het Oude Testament, theologie van de maaltijd in het Oude Testament (1): voedselwetten en (2): verbod om bloed te eten, intermenselijke vergeving.
7 september	Dr. M.F.J. Baasten, dr. F.J. Hoogewoud, dr. P.J. van Midden, dr. R. Oosting en drs. H. de Waard	Studiemiddag Onderwijs en onderzoek Bijbels Hebreeuws.
22-25 september	Prof. dr. H.J. Selderhuis e.v.a.	Conferentie te Emden over 'Luther en het calvinisme', mede georganiseerd door de TUA.
25-27 september	Diverse sprekers	Themaweekend met studenten en docenten Nederlands gereformeerde Predikantenopleiding. Onderwerp was 'Een mens te zijn op aarde'.
29 september	Prof. dr. J.K. Zangenberg	Lezing voor het genootschap Ex Oriente Lux over 'Grondig graven in Galilea'.

30 september	Dr. A. de Kock, dhr. A. Oussoren, en drs. B. Reinds	Start cursuserie van 4 avonden in Kampen over 'Jong & geloven' in het kader van AKZ+.
8 oktober	Ir. J.B. Oosterhoff	Lezing voor het dispuut Zending, evangelisatie en hulpverlening over Trans World Radio.
9 oktober	Dr. H.J.M.J. Goris, dr. P.W. van de Kamp, prof. dr. S. Paas, prof. dr. M. te Velde	RTSE-symposium (tevens in het kader van Permanente Educatie Predikanten en AKZ+) over 'Geleefde kerk. Tussen instituut en gemeenschap'.
14 oktober	Leden regiegroep	Bijeenkomst met alle betrokkenen over het GTU-proces.
24 oktober	Dhr. H. de Koning en dhr. W.P. de Hek	Studenten van de TUA vertegenwoordigen middels een stand de TUA op het LCJ jeugdappel 16+ te Aalsmeerderbrug.
26 oktober	Leden studiegenootschap	Bijeenkomst SOTAK (studiegenootschap Oude Testament Apeldoorn en Kampen).
29 oktober	Prof. dr. G. van den Brink	Lezing voor studentenvereniging PFSAR over 'Welke invloed mag de wetenschap hebben op theologie en Schriftuitleg?'.
31 oktober	Dhr. P.D. Dekker	Een TUA-student vertegenwoordigt middels een stand de TUA tijdens de opening van het Bijbeljaar in Gouda.
7 november	Prof. dr. J. Dekker, dr. A. van der Dussen, drs. C.T. de Groot, prof. dr. G.C. den Hertog, dr. M.J. Kater, prof. dr. H.J. Selderhuis en dr. T.E. van Spanje	TUA-themadag over het thema 'Sterven in Bijbels perspectief'.
7 november	TUA-cantorij o.l.v. W.J. Beinema MA	Optreden TUA-cantorij bij presentatie bundel De Nieuwe Psalmberijming.
8 november	Leden werkgezelschap	Nieuwtestamentisch werkgezelschap over 2 Korinthe 5: wandelen door geloof.
9 november t/m 18 december	G.M. Bosker BA en H. de Waard MA	Gastcolleges Hebreeuws.
10 en 24 november, 8 december	Drs. L. Snoek	Gastcolleges Didactiek van godsdienstonderwijs en catechese.
11 november	Dhr. M. Rozema en mw. J.W. van der Zande-de Roo	Ontvangst van leden van de Andreaskerk te Apeldoorn voor informatie over en rondleiding door de TUA.
12 november	Drs. P.L.D. Visser	Lezing voor het dispuut Zending, evangelisatie en hulpverlening over 'Vox clamantis in deserto'.
13 november	Drs. N. de Jong, prof. dr. S. Paas, dhr. J. Smith, ds. J. Wolsheimer	Debat in Kampen over 'Klein, vol hoop en zonder illusies' in het kader van AKZ+ (tevens in het kader van Permanente Educatie Predikanten).
18 november	Dr. L. Weiss	Lezing voor het genootschap Ex Oriente Lux over 'Van ruzies en feesten'.
26 november	Mw. J.W. van der Zande en W.P. de Hek	Presentatie over de TUA voor leerlingen van Scholengemeenschap Pieter Zandt in Kampen.
30 november	Drs. S.D. Meindertsmä	Gastcollege over gemeentestichtingswerk in Rotterdam.
2 december	Prof. dr. H.G.L. Peels	Start cursuserie in Apeldoorn over 'De God van het Oude Testament' in het kader van AKZ+.
9 december	Drs. P. Kuipers	Dieslezing studentenvereniging PFSAR over 'Eenvoud'. Tevens presentatie jubileumboek.

11 december	Dhr. Elkanah Jamin (Kenia)	Gastcollege in het kader van de minor Nieuwe Testament over 'Approach to NT Theology from an African Perspective'.
21 en 22 december	Dr. G.C. den Hertog, dr. A. Huijgen, dr. M.J. Kater, dr. M.C. Mulder, drs. N.C. Smits, drs. J. van 't Spijker, dr. D. Timmerman, drs. H. de Waard	Integratiecolleges rondom het thema 'Jullie zullen mijn getuigen zijn'.
22 december	Ir. W.J.A. Hanekamp en prof. dr. H.G.L. Peels, m.m.v. de TUA-cantorij o.l.v. W.J. Beinema MA	Eindejaarsbijeenkomst.

Bijlage 8

Nevenactiviteiten en vertegenwoordigingen van de hoogleraren/ docenten

Wie

Wat

Prof. dr. G.C. den Hertog	Vertegenwoordiger van de TUA in (en tweede voorzitter van) de Oost-Europa-commissie van de Nederlandse theologische Faculteiten Lid stuurgroep Credart (Christelijke geloofsartikelen) binnen Noster Lid Wetenschappelijke Adviesraad Instituut voor Cultuurethiek Voorzitter van de 'Vorstand' van de Hans Joachim Iwand-Stiftung te Beienrode (Dld.) Lid van het organiserend comité van de Deutschsprachige Niederländische Barth-Tagung Lid redactie <i>Theologia Reformata</i> Lid redactie <i>Zeitschrift für Dialektische Theologie</i> Lid Advisory Board van <i>Journal of Reformed Theology</i> (JRT) Lid van de Editorial Advisory Board van <i>Acta Theologica</i> (Bloemfontein, Zuid-Afrika) Lid International Reformed Theological Institute (IRTI) Lid Werkgroep Theologische Ethiek van de Onderzoeksschool Ethiek Curator voor de Stichting Leerstoel verhouding jodendom-christendom Protestantse Theologische Universiteit Lid Internationaler Ökumenischer Arbeitskreis evangelischer und katholischer Theologen (ÖAK)
Prof. dr. H.G.L. Peels	Lid Adviesraad Instituut voor Cultuurethiek Lid Adviesraad IFES-Nederland Lid Adviesraad Forum-C Lid Adviesraad St. De Nationale Synode Lid redactie <i>Theologia Reformatica</i> Lid Advisory Board <i>In die Skriflig</i> (Zuid-Afrika) Advisor (incidenteel) van <i>Old Testament Essays</i> (Zuid-Afrika) Advisor (incidenteel) <i>Acta Theologica</i> (Zuid-Afrika) Member Board of Directors Greenwich School of Theology Research fellow Department Old Testament, University of the Free State, Bloemfontein, Zuid-Afrika Senioronderzoeker Nederlandse Onderzoeksschool voor Theologie en Religiewetenschap (NOSTER) Lid studiekering OT Apeldoorn-Kampen (SOTAK) Lid Oudtestamentisch Werkgezelschap Nederland en België (OTW) Lid Society of Biblical Literature (SBL) Lid European Association of Biblical Studies (EABS) Lid Fachgruppe Arbeitsgesellschaft Altes Testament (FAGAT) Lid Tyndale Fellowship, Cambridge Voorzitter Vooraziatisch-Egyptisch genootschap 'Ex Oriente Lux', afd. Apeldoorn Lid World Reformed Fellowship Lid International Association for the Promotion of Christian Higher Education (IAPCHE)
Prof. dr. H.J. Selderhuis	Directeur Refo500 (bezoldigd) Wetenschappelijk curator Johannes a Lasco Bibliothek Emden (bezoldigd) Bestuurslid Stichting Synagoge Enschede Bestuurslid Gesellschaft für die Geschichte des reformierten Protestantismus Ledenraad verzekeringsmaatschappij Donatus Senioronderzoeker Nederlandse Onderzoeksschool voor Theologie en Religiewetenschap (NOSTER) Referent FWO-Brussel Eindredacteur <i>Journal of Early Modern Christianity</i> (De Gruyter) Redactielid <i>Reformation and Renaissance Review</i> Redactielid <i>Princeton Theological Studies</i> Redactielid <i>Studies in Early Modern Religious Reforms</i> (Springer) Redactielid <i>Martin Bucers Deutsche Schriften</i> (Kommission zur Herausgabe) Eindredactie boekenreeks <i>Reformed Historical Theology</i> (Vandenhoeck & Ruprecht) Eindredactie boekenreeks <i>Refo500 Academic Studies</i> (Vandenhoeck & Ruprecht) Redactie Melancthon-Schriften der Stadt Bretten Hoofdredactie boekenreeks <i>Geschiedenis en Theologie</i> (Kok, Utrecht)

	Praesidium International Congress on Calvin Research (President) Lid Wissenschaftlicher Beirat Institut für Europäische Geschichte Mainz Lid Wissenschaftlicher Beirat Melanchthon Akademie Bretten Kuratoriumsmitglied Martin Luther Stiftung Erfurt President Reformation Research Consortium (RefoRC) Member Advisory Board Davenant Trust Chair 'Graces', academisch netwerk Korea. Lid Wissenschaftlicher Beirat Ausstellung Ruhrmuseum Gelsenkirchen, Reformation und die Vielfalt der Religionen.
Mw. drs. C.Th. Boerke	Secretaris van het Deputaatschap Kerkelijke Archieven van de CGK
Mw. dr. A. Drint	Docent Hebreeuws aan de RU Groningen, Faculteit Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschappen (0,2 fte (bezoldigd)) Lid van Het Oudtestamentisch Werkgezelschap in Nederland en België Lid van de Vereniging ter Bevordering van de Kennis van Hebreeuws
Dr. A. Huijgen	Lid resonansgroep lectoraat christelijk leraarschap, Driestar Educatief Gouda Secretaris van het Presidium of the International Congress on Calvin Research Lid Deputaten Buitenlandse kerken Lid raad van toezicht Eleos (bezoldigd)
Dr. M.J. Kater	Lid van de <i>Societas Homiletica</i> (internationaal) Lid <i>Homiletisch Werkgezelschap</i> (Nederland) Lid raad van toezicht Driestarcollege te Gouda (bezoldigd) Catecheet CGK Urk-Maranatha (bezoldigd) Docent cursus W&B (Jacobus Fruytier SG) (bezoldigd) Onderzoeker tolerantieproject Guido de Brès stichting (bezoldigd)
Dr. M.C. Mulder	Docent Kerk en Israël, Nieuwe Testament aan CHE (0,17 fte (bezoldigd)). Directeur Centrum voor Israël studies (0,43 fte (bezoldigd)). Extraordinary Professor NT aan de North-West University van Potchefstroom, in samenwerking met Greenwich School of Theology Lid Protestantse Raad voor kerk en Israël Lid Overlegorgaanorgaan Joden en Christenen Bestuurslid van de Stichting Evangelische Toerusting Afrika (EvTA) Voorzitter Stichting Steun Gereformeerde Kerken in Frankrijk (SSGKF)
Mw. dr. J.J. Oosterhuis- den Otter	Lid Onderzoeks Instituut Klassieke Oudheid Studiën (Oikos) Lid Vereniging van Oudchristelijke Studiën Lid Association Internationale d'Etudes Patristiques
Dr. J.W. van Pelt	Predikant CGK Oud-Beijerland (bezoldigd) Secretaris deputaatschap 'Partners in zending'
Drs. J. van 't Spijker	Adviseur van cluster Bezinning en Toerusting van deputaten evangelisatie van de CGK Adviseur deputaten buitenlandse zending CGK Vertegenwoordiger van de TUA in stichting <i>Promise</i> (Foundation for the Promoting of Reformed Missiology and Ecumenics), met als functie treasurer Secretaris bestuur Stichting Trans World Radio Nederland & België Voorzitter vestigings-medezeggenschapsraad Greijdanus-college Meppel

Bijlage 9

Prestatieafspraken TUA 2012-2016 en stand van zaken

In deze bijlage treft u een opsomming aan van de ambities die afgegeven zijn in de prestatieafspraken van 19 juni 2012. Per onderwerp wordt de ontwikkeling weergegeven zoals die in de afgelopen jaren gerealiseerd is. Ook in de afzonderlijke paragrafen is deze tekst opgenomen.

Prestatieafspraken TUA 2012-2016

Profiel

Hoger doel	Gewaagd doel	Kernkwaliteiten	Kernwaarden
<i>Waarvoor bestaat de TUA?</i>	<i>Waarheen gaat de TUA?</i>	<i>Waarin blinkt de TUA uit?</i>	<i>Waarvoor staat de TUA?</i>
<i>academische vorming van theologen, met name predikanten</i> <i>denktank voor gereformeerde visie op cultuur en samenleving</i>	<i>breed gereformeerd theologisch instituut met internationale verbindingen en uitstraling</i>	<i>Bijbelonderzoek en kennis van de Reformatie en haar geschiedenis met concentratie op studie van de bronteksten</i> <i>een context waarin wetenschap en persoonlijke gelovige betrokkenheid samengaan</i>	<i>wetenschappelijke kwaliteit</i> <i>dienst aan kerk en samenleving</i> <i>confessionele grondslag én oecumenische openheid</i>

De synode van de Christelijke Gereformeerde Kerken, van welke kerken de TUA uitgaat, zal in het najaar van 2016 bijeenkomen om een besluit te nemen over coöperatieve samenwerking met andere gereformeerde instellingen in een Gereformeerde Theologische Universiteit.

Onderwijsintensiteit

Het totaal aantal contacturen (colleges, gesprekken, tentamens, andere gezamenlijke activiteiten) voor het eerste studiejaar bedraagt op jaarbasis (40 weken) 491 uur. Per week is dat gemiddeld 12,28 uur. De ambitie is het gemiddeld aantal contacturen te handhaven.

Tabel 1

Gemiddeld aantal contacturen eerste studiejaar per week per cohort in klokuren.

Cohort	2011	2012	2013	2014	2015
A-jaar	12,28	12,8	12,5	12,9	12,3

Gedurende de looptijd van de prestatieafspraken is het aantal contacturen in het eerste studiejaar steeds boven het afgegeven ambitieniveau van 12,28 uur geweest.

INDIRECTE KOSTEN

Het streven is om een inzet van 32,5% aan indirecte kosten te hebben.

Tabel 2

Indirecte kosten.

Fte's	2011	2012	2013	2014	2015
Indirect	5,96	6,21	5,88	6,35	6,28
Totaal	17,05	18,49	17,05	17,03	17,01
Indirect / totaal (%)	35,0	33,6	34,5	37,3	36,9

Het percentage indirecte kosten is licht gestegen. Vanwege enerzijds een terughoudend aanstellingsbeleid van wetenschappelijk personeel en anderzijds een noodzakelijke tijdelijke uitbreiding bij het ondersteunend personeel is dit te verklaren. Gezien de beperkte omvang van de TUA is het lastig om de ambitie van 32,5% te realiseren.

Werkloosheid onder afgestudeerden

De werkloosheid onder afgestudeerden is minder dan 5%.

Werkloosheid onder alumni van de TUA is zeer laag gebleven.

Oordeel Nationale Studenten Enquête

Gemiddelde score op 4,00 brengen en algemene tevredenheid hoog houden.

Tabel 3

Gemiddelde scores NSE.

NSE	Gemiddelde score
2011	3,88
2012	4,08
2013	3,93
2014	4,05
2015	3,98

De scores van de NSE 2011 zijn gedurende de looptijd van de prestatieafspraken duidelijk verbeterd, maar de ambitie van 4,00 is niet in alle jaren behaald.

ONDERWIJS

Excellentie

Het uitwisselingsverdrag met de North-West University (Potchefstroom, Zuid-Afrika) wordt verder uitgebouwd als een onderdeel voor een honoursprogramma.

Er is een door het Sirius Programma goedgekeurd excellentietraject opgesteld en uitgerold.

Uitval 1^e jaar

Voor de jaren 2012-2016 wordt er gestreefd naar een gemiddeld uitvalpercentage van maximaal 15% in het eerste bachelorjaar.

Tabel 4

Uitstroom na 1, 2 en 3 jaar van bachelorstudenten met vwo-vooropleiding.

Cohort	Uitstroom Na 1 jaar
2010	6%
2011	0%
2012	0%
2013	9%
2014	15%
2015	X

Gedurende de looptijd van de prestatieafspraken is de uitstroom onder, en één jaar net op, het maximale percentage van 15% gebleven.

De TUA biedt maar één bacheloropleiding aan. Switch naar een andere opleiding is binnen de TUA dus niet mogelijk. Daarom is er geen sprake van switch.

Bachelorrendement

Minimaal 30% van de studenten behaalt de bachelor in 3 jaar.

Minimaal 75% van de studenten behaalt de bachelor in 4 jaar.

Tabel 5

Bachelorrendement vwo-instroom en totale instroom.

Instroomjaar	2009	2010	2011	2012
Rendement 3 jaar (%) vwo-instroom	75	47	80	43
Rendement 4 jaar (%) vwo-instroom	100	67	80	X
Rendement 3 jaar (%) totale instroom	50	39	78	45
Rendement 4 jaar (%) totale instroom	83	57	78	X

De afgegeven ambitie op het gebied van bachelorrendement is voor de cohorten 2011 en 2012 gerealiseerd.

Docentkwaliteit

De ambitie is dat 75% van de hoogleraren en docenten in 2016 in het bezit is van het BKO certificaat. Iedere hoogleraar en universitair (hoofd-)docent heeft een portfolio dat regelmatig wordt aangevuld met recente informatie.

Eind 2015 was 77% van de docenten BKO-gecertificeerd en daarmee is de ambitie van 75% gehaald.

ONDERZOEK

Ruimschoots aan de 'Noster-norm' voldoen en substantieel aantal artikelen publiceren in refereed fora. De ambitie qua aantallen publicaties voor de periode 2012 tot 2014 staan in onderstaande tabel.

Ten aanzien van de onderzoeksoutput in 2015 en 2016 ruim voldoen aan de Noster-norm (1 wetenschappelijk boek in de 5 jaar óf 2 wetenschappelijke artikelen per jaar per fte onderzoek), met minstens 10% peer reviewed artikelen.

Tabel 6
Onderzoeksoutput.

Categorie	Aantal 2012	Aantal 2013	Aantal 2014	Aantal 2015	Totaal	Ambitie 2012-2014
Wetenschappelijke publicaties: artikelen en hoofdstukken	20	14	14	26	74	35
Wetenschappelijke publicaties: artikelen	3	3	7	2	15	10
Wetenschappelijke publicaties: dissertaties	2	2	2	1	7	2
Wetenschappelijke publicaties: boeken	1	-	-	-	1	3
Vakpublicaties: boeken	1	-	-	2	3	3
Vakpublicaties: artikelen en hoofdstukken	13	17	17	7	54	24
Organisatie congressen	2	8	6	5	21	9
Medeorganisatie congressen	8	2	10	5	25	11

Tegenover het feit dat wat betreft boeken de afgegeven ambitie qua output niet geheel gerealiseerd is, staat het feit dat wat betreft het aantal artikelen de output beduidend meer is dan de afgegeven ambitie.

VALORISATIE

De TUA wil in de toekomst het aspect valorisatie gericht oppakken door er meer systeem en structuur in aan te brengen, zodat we specialismen via spin-off goed kunnen inzetten voor een optimaal rendement in een tijdsbeslag dat te overzien is. Daarmee verbonden is enerzijds een beleid van 'in de markt zetten' van onze sterke kanten en voeling houden met 'de vraag in het afnemend veld' en anderzijds een beleid zodat de kwaliteiten van de wetenschappelijke staf ook optimaal benut worden.

De gedachten gaan richting:

- *Jaarlijks gericht een lijst maken van onderwerpen, sprekers, werkvorm (lezing, workshop) waarvoor kerken en organisaties hun belangstelling kenbaar kunnen maken. Leidend hierbij zijn die aspecten waar TUA medewerkers in onderwijs en/of onderzoek mee bezig is.*
- *De TUA streeft ernaar ook voor niet-christelijke media aanspreekpunt te zijn en wil daar regelmatig en actief met opiniërende artikelen aan discussies bijdragen.*

- *De mogelijkheden die internet en sociale media bieden nadrukkelijker gaan gebruiken. De TUA gaat participeren in Digibron, een professionele organisatie die zich profileert als kenniscentrum voor de gereformeerde gezindte.*

Op de TUA-website staat een lijst van onderwerpen en sprekers. Gedurende de periode van de prestatieafpraak is de TUA actief geweest op Facebook, twitter, Youtube en blogs. Ook participeert de TUA in Digibron, Metamorfoze en Delpher. Een opiniërend artikel buiten de christelijke dagbladen is slechts incidenteel gerealiseerd. Een voorstel voor de opzet van permanente educatie van predikanten binnen de CGK wordt aan de GS 2016 voorgelegd.

INTERNATIONALISATIE

Internationale contacten handhaven en actief zoeken naar meer mogelijkheden.

Middels het aangaan van een tweetal nieuwe Memoranda of Understandig met de Chongshin University in Seoul en het Westminster Theological Seminary in Philadelphia is een basis gelegd voor meer internationale contacten. Docenten vanuit de TUA hebben deze instellingen bezocht. Met North West University in Potchefstroom vindt ook uitwisseling van studenten plaats.